໔໐

ໜັງສື

ສັງສິນໄຊຍ໌

ພັບທີ່ ໑

ກະຊວງທັມການ ພິມຂຶ້ນ
໒໐໐໐. ສະບັບ

ຄ.ສ. ໑໙໔໙ —— ພ.ສ. ໒໔.໙໒

ຣາຄາ ໒໐ ຫຼຽນ — ໒໑໐.ດ

ປວັດທ້າວປາງຄໍາ

ກ່ອນຈະເວົ້າເຖິງປວັດຂອງທ້າວປາງຄໍາ ນທານັກປາຊຜູ້ມີຄາຣົພ ອັນທ້າອອນຊອນນີ້ ຂ້າພະເຈົ້າຂໍເສນະນໍາໃຫ້ທ່ານຜູ້ອ່ານໄດ້ຮູ້ຈັກ ປວັດຫນັງສືສິນໄຊນີ້ກ່ອນ .

ເຣື່ອງສິນໄຊນີ້ ທ້າວປາງຄໍາຜູ້ແຕ່ງເປັນຄໍາກອນໄດ້ອ້າງວ່າ “ ມີຢູ່ໃນຫ້າສິບຊາຕແທ້ຫຍັງວາໄຊສັ່ງຫານ ” ດັ່ງນີ້ ຄືຫມາຍຄວາມວ່າ ເຣື່ອງທ້າວສິນໄຊ ມີມາໃນຄໍາພີ ໕໐ ຊາຕ ຂ້າພະເຈົ້າຊອກເບິ່ງໃນຊາດົກຕ່າງໆ ອັນມີມາໃນປາລີ ບໍ່ເຫັນມີເຣື່ອງສັງສິນໄຊຢູ່ໃນນັ້ນ ນອກຈາກນັ້ນ ເວລາຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ໄປເຮັດການຢູ່ຫໍສມຸດບາງກອກ ກໍ່ໄດ້ຊອກຄົ້ນເບິ່ງໃນຫນັງສືປັນຍາສະຊາດົກ (ຫ້າສິບຊາຕ) ທີ່ຫໍສມຸດບາງກອກໄດ້ຈັດພິມຂຶ້ນໄວ້ ທາງບກ່ວາ ໕໐ ເຣື່ອງ ແຕ່ບໍ່ມີເຣື່ອງສັງສິນໄຊ ເຫັນມີແຕ່ເຣື່ອງທ້າວຈັນທະຄາຕ ສຸຕຕະໂສມ ສຸດທນູເປັນຕົ້ນ ສ່ວນເຣື່ອງສິນໄຊນັ້ນພໍໄດ້ເຫັນແຕ່ທີ່ເປັນຫນັງສືຫຼາຍຊຸ ເອີ້ນຊື່ວ່າ ລໍາສິນໄຊ ຫຼືສັງສິນໄຊຊາດົກ ມີຄໍາຂຶ້ນຕົ້ນດັ່ງນີ້ :

ເອວເມ ສຸຕັ ເອກັສມະຍັງ ພະຄະວາ ຣາຊະ· ຄະເຫ

ຣິສະ ເຈົ້າທັງຫຼາຍ ຯ ລ ຯ

ຂໍ້ຄວາມເບື້ອງຕົ້ນ ໃນລໍາສິນໄຊນັ້ນ ກ່າວວ່າ "ພິກຂຸທັງຫຼາຍ ພວກທ່ານຍັງບໍ່ສັນຣະເສີນ ພຣະພຸທເຈົ້າວ່າເປັນຜູ້ມີລິດເດດມາກ ພຣະອົງຈຶ່ງກ່າວວ່າ ແຕ່ເມື່ອເຮົາພຣະອົງ ເປັນປຸຖຸຊົນຢູ່ ກໍ່ຍັງມີລິດເດດມາກດວນອີສວັ່ນ " ດັ່ງນີ້ແລ້ວກໍທຣົງເທສນາເລື່ອງສັງສິນໄຊໃຫ້ພິກຂຸທັງຫຼາຍຟັງ ແຕ່ເຖິງດັ່ງນັ້ນກໍ້ພຣະເຈົ້າກໍ່ຍັງເຊື່ອວ່າ ເລື່ອງສັງສິນໄຊຍ໌ ມີມາໃນຄໍາພີທ້າວສິບຄົງ ເໝືອນດັ່ງທ່ານບາງຄົນວ່າ ແຕ່ຄໍາພີທ້າວສິບຊາດນັ້ນ ເປັນເລື່ອງທີ່ແຕ່ງຂຶ້ນໃໝ່ໃນປະເທສລາວເອງ ລະຫວ່າງຈຸລສັກຣາຊ ໗໐໐ (ຄ.ສ ໑໓໐໐ ເສດ) ໃນການແຕ່ງ ຜູ້ແຕ່ງໄດ້ຍືມເອົາເລື່ອງຂອງພຣະມະຫາກະສັຕຣ໌ລາວໃນສໄມພັນ ເປັນພຣະເອກ ຄືເປັນພຣະໂພທິສັຕ ເພື່ອຍ້ອງຍໍພຣະກຽດຕິຄຸນ ແລະເພື່ອໃຫ້ໜັງສືນັ້ນ ເປັນທີ່ນິຍົມຂອງຄົນທັງຫຼາຍ ຕົວຢ່າງເລື່ອງທ້າວຂຸນທຶງ [illegible] ເລື່ອງທ້າວຂຸນທຶງນີ້ ເປັນເລື່ອງມີຢູ່ໃນປະເທສລາວລະຫວ່າງ ພ.ສ. ໑໗໓໐ (ຄ.ສ ໑໑໘໗ ສາເສີ້ເອງ.

ສນັ້ນເລື່ອງສັງສິນໄຊຍ໌ນີ້ ຂ້າພຣະເຈົ້າກໍ່ຢາກຈະສັນນິຖານວ່າ ເປັນເລື່ອງທີ່ນັກປາຊຸແຕ່ງຂຶ້ນໂດຍຍົກເອົາຄວາມເປັນໄປຂອງພຣະມະຫາກະສັດໃນສົມນັ້ນ ເປັນຕົ້ນເຫດ ຄືຍົກເອົາເລື່ອງພຣະເຈົ້າເມັງຣາຍມະຫາກະສັດ ຜູ້ມີອະນຸພາບມາກ ໃນນະຄອນຊຽງຣາຍ ນັ້ນເອງ ເພາະເຫດຜົນ ສີ່ຢ່າງນີ້ຄື:

໑. ການປະວັດສາດລາວວ່າ ພຣະເຈົ້າເມັງຣາຍເກີດປີຈຸລສັກຣາຊ ໖໐໐ ສ່ວນໃນໜັງສືລຳສັງສິນໄຊຍ໌ນັ້ນວ່າ ນາງສຸມຸນທາ ນ້ອງສາວ ພຣະຍາກຸສຣາຊ ເກີດປີກາບສ້າ (ປີມະເສັງ) ເດືອນ ໔ ເພັງ ມື້ຄ່າວັນອາທິດ ຍາມກາງງາຍ ຈຸລສັກຣາຊ ໖໑໔ ການສັກຣາຊນີ້ ເຫັນວ່ານາງສຸມຸນທານ້ອງພຣະຍາກຸສຣາຊ ເກີດໃນສະໄໝດຽວກັນກັບພຣະເຈົ້າເມັງຣາຍ ຄືບໍ່ດີເປັນນ້ອງຂອງເຈົ້າເມັງຣາຍໜຶ່ງປີ

໒. ໃນໜັງສືສິນໄຊ ຕອນທ້າຍກ່າວໄວ້ວ່າ ເມື່ອລູກຂອງທ້າວສິນໄຊ ຄືພຣະຍາສັງສີຫະກຸມາຣ ກັບລູກຂອງພຍາຫ້າວຫ້ຽນຫາກພົບກັນ ພຣະຍາສັງສີຫະກຸມາຣໄດ້ຂຶ້ນທົງເມືອງຕ່າງໆ ທີ່ມີຊື່ປາກົດຢູ່ໃນຕຳນານທຸກວັນນີ້ມາດັ່ງຄື:

໑.ເມືອງບົ້ ດັ່ງຄຳວ່າ ກົ້ຜ່ອຍບົ້ຍບາໃຫ່ງທີວຂອງ
ກໍ່ເຖິງ

໒.ເມືອງຫາຍ ດັ່ງຄຳວ່າ ຍຸໄຊທ້າວສີເວີຍຣາຊເມືອງ-
ຫາວບກໍ່ເຖິງ

໓.ເມືອງນ່ານ ກໍ ພຼະບາທທ້າວສີເວີຍຣາຊເມືອງ
ປະໂຄກໍ່ເຖິງ

໔.ເມືອງມູສານ ກໍ ພຼະບາທທ້າວສີເວີຍຣາຊເມືອງ
ສີວິດາຖີກໍ່ເຖິງ

໕.ເມືອງລ້ານຊ້າງ ກໍ ແມ່ນວ່າ ສ້ວງນະປຸນທາງ
ເມືອງລາວມີດປີ່ງກໍ່ເຖິງ ຂໍເຊີນ
ເຈົ້າລ້ານຊ້າງມາພ້ອມຊ່ວຍ

ມີ ຯລຯ

ສ່ວນລູກຂອງພວກທ້າວທັງຫົກຢູ່ເມືອງອິນທະສະເກດ ກໍ່ໄດ້ເກນເອົາພວກຂ້າຕ່າງໆຄື ຂ້າຍາງດຳ ຂ້າຍາງແດງ ຂ້າດອຍງ່ອນ ຂ້າດອຍຮັ້ງ ເປັນຕົ້ນໃຫ້ມາຊ່ວຍ ດັ່ງຄຳວ່າ:

ແມ່ນວ່າ ຍາງຍາຍເບື້ອງດອຍກາງດອນກູ່
ເອົາກໍລົງຊ່ວຍເຈົ້າ ເມືອງນັ້ນບໍ່ຫຼາ
ແມ່ນວ່າ ຫຼາກນະຄອນກໍ່ ຍນອງຖຽງຖຽນ-

ເມືອງຝ່າຍຊັ້ນ   ຣະແຕດ້າວໂຄມເຕັງ
ຝູງບ່າວ ຕຸມພວກພບ້ອນ   ທັງປະເລົາລະຈະຖີ່ມ
ສລັງພ່າວພ້ອນ   ລົງສ້ວຍຊູ່ເມືອງ
ພູຕຸມພ້ອນ   ພູເຕົາເກົ້ານາກ
ຈະຣາຍພ່າພ້ອນ   ລົງເຂົ້າສ່ວຍໄຣ

(ບ່ວນມິ່ງຈ່າ)

ຕຸມພວກພ້ອນ   ທັງປະເລົາລາວຖີ່ມ
ຊູແດພ່າພ້ອນ   ທັງຊ້າເຈົ້າຈະຣາຍ. ຯລຯ

ການຂໍ້ຄວາມທີ່ອ້າງມານີ້ ເຫັນວ່າ ສົງຄາມຣະຫວ່າງ ລູກທ້າວສີຣີຊັຍ ກັບລູກທ້າວທັງທັກ ເມືອງອິນທະສາຕຸງ ແມ່ນສົງຄາມຣະຫວ່າງພວກລາວກັບພວກຂອມ ເຈົ້າຂອງຖິ່ນເດີມ ເພາະສະໄໝຂອງພຣະເຈົ້າພົມ ພຣະເຈົ້າເມັງຣາຍ ຕໍ່ລົງມາຈົນເຖິງເຈົ້າຟ້າງຸ່ມ ປະມານ ໕໐໐-໗໐໐ ປີເສິ່ງມານີ້ເອງ.

ບັດນີ້ຈັກກ່າວເຖິງປະວັດຂອງທ້າວປາງຄຳຕໍ່ໄປ

ກ./. ໃນພົງສາວະດານ ເມືອງຈຳປາສັກກ່າວວ່າ " ສັກຣາຊໄດ້ ໑໐໐໙ ປີມະເສງຕີສົກ (ພ. ສ. ໒໑໘໔) ເຈົ້າປາງຄຳ ເມືອງໜອງບົວລຳພູ ພ້ອມດ້ວຍທ້າວເພັ້ຽ ໄພ່ພົນ ລົງມາຫຼວງບາງຄ້ອງຊ້າງ ດາວນະຄອນຍະປະເທດ

ທາວທ໌ ມາເຖິງເຂດແດນ ນະຄອນຈຳປາສັກ ເຂົ້າ
ພັກເຊົາຢູ່ໃນເມືອງໄດ້ຫຼາຍມື້ ທ້າວປາງຄຳເຫັນນາງ
ເພົາ ລູກເຈົ້າເມືອງຈຳປາສັກ ມີຮູບໂສມງາມກໍ່ມີ
ຄວາມຮັກ ຈຶ່ງລັກລອບສົມັກສັງວາດຈົນນາງມີຄັນ
ແລ້ວເຈົ້າປາງຄຳກໍພາໄພ່ພົນກັບຄືນເມືອງໜອງ
ບົວລຳພູ ສ່ວນນາງເພົາ ເມື່ອຈະຄອດບຸດ ມີ
ຄວາມເຈັບປວດຫຼາຍ ຈຶ່ງປ້ອຍແຊ່ງໄວ້ວ່າ ຍິງໃດ
ຫາຜົວບໍ່ໄດ້ ໃຫ້ຊາຍມາລັກລອບສັງວາດຈົນມີ
ຄັນທ້ອງນີ້ ໃຫ້ຍິງນັ້ນຈົ່ງດາຫາຄວາຍເຖິກ
ເຄື່ອງບໍລິກັນມາຮັກຫຼັກເມືອງ ຖ້າຜູ້ໃດບໍ່ເຮັດຕາມ
ໃຫ້ເຂົ້າໃນໄຮ່ຕາຍຄາ ເຂົ້າໃນນາຕາຍເຄິ່ງ ແລ້ວນາງ
ເພົາຈຶ່ງສັ່ງໃຫ້ພະຍາຄຳຍາດ ພະຍາສອງຮາຊ ພ້ອມ
ດ້ວຍທ້າວເພຍໃຫຍ່ນ້ອຍ ເຮັດໝຶກສີປະທັບຕາຈຳ
ຮູບຊ້າງຢືນແທ່ນ ປະກາດໃຫ້ພວກຊາວຮັກສາເຂດ
ແດນ ເຮັດຕາມຄຳນາງເພົາຈຶ່ງເປັນປະເພນີມາ
ຈົນທຸກວັນນີ້.

໒/. ໃນພົງສາວະດານລ້ານຊ້າງ ສະບັບຂອງ ພະຍາ
ປະຊວນອີຊາພຸນ ແລະ ສະບັບໃບລານຂອງທ່ານສມາ
ຈຸງຈັນທ໌ ກ່າວວ່າ " ພະເຈົ້າດອນຄຳ ພະຍາຮາຊ

ຣົສຂອງເຈົ້າໝ່ອນແກ້ວ ແລະເປັນຫຼານຂອງເຈົ້າໄຊຍະເສດຖາທິຣາຊໄດ້ຂຶ້ນສເວີຍຣາຊກຸງສີສຕນາຄນະຫຸຕວຽງຈັນທ໌ ປີມະເສັງ ພ.ສ ໒໑໘໔ ເຖິງ ພ.ສ. ໒໑໙໘ (ທີ່ຖືກແມ່ນ ພ.ສ. ໒໑໘໙) ພຣະເຈົ້າສຸຣິຍະວົງສາ ທັມມິກະຣາຊກໍ່ເປັນໂອຣົສຂອງພຣະເຈົ້າຕ່ອນຄຳນີ້ເອງ.

ຄ./ ໃນສມັຍດຽວກັນນີ້ ທາງກຸງສີອະຍຸທຍາກໍ່ມີພຣະກະສັຕອົງໜຶ່ງຊື່ວ່າ ພຣະເຈົ້າປາສາທທອງ. ພຣະເຈົ້າປາສາທທອງຂຶ້ນສເວີຍຣາຊ ພ.ສ. ໒໑໗໒ ເຖິງ ພ.ສ ໒໑໙໘ ໃນລະຍະນີ້ເປັນສໄມດຽວກັນກັບເວລາ ພຣະເຈົ້າຕ່ອນຄຳນີ້ ຂຶ້ນສເວີຍຣາຊວຽງຈັນທ໌ ຫຼືເວລາທີ່ທ້າວປາງຄຳໄດ້ໄປຄ້ອງຊ້າງເມືອງຈຳປາສັກ. ແລະຄຳວ່າ ປາສາທທອງ ກໍ່ແປວ່າ ປາງຄຳນັ້ນເອງ ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງເຫັນວ່າ ກະສັຕທັງສອງປະເທສນີ້ ດຽວເອົາຕົວຢ່າງນຳກັນ ເພາະແມ່ນໄຜອວນນຳໄຜບໍ່ພົ້ນ

ຕາມເຫດຸຜົນທີ່ກ່າວມານີ້ ສັນນິຖານໄດ້ວ່າ ທ້າວປາງຄຳຜູ້ແຕ່ງໜັງສືສິນໄຊ ກັບພຣະເຈົ້າຕ່ອນຄຳກະສັຕຣ໌ແຫ່ງນະຄອນວຽງຈັນທ໌ ເປັນຜູ້ດຽວກັນ ແລະທ້າວປາງຄຳໄດ້ລົງມືແຕ່ງໜັງສືນີ້ ເມື່ອປີສວຸ

ເດືອນສາມ ທຶກສັຕຕະພິດ ວັນອາທິດ ເວລາຕາເວັນລັບຫາຍໄປ ດັ່ງທີ່ກ່າວໄວ້ໃນສມຸດປັ້ນວ່າ.

ຍາມນັ້ນ ມະຫາເມກເຄົ້າ ຄະນຶງເນິ່ງບັງປິດ
ສຸຣະຍາ ຢູ່ງ ອວຍເລງລີ້ໄພ້
ອາທິດ ຈັນຈວນເຈົ້າ ເດືອນສາມສັຕຕະພິດ
ສລຣຸບເນື້ອ ເນົາວະຊັຍຊອບຍາມ.

ປີສລູທີ່ກ່າວໄວ້ນີ້ຈະເປັນສລູໃດກໍ່ບໍ່ຮູ້ ເພາະເພິ່ນບໍ່ບອກສັກຣາຊໄວ້ ແຕ່ຂ້າພະເຈົ້າສັນນິຖານວ່າຄົງຈະເປັນປີສລູ ຈຸລສັກຣາຊ ໙໙ (ພ.ສ. ໒໑໘໐ ຄ.ສ. ໑໖໓໗) ຄືແຕ່ກ່ອນເວລາທີ່ທ້າວປາງຄຳໄດ້ຂຶ້ນ ສເວີຍຣາຊແລ້ວ ໕ ປີ ຫຼືບໍ່ດົນນັ້ນ ກໍ່ແຕ່ງໃນປີ ສລູລຸນ ຫຼັງຈາກໄດ້ສະເວີຍຣາຊແລ້ວ ໘ ປີ ຄື ປີຈຸລສັກຣາຊ ໑໐໐໗ ກາລທີ່ສົງຄວາມສັນນິຖານດັ່ງນີ້ ເພາະສັງເກດເຫັນວ່າ :

໑- ຕາມຄວາມເວົ້າ ບ່ອນຊີ້ລົງປັນຫາປັນ ໃນໜັງສືສິນໄຊ ມີຄຳວ່າ " ແລ້ວທໍ່ນີ້ ຖວາຍໄຫວ້ທີ່ຍ່າ " ຫຼືວ່າ " ແລ້ວທໍ່ນີ້ ຖວາຍໄຫວ້ພະຍອດຄຸນ " ຫຼືວ່າ " ແລ້ວທໍ່ນີ້ ຖວາຍໄຫວ້ທີ່ຄວນ"

24/VII

ດັ່ງວ່າ ຖວາຍໃຫ້ທີ່ຢ່າ , ຖວາຍໃຫ້ທີ່ດວນ, ຫຼືວ່າ ຖວາຍໃຫ້ພຼະນອກຄູນ " ນີ້ສະແດງວ່າທ້າວປາງຄໍາ ແຕ່ງໜັງສື ສິນໄຊນີ້ ຖວາຍພຼະສະບາວກະສຸຕັນ໌ ຈຶ່ງ ເປັນພຼະຣາຊບິດາ ຄືເຈົ້າຂນອນແກ້ວ.

໒- ຕາມພົງສາວະດານ ເມືອງຈໍາປາສັກ ກ່າວວ່າ ທ້າວປາງຄໍາ ໄດ້ເປຮັກແພງກັບນາງເພົາ ລູກສາວ ເຈົ້ານະຄອນຈໍາປາສັກນັ້ນ ອາດເປັນຄວາມຈິງ ເພາະ ໃນບັ້ນນາກາສະຖຸ້ງ ທ້າວປາງຄໍາໄດ້ພັນນະນາ ຄວາມຮັກຢ່າງສຸດອົກສຸດໃຈໄວ້ ຈົນບໍ່ລືມອ່ອນຊີ້ ເວົ້າ ການພັນນະນາຄວາມຮັກ ຄວາມອຸ່ງອັນ ແທ້ຈິງນັ້ນ ຖ້າຜູ້ແຕ່ງບໍ່ເຄີຍຖືກສາເອງ ບໍ່ ຫາອນຊຶ່ເວົ້າໄດ້ [illegible]ແນ່ ອັນນີ້ສະແດງວ່າ ທ້າວ ປາງຄໍາ ເຄີຍໄດ້ພົບຄວາມຮັກ ແລະພັດພາກຈາກ ຄວາມຮັກອັນແສນກະສັນມາແລ້ວ ຈຶ່ງເວົ້າໄດ້ທຸກຂະ ໜິດທຸກແນວ ເຖິງປານນັ້ນ ການພັນນະ-ນາອ່ອນ ຫວ້ຍ ຮາວເຊືອ ພູຜາປ່າໄມ້ ຈົນຕະລອດສັດສາວາ ສິ່ງ ໃນເວລາເດີນດົງ ເພິ່ນກໍພັນນະນາໄດ້ລະ ອຽດຖີ່ຖ້ວນ ອັນນີ້ກໍສະແດງວ່າ ຜູ້ແຕ່ງເລື່ອງ ສິນໄຊໄດ້ເຄີຍເດີນດົງແລະໄດ້ເຫັນພູຜາປ່າໄມ້

ດ້ວຍຕົນເອງ ຈຶ່ງບັນພະນາໄດ້ຖືກຕ້ອງແລະເປັນຈິງ ຕາມສະພາບ

ຜູ້ແຕ່ງສິນໄຊ ເປັນຜູ້ຮູ້ຈັກຣາຊະປະເພນີດີ ມີຄອງຂອງພຣະກະສັດ ຮູ້ຈັກຣັຖສາດ ດີຫຼັກການປົກຄອງບ່າວໄພ່ ຈົນຫຼວງຕາມການໄຊຣາຊາ ສົມ ດີກວ່າໜັງສືເລື່ອງອື່ນໆ ທັງໝົດ ອັນນີ້ກໍສະແດງວ່າ ທ້າວປາງຄຳເປັນເຊື້ອເຈົ້າ ຫຼືເປັນກະສັດແທ້ ຈຶ່ງສາມາດຮູ້ແຈ້ງໄວ້ໄດ້ຢ່າງລະອຽດ.

ແຕ່ທ້າວປາງຄຳແຕ່ງເລື່ອງສິນໄຊນີ້ ບໍ່ສຸດ ກໍແຕ່ງສະເດັດຕີພາໄປເຖິງ ບັນນາກາສີດຸ້ງ ທ່ານັ້ນ ສ່ວນທ້າຍ ຕັ້ງແຕ່ກຸມມານກັບເກີດມາອີກ ຈົນສຸດເລື່ອງແມ່ນຜູ້ອື່ນແຕ່ງ ແຕ່ຈະແມ່ນໃຜກໍບໍ່ຮູ້ ຜູ້ແຕ່ງຕອນທ້າຍຕໍ່ມານັ້ນ ແມ່ນຄົນທັມມະດາ ບໍ່ມີຄວາມຮູ້ໃນທາງກາບກອນບໍ່ປານໃດ ຖ້ອຍຄຳພາກເບື້ອງຫຼັງ ຜິດກັນໄກກັບຄວາມເວົ້າເຈົ້າປາງຄຳຫຼາຍ.

ເມື່ອອ່ານຄວາມລຽງແລ້ວ ສັນນິຖານວ່າ ທ້າວປາງຄຳ ຜູ້ແຕ່ງໜັງສືສິນໄຊ ແມ່ນຜູ້ດຽວ

ກັນກັບເຈົ້າຕອນຄ່ຳ ແຕ່ວ່າເວລາຍັງບໍ່ໄດ້ສະເວີຍ ຣາຊນັ້ນ ທ້າວປາງຄຳໄດ້ອອກໄປຕັ້ງສຳນັກຢູ່ເມືອງ ບານອງບົວລຳພູ ເພື່ອເຣຽນເພີກເພຍວິຊາ ຕາມຣະບຽບຢ່າງ ກະສັດແຕ່ກ່ອນໆມາ ແລະເມືອງບານອງບົວລຳພູ ນີ້ຈະເປັນເມືອງໜ້າດ່ານ ຂອງວຽງຈັນທ໌ ນັບວ່າ ເປັນດ່ານສຳຄັນທີ່ຈະຊຸມພົນກອງທັບຂອງຂ້າເສິກ ທີ່ຍົກມາຈາກປະເທສໄທ ແລະປະເທສພະມ້າ ເວລາທ້າວປາງຄຳ ໄປຄ້ອງຊ້າງ ເມືອງຈ່ວປາຢັກຈຶ່ງ ໄດ້ໄປຮັກແພງກັບນາງເພົາ ເວລາກັບຄືນ ມາແລ້ວຈຶ່ງໄດ້ແຕ່ງໜັງສືສິນໄຊນີ້ແລ ໆ

ຄຳຊີ້ແຈງ

ຂອງພະມະຫ່າມປຸຍ ອະໄພ

ຫນັງສືເຣື່ອງສິນໄຊ ນັບເປັນວັນນະຄະດີຊັ້ນສູງສຸດຂອງວັນນະຄະດີລາວ ຜູ້ແຕ່ງຫນັງສືສິນໄຊ ຄືທ້າວປາງຄຳ ເປັນຜູ້ມີຄວາມຮູ້ຄວາມຊຳນານໃນກາບກອນຢ່າງເລີດເລີ ທັງໄດ້ເຫັນເຫຕຸການຂອງໂລກຂອງຍູນປະເທດ ແລະອາຣົບເກົ່າໆ ມາດັບຕົນເອງ ຈຶ່ງສາມາຖແຕ່ງຫນັງສືນີ້ໄດ້ດີທີ່ສຸດ.

ຂ້າພະເຈົ້າຜູ້ນຶ່ງເປັນຜູ້ມີຄວາມສົນໃຈແລະຕິດໃຈຫນັງສືສິນໄຊນີ້ມາເຫິງແລ້ວ ຈຶ່ງໄດ້ພະຍາຍາມຈະແປອອກເປັນພາສາຝຼັ່ງແດ່ແລ້ວກໍ່ມີ ແຕ່ຂ້າພະເຈົ້າບໍ່ມີເວລາຈະແປໃຫ້ໄດ້ຫມົດ ຈຶ່ງໄດ້ແປເອົາແຕ່ບ່ອນທີ່ອອນຊອນ ແລະຂ້າພະເຈົ້າກໍ່ເຄີຍປາຣົບຢູ່ສະເມີ ໃນການທີ່ຈະພິມຫນັງສືສິນໄຊນີ້ຂຶ້ນໃຫ້ແພ່ຫຼາຍ ເພື່ອໃຫ້ເປັນຕົວຢ່າງໃນທາງວັນນະຄະດີ ແຕ່ຂ້າພະເຈົ້າກໍ່ບໍ່ມີເວລາພໍຈະເຮັດໄດ້.

ບັດນີ້ມະຫາສີລາ ວີຣະວົງໄດ້ມາແຈ້ງຄວາມ

ປະສົງນີ້ຕໍ່ຂ້າພະເຈົ້າ ປະກອບກັບຂ້າພະເຈົ້າກໍບໍ່ມີຄວາມດຳຣິຢູ່ແລ້ວ ແລະເຫັນວ່າ ມະຫາສິລາ ເປັນຜູ້ມີຄວາມຮູ້ຄວາມຊຳນານໃນທາງວັນນະຄະດີອັນຍິ່ງ ຂ້າພະເຈົ້າຈຶ່ງໄດ້ມອບໃຫ້ເປັນຜູ້ແກ້ໄຂໜັງສືສິນໄຊນີ້ ແລະຈັດພິມຂຶ້ນຕາມກຳລັງ ພໍທີ່ຈະທຳໄດ້ ໜັງສືສິນໄຊທີ່ພິມນີ້ ເຖິງແມ່ນໂຕໜັງສືຈະບໍ່ງາມ ເພາະຕ້ອງຂຽນດ້ວຍມື ແລະພິມດ້ວຍເຄື່ອງອັດສຳເນົາກໍ່ຕາມ ແຕ່ຄຳກອນເຣື່ອງສິນໄຊນີ້ຍັງມ່ວນຢູ່ຄືເກົ່າ ແລະຂ້າພະເຈົ້າກໍຫວັງວ່າ ເວລາໃດເມື່ອເຮົາມີເຄື່ອງພິມຢ່າງດີ ແລ້ວກໍ່ຈະໄດ້ຈັດພິມຂຶ້ນອີກໃຫ້ແຜ່ຫຼາຍ.

ທີ່ສຸດນີ້ຂ້າພະເຈົ້າຂໍຂອບໃຈ ມະຫາສິລາ ວິຣະວົງ ໃນການທີ່ໄດ້ພຍາຍາມແກ້ໄຂແລະຈັດພິມໜັງສືນີ້ຂຶ້ນໃຫ້ສຳເຣັດ ເພື່ອຮັກສາວັນນະຄະດີອັນມີຄ່າຂອງລາວໄວ້ ແລະເພື່ອໃຫ້ເປັນປະໂຍຊນ໌ແກ່ຜູ້ອ່ານຜູ້ຟັງທັງຫຼາຍ

ຫຍຸຍ ອະໄພ

ຣັຖມົນຕີກະຊວງສຶກສາ, ທັມມະ
ການ, ສາທາຣະນະສຸກ ແລະໂຄສນາ

ຄຳຊີ້ແຈງ ຂອງຜູ້ແກ້ໄຂ

ບັນດາໜັງສືຂອງລາວ ທີ່ມີຢູ່ໃນເວລານີ້ທີ່ຂຶ້ນຊື່ລືສານນັ້ນຈະນັບວ່າເປັນວັນນະຄະດີຊັ້ນຍອດທີ່ ມີຢູ່ມີ ເຣື່ອງຄື ໑ ເຣື່ອງສິນໄຊ ໒ ເຣື່ອງທ້າວຮຸ່ງຫຼືຂຸນເຈືອງ ໓ ເຣື່ອງເວດສັນດອນມະຫາຊາດ. ສ່ວນເຣື່ອງຂ້າງຫຼັງນີ້ມີຣົດຊາດດີຢ່າງໃດ ຈຶ່ງຈັດເປັນວັນນະຄະດີຊັ້ນຍອດ ນັ້ນຈະເອົາໄວ້ຊີ້ແຈງໃນເວລາໃດພິມໜັງສືເຣື່ອງນັ້ນ, ໃນທີ່ນີ້ຈະເອົາແຕ່ເຣື່ອງສັງສິນໄຊ .

ໜັງສືເຣື່ອງສັງສິນໄຊ ນັບວ່າເປັນວັນນະຄະດີຊັ້ນສູງສຸດຂອງຊາດລາວເຣື່ອງນຶ່ງ ການທີ່ໄດ້ລົງຄວາມເຫັນວ່າ ໜັງສືເຣື່ອງສັງສິນໄຊເປັນວັນນະຄະດີຊັ້ນສູງສຸດ ນັ້ນເພາະ

໑ - ຄຳກອນໃນເຣື່ອງນີ້ ຜູ້ແຕ່ງໄດ້ເລືອກຕັ້ງການຮຽບຮຽງກອນແກ້ ຄືສວນບູການຄົບເຕັມ ໔ ບາດ ບໍ່ຂາດເຊີນ ເຖິງຈະມີບ່ອນທີ່ຂາດເຊີນແດ່ກໍ່ເຊື່ອໃຈວ່າ ເປັນນຳຜູ້ກ່າຍເອງສາເຣັດຕົກຫຼົ່ນໄປ.

໒ - ຖ້ອຍຄຳທີ່ມີຢູ່ໃນໜັງສືນີ້ ຜູ້ແຕ່ງໄດ້ຄັດ

ເລືອກເອົາແຕ່ທີ່ສຸພາບ ຄຳທີ່ຂອນຂູນຄຳລ່ວງ ມາລຽບລຽງໄວ້ ແລະຄຳເຫຼົາໆຄຳມີຄວາມໝາຍ ມີຄວາມແປໄດ້ ເຖິງແມ່ນເພິ່ນຈະເວົ້າໃນທ່ວງ ສະແດງຄວາມຄຽດ ຄວາມຮ້າຍກໍບໍ່ເປັນຄຳຫຍາບ ຄກິນາຍ.

ມ.- ຜູ້ແຕ່ງເລື່ອງສິນໄຊ ເປັນມະຫານັກປາຊ ຣາຊ ກະວີ ມີຄວາມຮູ້ກວ້າງຂວາງ ທັງທາງໂລກແລະທາງທັມ ແຕກສານໃນພາສາປາລີ ພາສາສັນສະກິດ ແລະພາສາອື່ນໆ ນອກຈາກນັ້ນຍັງຮູ້ຈັກ ຣາຊປະເພນີເປັນຢ່າງດີອີກດ້ວຍ.

ຍ້ອນໜັງສືເລື່ອງສິນໄຊ ເປັນວັນນະຄະດີຊັ້ນສູງ ດັ່ງກ່າວມານີ້ ຄົນລາວບໍ່ວ່າຢູ່ບ້ານໃດ ເມືອງໃດ ຈະນິຍົມອ່ານ ນິຍົມຟັງ ແລະຂຽນກ່າຍກັນຕໍ່ໆມາ ຈົນມາເຖິງສະໄໝມີໂຮງພິມນີ້ ລາງຄົນກໍໄດ້ເອົາໄປພິມເປັນຕົວອັກສອນໃຫຍ່ ແຜ່ຂາຍໄປແລ້ວກໍມີຫຼາຍ ແຕ່ຜູ້ຂຽນກ່າຍຕໍ່ໆກັນມານັ້ນ ສ່ວນຫຼາຍ ບໍ່ມີຄວາມຮູ້ໃນທາງກາບກອນ ຫຼືບໍ່ເຂົ້າໃຈໃນທາງວັນນະຄະດີ ຈຶ່ງເລີຍຂຽນຜິດໄປ ກໍມີ ດັ່ງຄຳວ່າ " ລວບເມືອ ພໍຣະນີເຕົ້າ ສຽງນເນົາໃນ

ແຕ່ " ຂຽນເປັນ " ທໍຣະນີເຕົ້າ " ໄປກໍມີ ຄໍາວ່າ " ອັສະນີ ແມ່ນຊື່ດາວຣືກຫນ່ວຍນຶ່ງຢູ່ໃນຣາສີເມດ ຄືເດືອນຫ້າ ຄໍາວ່າ ທໍຣະນີ ແປວ່າແຜ່ນດິນ " ດັ່ງນີ້ເປັນຕົ້ນ .

ບັດນີ້ພະນະທ່ານຫຍຸຍອະໄພ ຣັຖມົນຕຼີກະຊວງສຶກສາທິການ ທັມມະການ ສາທາຣະນະສຸກແລະໂຄສນາການ ເຊິ່ງເປັນຜູ້ມີຄວາມສົນໃຈໃນເຣື່ອງຫນັງສືສິນໄຊນີ້ມາເຫິງແລ້ວໂດຍທ່ານມີຄວາມປະສົງຢາກໃຫ້ຫນັງສືນີ້ແຜ່ຜາຍຫຼາຍແລະເພື່ອຮັກສາວັນນະຄະດີອັນມີຄ່ານີ້ໄວ້ບໍ່ໃຫ້ເສັຽຫາຍ ທ່ານຈຶ່ງໄດ້ສັ່ງໃຫ້ ຂ້າພະເຈົ້າແກ້ໄຂແລ້ວຈັດພິມຂຶ້ນໄວ້ .

ໃນການແກ້ໄຂຫນັງສືເຣື່ອງນີ້ ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ເລືອກເອົາຫນັງສືສິນໄຊຫຼາຍສບັບມາທຽບຄຽງກັນ ເຫັນວ່າສບັບຂອງ ພະນະທ່ານຫຍຸຍ ຊຶ່ງເອົາມາແຕ່ທາງເມືອງໂຂງເປັນສບັບທີ່ຖືກຕ້ອງດີ ຈຶ່ງເອົາຕາມສບັບນັ້ນ ແລະຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ວາງຫຼັກການ ແກ້ໄຂໄວ້ດັ່ງນີ້ :

໑ - ອັນໃດຫຼືຄໍາໃດ ເຫັນວ່າແຕ່ເກົ່າຂຽນ

ມາຍິດ ກໍ່ໄດ້ແກ້ໄຂຈໍາເພາະສັບພັນຫຼືຄໍາ
ນັ້ນ

໖- ຄໍາກອນບົທໃດ ເຫັນວ່າຂາດເກີນບໍ່ເຕັມ
ບົດຄືບໍ່ເຕັມ ໔ ບາດ ຂ້າພະເຈົ້າກໍ່ໄດ້ແຕ່ງ
ຕື່ມໃຫ້ເຕັມ ໔ ບາດ ແຕ່ບົດໃດບາດໃດ
ແຕ່ງຕື່ມໃໝ່ ກໍ່ໄດ້ໝາຍວົງເລັບໄວ້ ໃຫ້ຮູ້
ວ່າ ຖ້ອຍຄໍາທີ່ຢູ່ໃນວົງເລັບນັ້ນ ເປັນຂອງ
ຂ້າພະເຈົ້າແຕ່ງຕື່ມ.

໗- ໃນການຂຽນຄໍາກອນ ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້
ແຍກອອກໃຫ້ເປັນບົດ ເປັນບາດ ຕາມແບບ
ກອນວິຊຊຸມາລີໃນພາສາບາລີ ເພາະກອນ
ສິນໄຊ ເປັນກອນວິຊຊຸມາລີ ການແຍກ
ບົທແຍກບາດອອກດັ່ງນີ້ ເປັນປະໂຍຊນ໌ໃຫ້
ອ່ານງ່າຍ ແລະຮູ້ຈັກລະບຽບບົດກອນໄດ້ເປັນ
ຢ່າງດີ ເພາະຄໍາກອນບາດນຶ່ງ ຕາມທັມມະ
ດາແລ້ວ ມີແຕ່ ໗ ຄໍາເທົ່ານັ້ນ ຄື:

ວັກຕົ້ນມີ ໓ ຄໍາ ວັກປາຍມີ ໔ ຄໍາ ແຕ່
ຖ້າບົດໃດບໍ່ໄດ້ຄວາມເຕັມ ເພິ່ນຈຶ່ງຕື່ມ
ຄໍາຂ້າງໜ້າເຂົ້າອີກຢ່າງນ້ອຍ ໒ ຄໍາ ຢ່າງຫຼາຍ

ບໍ່ເກີນ ໔ ຄຳ ຄຳຕົ້ນຂ້າງໜ້າເອີ້ນວ່າ ຄຳບຸພພບົດ ໄດ້ແກ່ຄຳຈຳພວກ " ເຕັນພັ້ນ ເນື່ອງນັ້ນ " ເປັນຕົ້ນ ນອກຈາກນີ້ກໍ່ໃຫ້ຕື່ມຄຳ ຂ້າງທ້າຍໄດ້ອີກ ໑ ຄຳ ເອີ້ນວ່າ ຄຳສ້ອຍ ໄດ້ແກ່ຄຳຈຳພວກ " ພຸ້ນເຢີ ເຈົ້າເອີຍ " ເປັນຕົ້ນຕົວຢ່າງ :

ຍ່າມນັ້ນ ມະຫາເມກເຄົ້າ ຄະນຶ່ງເນ່ງບັ້ງບົດ
ສູ່ຣະພາຊຽງ ຮ່າຍແລງລີງໄມ້
ອາທິດ ຈັນຈວນເຕັ້ງ ເດືອນສາມສີຕາຍົດ
ສູ່ສຸຣບເນື້ອ ເພົາວະຊ່ວຍຊອບຍານ

* * *

ໜັງສືເຣື່ອງສິນໄຊນີ້ ຖ້າຜູ້ອ່ານຜູ້ຟັງຮູ້ຈັກ ຖືເອົາປະໂຍຊນ໌ແລ້ວ ຈະໄດ້ຮັບຄວາມຮູ້ຫຼາຍ ປະການ ຄືຄວາມຮູ້ໃນທາງວັນນະຄະດີ, ຄວາມຮູ້ໃນທາງໄຊຄ່າເຈົ້າ ຄວາມຮູ້ໃນທາງຣັຖສາສຕຣ໌ ຄືການປົກຄອງ ຄວາມຮູ້ໃນທາງປະວັຕສາສຕຣ໌ ແລະ ຣາຊປະເພນີ ເປັນຕົ້ນ ເພາະຄວາມຮູ້ທີ່ກ່າວມານີ້ມີຢູ່ໃນໜັງສືສິນໄຊບົດ ປະການນຶ່ງຂ້າ

24/VII

ພະເຈົ້າຂໍຮັບຮອງວ່າ ຫນັງສືສິນໄຊ ສບັບພິມນີ້
ເປັນສບັບທີ່ຖືກຕ້ອງດີກວ່າສບັບອື່ນໆ ແລະ
ຢູ່ຂ້າງທ້າຍ ຂອງຫນັງສືນີ້ ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ເຮັດ
ສັພພະນານຸກົມໄວ້ດ້ວຍ ເພື່ອທ່ານຜູ້
ອ່ານ ສົງໄສໃນຄໍາໃດ ຈົ່ງປຶດເບິ່ງຄໍາແປໃນ
ທ້າຍຫນັງສືນີ້ເຖີ້ນ ./.

ມະຫາສີລາ ວີຣະວົງສ໌

ສາຣະບານ

໑ · ປວັຕທ້າວປາງຄຳ

໒ ຄຳຊີ້ແຈງຂອງພະນະທ່ານ ຫງຸຍ ອະໄພ

໓ ຄຳຊີ້ແຈງຂອງຜູ້ແກ້ໄຂ

໔ ສັນສຸຕິບັ້ນ ໜ້າ ໑

໕ ຍັກກະສັນບັ້ນ " ໕

໖ ສຸບິນບັ້ນ . ໑໓

໗ ວິປວາສະບັ້ນ . ໑໘

໘ ບັພພະຊາບັ້ນ " ໓໑

໙ ວິວາຫະບັ້ນ " ໕໒

໑໐ ຄຳແປແລະອະທິບາຍສັພທ໌ຍາກ

ສັນນຸຕິບັນ

ນະມັຕຖຸ

ສີສຸຍະ ມັງຄະລະເລີດລ້ຳ ສີດທິເດຊາ
ນາໄທສູດ ຍອດຍານໄຕແກ້ວ
ສວັສດິນອ້ມ ໃນຫັມພຸທາບາດ
ຄຸນພຼະ ຍົກໃສ່ເກົາ ຊູລີລ້ຳຍອດຍານ

ຂວນເມື່ອ ຮ່ວນໆຟ້າ ສ້ອງເສ່ງລະງົມຜົນ ຍຸ້ນເຍີ
ວາໄຍຜາງງ ລ່ວງໄຄວຄຸນດ້າວ
ພິກສລາສ້ຽວ ແສ່ນກ່າວາງກີບ
ຣະດຸ ພິຊະໄພດພ້ອມ ເຍ່ງຫຼ້ານເຖືອນເຖວ

ບານນັ້ນ ມຫາເມກເຄົ້າ ຄະນິ່ງເນ່ງບັ້ງບົດ
ສູຣະພາວອງງ ອ່າບແລລີໄມ້
ອາທິດ ຈອນຈັນແຈ້ງ ເດືອນສາມສັຕຕະພິດ
ສຸຂຸປະເມື້ອ ເນົາວະຊຸ້ບຊອບຍານ

ເມື່ອນັ້ນ ປາງຄ່ຳຄຸ້ມ ດນິງ ຫັນຫາງນາກາ
ເບົານຮຸ່ງ ບານບອດແກ້ວ ຫຼາໄຊ້ຍາຕພຼະອົງ

ໃດ່ຈັກ ຕກແຕ່ງຕັ້ງ ແປປ່າພເປັນໄພ
ເອັ້ງຊຸລີເຊີນສ້ອງ ຊ່ອຍບານຍາມແຄ້ນ
ຈະຕູ້ໂລກລ້ຳ ໄອສ່ວນແສນຫີບ
ກັບຫັງ ຄູຫາມາກເບີ້ນ ນາງຫົວເຫາຍຄູນ

ເຊີນຊ່ອຍ ຣີຮ່ຳເຫັ້ງ ແປງກາຍພາອນປະຈິຕ
ໄວ້ແກ່ ໄຕຕາອງປູນ ແຕ່ນແປງຍາມແຄ້ນ
ຄາມທີ່ ເອັ້ງຊຸລີເຫັ້ງ ຫວານສານປະນົມນອບມານີ້
ຄູນບ່ອນ ບົກໄສ່ເກົ້າ ຕະເກີງຕັ້ງສູ່ບານ

ບັດນີ້ຂ້າຈັກ ປູນແຕ່ງຕັ້ງ ໄຂຊາຕແປຫົນ ກ່ອນແລ້ວ
ເປັນທີ່ ບຸແປງຜູ້ ພ່າຍ້ງຍາຍຊ້ອບ
ຄາມທີ່ ຣສິຈບລ່ຳ ໂລກາກົງໂລກ ເອີນີ້
ນີໃນ ຫົວລີບຊາຕແຫ້ ທ່ງວີໄຊ້ສີ່ງເລນ ແຫ້ແລ້ວ

ບ່ງມີ ນັກຄະເສຸລ້ຳ ຊັ້ນຊູເປັ້ງຈານ
ນິຄົນຄົນ ຄ່ງເຍ້ງຍົ່ນຕີ້
ສູງຫຼາງລື້ນ ລູງລ້ງລານຍ່ານ
ນ້ຳແຜ່ລອັນ ລະລ້ງຕາບຊ້ວຕາ

ຮຽງຄ່າລົ້ນ ຊາວເຫດຫຸຣສະເພີວ
ຊູດີໂດຍ ດັ່ງດາວະດຶງຝ້າ
(ຝູງໄຫຫ້ວ ຫາງໄກເກງເດຽງ
ເມືອງໃຫຍ່ກວ້າງ ຄົນເຄົ້າຄັ່ງໂຮມ)

ພູເບດ ສ້າງຫ່ອນຫ້ວ ກູສຣາຊສາສກະສັຕຣ໌
ປາກຸງນັນ ນອກຊຸງເຊັງອ້າງ
ນັບເຕົ່າ ບຸຣີລ້ຳ ນະຄອນຄົນໃດປຽບ
ໂຮງໃຫຍ່ກວ້າງ ອໍລະຫິນຍ່ານຊຸງ

ປະດັບຊໍ່ຝ້າ ສຸກກະສາດດາວຕ່ວ
ສູງຫອງແດງ ປຸ່ງຕົນຕາງຝ້າ
ມະເຫສີເຕົ້າ ເນຫາຫາງສຣາຊ
ໂສນບິ່ງບ້ອຍ ປູນປັ້ນແປກຊຽນ

(ວັນນະພາກພ້ຽງ ໂດຍກິ່ນເກສອນ
ເກສີສລຽວ ລຸບນັນສາຍເກົ້າ)
ບິຣວານເຫີ້ນາ ໃນປຽງນັບຫມື່ນ
ປະດັບເຄື່ອງຮ້ອຍ ຕະເກິງເກົ້າກາອນພິວ

ພູເບກສ້າງ ນະຄອນໃຫ່ຍບູກະເສີມ
ນຽງ ໆ ພ່າຍງາຄ່າ ຢູ່ໂຮງພັນຊ້າງ
ອັສດອນນ້ຳ ນະໃພໄນຮ້ອຍຄູ່
ນາຍແອບພ້ອນ ພະລານກວ້າງແກ່ວງແພນ

ຮຸ່ງຄ່ຳອື້ ອາສາຕຊຸມສນານ
ໂດຍເດີນກະບິນ ຊີ່ວາງປະຖຸມເຖົ້າ
ຊຽງຫລ້ວງລົມ ລະງົມກົ້ນເຄົ້າຄົ່ມ
ຫງູກຫ່ວຍໃຕ້ລຸ່ມພ້າ ພັນຫ້ວຫາ[illegible]ດຫອງ

ລາດໃຫ່ງຕັ້ງ ເຖ້ງຣະວາງຂອງຂາຍ
ອາຮານເຮືອງ ຮຸ່ງສີເສງແກ້ວ
ມີຫ້ງ ສັງຄະດີ້ ແປຫັນໄຂຊາດ
ຮຸ່ຄ່ຳະຊື້ ຕາມີ້ໂດ່ເຮືອເຮືອງ

ລືນາດເທົ້າ ແດນທີບເຂົາຂານ
ພັນເມືອງນາ ສ່ວຍຫອງຫັງຄ້າບ
ບູສນຸກວ້ນ ອິນລະຫິນຫາຍໂສກ
ທ່ວ່າ ພູວະນາດໄສ້ ແນວນ້ອງບໍ່ຫຼາຍ

ມິທ່ ເຍົາວະຍອດແກ້ວ ເປັນມິ່ງໃຈເມືອງ
ນາງລຸນມີ ແມ່ດຽວຫງາມຫາວ້ວ
ຜາກິດແກ້ວ ສຸມຸນຫາວຫິງຮຸ່ບ
ໂສນບິ່ງຍ້ງງ ເຍິງໄວ້ແວ່ນໃຈ

(ບົສບິ່ງປ້ອງ ປຸນສິ່ງຊາວສ້ວນ
ຄາຄິນຄອບ ເບິ່ງຊາຍຊອມສະມິ້ງ)
ຕະເກິງຫມ້ວ ນິງຍາວຜິງໃຫ່ງ
ງາມເລີດລ້ວ ດືເຫົ້າຫມື່ນເມືອງ

ຮ້ວບປະເທສຫ້າວ ເຕົ້າສິ່ງຂານຫມາຍ
ພູມິຮັກ ບ່ວາງໄປຈາດ້
(ບຸນກອງແກ້ວ ສອງພຼະອົງນ້ອງພີ່
ຫຸມຮັກປານ ບ່ມີຮູຮ້ອມມາຍ -)

ພຼະກ່ ບົກຍອດແກ້ວ ກິນເກິ່ງນະຄອນຂວາງ
ພຼະອົງເຍງຍ້ງງ ພະເນຕເນົາໃນຫນ້າ
ປຸນສາວໃຊ້ ຕ່ວອອນເອື້ອບສຸ່ງ
ສອງພີ່ນ້ອງ ປະສົງຕິ່ງປັນປົວ -

(ນີ່ຮ່າງໃຫ້ ແຄ້ນຄັ່ງຄ່າຄະນຶງ
ວັນຄືນຄືນ ຢ່ເວນລະວັງເຝົ້າ)
ທ່ວ່າ ປັກກະຕິນ້ອຍ ເຄີຍຊິນທາງດອກ
ລະອອງໂອບແອ້ນ ສອງຂ້າງໄຂວ່ແຖວ

ເວັງຊູ່ອງຊູ໌ນ ນູກກະນາຄມະໂນຣົດ
ປັນດາວເດ້ງ- ຣະດາງຄືທາງຟ້າ
ຜ່ານຊຸຍູ້ງ ນູນຫຽນເຫາະຣາຊ
ແກ້ວກ່ລອນ ວົນເວັ້ນຂ່າວປກະຕິງ-

ບູແຈ່ນແຈ້ວ ປະສິງທ່ອງດຫວານສິນ
ຍຸງນເຍ້ງປຣະນີ ນູ່ງເນີນໃຈເຈ້ງ
ສົ້ນສຸຕິບັ້ນ ນີ້ຫານຫັນວ່າວ
ແລ້ວທ່ານີ້ ຖວາຍໄຫ້ຫ້ຍົວ ກ່ອນແລ້ວ

ບັກກະສັນບັ້ນ

ບັດນີ້ຈັກກ່າວ ນະຫາຍັກເຖົ້າ ເພີໂນອະໄນຣາຊ
ເປັນອາດ ໃຕ້ລຸ່ມຟ້າ ສວງເສື້ອສ່ວຍສິນ

(ລືນາດເຫົ້າ ຫວຍເຫຍເຂົາຂວາງ
ໃຜຈັກ ພຽງຍັສ່ອງ ບໍ່ຮ່າງມືມາໄດ້)
ເຊິ່ງວ່າ ກາມພັນເຫົ້າ ຫະຮຽງລືຣິດຫິເດຽ
ຮູ້ຮ່ຳຖ້ວນ ຄອງຊຸນສຳຕາຕະສິນ

ຈົບເພດດ້ວຍ ມັນມາກາຍວາຍົ່ວ
ເຫິງທ່ຣະນີ ໄປ່ປຸນໃຜພ້ຽງ
ເປັນພິງເຊື້ອ - ດສສູງນ່ເຫາະຣາຊ
ພະໃຫ້ ຖືຄ່ານດາວ ເປັນເຈົ້າເຫ່າງຜີ

ທັ່ງໄປ ມີເຜົ່າພ້ຽງ ພູະເປັ່ງຍອດດາເບາມີ
ເປັນພຸທະດາໄຊກາ ຢູ່ະເສີນນອນແລ້ງ
ສິນປົ່ຕລົ້ນ ກອງມະນີນບັໂກດ
ພິສສີລ່າງລ້ວນ ລີໄຮ້ຮ່າງແຄນ

ມີທ່ ຄິດໃຄ່ດ້ວຍ ດອນນິ່ງມະຫາສີ
ຫັນຫາງກະສັ່ນ ສິ່ງໄພຮັນເອົ້າ
ປຶງດູກ້າ ບູຮ່ານຮຽງຮ່ວມ ກັ່ນນັ້ນ
ອັນວ່າ ພະມິ່ງຮ້າ ອານເປີດຢູ່ອິດ ຂມີເດ

ຈັກວ່າ ເປັນຊາດເຊື້ອ ນາມະນາດແມວດຸ້ມ ນັ້ນ
ຮູ້ວ່າ ເນີ້ງໃນມະນຸສ- ສະໂລກຄົນນະຄອນກວ້າງ
ຮູ້ວ່າ ເປັນຍິງເຊື້ອ ຊູ່ນ ນາໂຄຄຸຫະຣາຊ
ສົ່ງມາ ໄລຍີ່ໄວ້ ໃຫ້ແດດີ້ນດົ່ນດຽວ ນີ້ແດ

ຄ່ອນອ່ອນເຄົ້າ ລາຣາຊປາງຫອງ
ຮວາຍນົນໂອຍ ເອ່ວພະບານຍັ່ງຟ້າ
ເບຽງຫົ່ນກ່ວ ສະໄດຫອງເຫາະຣາຊ
ເນີ້ນກີບຟ້າ ນູວດັ້ນດຸ່ງເຢີ -

ນ່ນກ່ ເຊົ້າຂາບຫ້າວ ສ່ວນຮາຊເຫໄວ
ຍົ້ມຊົມ ຊູ່ມຍາມະຊເລັ້ງກູອຍ
ນາຣີ ກົ່ນຍົ້ນຜີ່ ລື້ກຽງນາງໂລກ ກວດັ່ນ
ຊູ່ມສັ່ງເຫຼົ້າ ນາງທ້າວຄ່ອຍຄຽງ ແດ່

ເມື່ອນັ້ນ ທ້າວໃຫ້ຽງຮູ້ ຮັ່ບຍາກເຫໄວ
ຍິ່ງຍົ່ນຍັ້ງ ຄ່ອຍຄຽງຄົບໜ້າ
ບດັ່ນ ໃສ່ກາກໍ້າ ແດນໃດຫາຍຫ່າງ
ເຫັນແຕ່ ຂ້ວຍພະບາດເຈົ້າ ໃຈຂ້ອງຂອດຂັ່ງ -

24/VII
ห้ามจำหน่าย

ເພາະເພື່ອ ພັດປະກອບແກ້ວ ພອບພາກພະຊາຍາ
ຫະນັງຈອນເຈຍ ຣະຈາກໄກກັນລ້າ
ຂໍແກ່ ມຫາຈັກເຈົ້າ ໃຈຄວນຄິງນາກ
ໂຜດຜູ່ຂ້າ ບິນບ້າງບອກຈິງ ແດ່ທ້ອນ

ຂໍຈິ່ງ ຊື່ຊ່າງບັນ ບູຮານເນື່ອງແນນສິນ
ຂ້າຈັກ ກອບໃຈຈິງ ເຄ່າໂອນເອົາຊ້ອນ
ເມື່ອນັ້ນ ເຫໂວຮູ້ ຄ່ຳເຄືອງຄິງແນ່
ເມື່ອຈັກ ບໍ່ບອກແຫ້ ຢັ້ງວການເກື່ອນຕາຍ

(ເພາະເພື່ອ ແນນບ່ານບ້ວ — ຄຶງຕ່າງຕິກໄກ
ເສືອພັ່ນພີງ ຕ່າງແນວນານເຊື້ອ)
ເມື່ອນັ້ນ ຄິງຕັດຊື້ ເສືອວະນິເນື່ອງກາວ
ນາງນັ້ນ ລຶງເລີດກົ້ວ ນະຄອນລ້ວນໂລກຄົນ

ເປັ້ນພ້ອງຫ້າວ ຊັນຊູເບັ່ງຈານ
ຢຶງກວ່າ ສຸ່ມຸນຫານາງ ຮູບສິເນີເໝືອນແຕ້ມ
ບຸນສູງເຊື້ອ ຊຽງຂວາງຂັດຕິຍະຮາຊ
(ໃສ່ນຍາບອບ — ລືເຫີນເສການເນື່ອງ)

ກໍໄປ ມີເຜົ່າຍ້ຽງ : ອຽງອາດຫຍຸມຫົງ
(ບໍຣິວານນັບ ໝື່ນນາງນອນເຜົ້າ
ວັນຄືນຄ້າຍ ຕາລະຕຶງໄຕຼພະໂລກ
ເສັບໝັ່ນໄຫ້ ລະງົນກົ້ວກ່ອນປາງ)

ພີ່ນັນ ສ້າງບ່ານກວ້າງ ເປັນເອກມະຫາວົງ
ໂບຫານນັບ ແຮ່ກອງກາງນ່ຳ
(ໃນນະຄອນໃຕ້ ກຸນໃກເກງເຖຼ
ລີຫ່ານຫ້າວ ຫັງຄ້າຍສ່ວຍສິນ)

ກົວຈັກ ເປັນບຸນເບື້ອງ ບັງບຸກຄຸງຄີງ ຫ່ານເອີບ
ຄານທີ່ ຍັ່ງເອົາຢູດ ຢ່າດິນດຸສ້າຍ
ເມື່ອນັ້ນ ກຸ້ມໝັ້ນຕ້າມ ກ່ຳເປັງນັບນອບ
ສ້ຳສຸ່ມຜ້າ ບໍ່ມີຜ້ານຢ່ອນໃຜ ພະເອີບ

(ອໍແຕ່ ໄດ້ຂ່າວແກ້ວ ກ່າເກີດປາງປຽນ
ຂໍໄປ ກົວເກງສັ່ງ ສ່ຳສານສາຕ້ອງ)
ຊື່ວ່າ ບຸນເດີບໄດ້ ປຸນວາງໄວ້ະປ່າວ ເປັນຄື
ອໍແກ່ ໝໍ່ຢັ້ງເກົ້າ ເລັ້ງຂ້າສ່ອງບວນ ແຕ່ກ້ອນ

ບຸດນີ້ຂ້າຈັກ ລາຍບາກຫຍັ້ນ ພຸຣະນາຄເຫໂວ ກ່ອນແລ້ວ
ກນພັນຖ້ວນ ນອບພຣະກາຍກອນບັງ
ຖື້ເຖົ້າວຸ້ນ ກະໄດຫາງຫນາມຮັບ
ເມີນຊຸ່ງ ຜາສາດແກ້ວ ເຮິ່ງຮ້ານຮວດຍລືນ

ແລລ່າຍັ້ນ ແປ່ນເປົາເລີບກະສັນ
ກູນພັ່ນສະເວີບ ໃພຸຄາຄີ້ງວນ
ຊຶນລະຫາເຫົ້າ ສອງແຄນຄືສີກ
ກະສົ້ນກ່ຽວເກົ້າ ກີ່ລ້ານລູບຫາງ

ຮິ່ຈັກ ເປິ້ນບາກໄດ້ ພີ່ບີບບານຄຽວ ນຽນັ້ນ
ພໍເມີ່ອ ສ່ຣະພາບາງ ພາຄອບຄົນເຕົາ
ກນພັ່ນແຄ້ນ ເຄືອງມະໃນຄອບຄຽ່
ພື້ຈັກ ໃຊ້ເອວອອນ ໂອມນ້ອງກໍ່ໃຊ້ກາມ

ຢຽ່ຫ່ວ ຜີດເຜົ່າເຊື້ອ ເຊື່ງຕື່ນເມືອງພົວ
ດີທີ່ ຕົນດຽວຈອນ ຈອບເວົາດາບໄດ້
ຊົ້ນສານຄ້ວ ຄນີງໃນຮີ່ຮ່ວ ..
ຊູ້ປິນພັ້ງ ພຸ່ະອົງຄ໌ນາຄາດ ຮອກ

(ສູບກີບແກ້ວ ມະນີໄຊຕາເສ້ງໃສ
ສ່ຽງວານຄຳ ຄາດຄີງຄຽງເນື້ອ)
ແລ້ວເລົ່າ ສວຍຈັກແກ້ວ ກອຍໃຈຈອມເຍກ
ຕີຕຸ່ ຮຸ້ງຮ່ອນຜ້າຍ ຜາຍອຽງລ້າວລ່ອງບິນ -

ເມຄເບື້ອງກ້ອງ ກາຍກີບໄພມະນອນ
ເບງຫີ່ ນຄອນເຫັ້ງຊວນ ຈີ່ນກະແສແສນຫວ້າງ
ເລັ່ງເຫັນ ນູນຫຽນເກົ້າ ກີເນືອງມະນູສຣາຊ
ບອດຍຸ່ງຍິ້ນ ພຽງຊວ້າຊີ່ພະໄບມ

ຊະຍິ່ນຍ້າວ ພາລັນບອດບັງເຊງ
ອູດິນເຈັ້ງ- ຊະດາງຄີ້ວມັນຕາອ້ຽງ
ນັນກ່າ ຫຼົງໃຈເຈ້ງ ບ່ານາງນັ່ງຖ່າວ
ດາງຊູຫມ້າ ແສ້ງກ່າວສ້າຍກະເນ

ຜາສ່າດແກ້ວ ຊ້ອງຊຸ່ກອງມະນີ
ເຮືອງໆບິກ ບອດຮ້ານຊຽງລ້ອມ
ຍັງບິນ ເຍງຍານເບື້ອງ ໄບຍບັນກຽງກ່ອມ ຍຸ້ນເບີ
ຕັງຕ່າວໃຕ້ ສວນສີ້ນບ່ານບາວ—

ຄີດູ່ ຫິມະວາດດ້າວ ເງ່ຽຣະດາງໄກສອນ
ກຸ່ມພົນປະສິງ ສອດປຸ່ນໄປຢັ້ງ
ພໍເມືອ ວັນວຸ່ນຕ້າຍ ດາວີແສ່ງຕ່ຳ
ເພືອບເລັ່ງລົ້ນ ພົມພ້າວກາບກະຈອນ

ຫອມປີ່ງພຸ້ງ ຄັ່ນທະຊາດສຽງຣິດ
ວິນອວນເລີ ຖືກຫາງສານສາງ
ຫົມສະເດເຖົ້າ ຫາມເຖິງເຫາະຣາຊ
ຂໍຊ່ວຍ ຊຸ່ມນາດນ້າວ ຖ້ອຍຂອບຊີດອບຄູນເພີ່

ບັດນີ້ ຍັກກະສັ້ນບົ໋ນ ຫານຫາຍຫານາດ
ຖວາຍຫ່ານຜູ້ ເປັນເຈົ້າໂລກະເໝາະກ່

ລຸບິມບົ້ນ

ບັດນີ້ຈັກກ່າວ ພູໄຊຫົ້ວ ສ້ວຍຣາຊເປັງຈານກ່ອ
ພັ່ງຍິນ ນິກຕີປະດັບ ກ່ອນຈຸ້ງູໄດ້
ພູສີຊ້ອນ ຊົມສິເນຫາມພ່ວງ
ໄສຍາດແມ້ ຍາມນານດອຍພຽງເຝົ້າ

ປຸ່ນຕາ ຊົ່ວຕ່າງຕ້າ ເດີນຮອດຮຽນສວນ
ສີບົ່ນກະບອນ ດັ່ງໄຂນເຂີວແຕ້ນ
ເຈຣະຈາເຂັ້ນ ຄໍາຟັນຊຶກຊາກ
ພຸຣະນາດນ້ອບ ໃຈຫວົ້ນຫວ່າວກີວ

ເຍື້ອງຖອດດ້າງ ດາບ່ຽງບັງຄີງ
ພາຍສົ້ນຖີ ເຖືອນເຖີຍະຖືອເນື້ອ
ພັ່ນແຂນຂ້າງ ຂວາເຂີນຂ່າດໃປຼ່
ເລືອດປຼາລົ່ນ ລີເຫົ້າຫົ່ວຫະລະ

ວິບາກດ້ານ ໂດຍຢັ່ນຢາສແລງ
ພູທອນ ໃຫຼສລົບ ອອກຄວາມຫວີໃຫ້
ເລື່ອນນັ້ນ ບົວນາງດິ້ນ ດ່ານັ້ນສະດຸ້ງຕື່ນ
ພຼະຄ່ອບ ຈັ່ງຈຸ່ງເຍື້ອນ ຍັ້ງສະອື້ນສົ່ນສ່າຍ

ຟຸ່ງເຄ່ວນໃກ້ ຊຽກສ່ໍາໂຮຍຂວັ້ນ
ເຊັ່ນໆ ຈົນລະຫານອງ ຫ່າວເຫຫັ່ງຄ້າຍ
ເສັ້ງສຶ່ງ ຄໍາຖີ່ໃຫ້ ເຫຍີຍົ່ນຮອດ
ໜ້າບ່າເປື້ອ ຫັ່ງໃຫ້ຫາອດເຫີວ

ເປັນເພື່ອ ຄ້າຄ່ວນເຂັ້ນ ໄຂໂຫດຫັ້ນອຶງ ທ່ານຮຶ
ຕູຈັກ ວາງຄວາຍຄູນ ຄູ່ຮ້ານຮຽງຂາ
ແນມຫາຍຮ້ວນ ຍາຍຢຸງຍ້ານຫ່າງ
(ຊຶມຍ່ຳຕ້ຳ ຄາໃຫ້ຫ່າງໃຫຍ່ ແຄ່ເຖິ້ນ

ເມື່ອນັ້ນ ນ້ຽງຫ່ວນເຂົ້າ ຄູງຍື່ນຍົນແຂນ
ເຊີ້ໂບຍ້ງ ຮູ່ງຄິ່ງຄອບນ້ອງ ນັ້ນບໍ່?
ເມື່ອນັ້ນ ໝມີເປ້ນ ຕຶງຕົພຕັ້ງຫຸ່ງງ
ໄຊ້ງລ່າຮ້ານ ໂຮ່ງກ້ວາງຄ່ງຄືນ

ພ່ອງເລົ່າໃຫ້ ພ່ອງເລົ່າໂລນຂວັນ
ຄອບເຫັນ ຮ່ວານໆວັນ ພຸ່ງມາຈວນເຕັ້ງ
ນາຍນັກການຮູ້ ຮ່າງຮາວຄ້ອນໂຄດ
ຫົວໃຫຍ່ຍ້າຍ ລິ້ນລາງສ່ວນສິ່ງ

ຊວາຕໆນ້ຳ ຮ້ວາຍຮວາຕຄົນຫາ
ນ່ມີສະເຫຼ້ນ ຂອກພາເກີຍກ້ວາງ
ຫຼາຍກຸ້ນຊູ້ຮງ ຕາວຕາງລະວັງຮາຊ
ຄົນຄ່ງເຄົ້າ ໂຮງຮ້ານລຸ່ມເຫິງ

(ສະໜ່ຽງໜ້ອຍ   ອານາຕເສນາ
ເນືອງກອນປະດັບ   ຢ່ຢັ້ງເປັນຖ້ອງ)
ສຸນຕີຕັ້ງ   ໂຕນລາງລັ້ນທີ່
ໜໍໃຫ່ຽຍ້າຍ   ໜຸນຫົ້ວທີ່ຢ່ຳ -

ເມື່ອນັ້ນ   ເຈົ້າໂລກກວ້າງ   ແກ້ກ່າວກອນນຸຜັນ
ເສັງເສນາ   ໜຸ່ເຄີຍຄະນຶງຮູ້
ເມື່ອນັ້ນ   ໜໍຫາວາຍແຈ້ງ   ໜຸນໜັ້ນເໜາະຣາຊ
ຮູ້ບໍ່ຍັ້ງ   ໜອນແກ້ວກາບຖວາຍ-

ສວຍທີ່   ບລີເຜົ່າເຫົ້າ   ຫູກທີບນະຄອນຄີນ
ນານານປະດັບ   ກາບກອນກອບນ້ອມ
ຢ່ຽງທ່ຳ   ເສັ່ງກະລີກເຊື້ອ   ໝີງໝັ້ນໝຽງໝະເນດ
ເປີອນວ່າ   ເຊື່ອຕ່າງຫ້າວ   ຫວນຕົ້ນລອບເລີວນ -

ທັງເມື່ອ   ສີວິຣາຊຮູ້   ຫີງແຫ່ນຕາງຊາວ ວັນນັ້ນ
ລາງລີປະຖົມ   ແຕ່ງປູນປະດັບໄວ້
ໝູ່ະຕາ   ນີສາວເຊື້ອ   ບູນເໝັ້ງໝຽງໝະເນດ
ເບັ່ງທ່ອນຫ້າວ   ທະລັງຮ້ອນຮູບງາມ -

ນາງນັ້ນ ແນມກ່ອນທ້ຽວ ຫ້າວຊື່ສື່ໃຊ
ບິດອນ ດິນນີນິດ ເບິ່ງພູະຈງເອົາແກ້
ລຸນເລົ່າ ເສັ້ງສັ້ນອນແກ້ວ ກ້ຽງບາລູກນີ່ງ
ທ້າວຕ່າງຕຸ້ນ ຍິນຍ້າຍຍິ່ງລືມ

ຂັ້ນຂອບຟ້າ ຫຼາຍກ່າຍເວັ້ງຣະການ
ພໍເພື່ອ ເວຣາຄາຍ ຄອບມານີເຫົ້າ
ອິນນີ້ເກັ່ງຈັກ ເສັ້ງກະສັຕເຈົ້າ ໃຈເມືອງເບີນອນທ່ານ
ເຕາະຄາດເຂົ້າ ປີຣ້າຍຮ່ວມມາ ພູະເອີຍ

ຄັນວ່າ ກາຍເທົ່າຕຣ້າຍ ມີໃຊກຊວນເຖິງ
ຍ້ອງຈັກ ໃກກຽງປະຄອນ ເຄິກເອົາຮ່ວມຊູ້
ດີທ່າ ປຸນທັ່ນແກ້ ພລິກມປິນເປີກ
ເຄາະຄາດເນື້ອ ນາງນັ້ນເບິ່ງຄາ ພູະເອີຍ

ທັ່ນກ່າວແລ້ວ ທູນທອດເທໂວ
ພມີ ນາຍທາງທາກ ກ່າວເຂົ້າຂູນທ້າວ
ເນື່ອນັ້ນ ນສີກາມສູ້ນ ສູນຕີລາເລີກ
ທູກສ່ວເທີນ ນາງທ້າວພາກວຽງ -

ສຸບິນບັນ　　ພຼະອົງການຝົນຫຼາກ
ແລ້ວທ່ນີ້　　ປະນົມໄຫ້ຫີຢ້າ ເຈົ້າເອີຍ.

ວິປລາສະບົນ

ພໍ່ເຫັນ ວັນເຮືອງແຈ້ງ　　ເຈົ້າລະພາກງາຍງາມ ພູ້ນເຍີ່
ນາງລຸນ ເມືອຊຽງສາ　　ສ່າງສາວຜູ້ໃຊ້
ວັນນີ້ເຮົາຈັກ ເຕືອນຜູ້ເຊື້ອ　　ປະດັບປົນໄປມ່ວນ
ໃຫ້ແຕ່ງຫາງ　　ຫາງຍັ້ງຊຸ່ມຊື່ນ ແດ່ເນີ!

ເມື່ອນັ້ນ ຜູ້ເກົ່ານີ້ໄກ້　　ເຮົາຮີບປຸນເປື້ອງ
ໂດຍເກັ່ງຍາປະດັບໄພ່ພົນພຽງພ້ອມ
ພັ່ງຍືນ ແຖຖົວກ້ອງ　　ກອງງານຸເຄົ່າຄື່ນ ພູ້ນເຍີ!
ຂ້ວຄ່ອງນຜູ້　　ສ້ວງໂຍງເປີນປົວ

ປະດັບຍັ່ນຍ້ອງ　　ຮີ່ຮ້າຊຽງເງົາ
ພໍ່ກິສະດຽງ　　ຮອດບານຍາງຂົວ
ເຄງໆຕ້ອງ　　ຕຸຣິຍາເຄົ້າຄື່ນ
ອວນອອ່ນເກົ້ວ　　ກີລ້ານລ່ຽງໄປ -

24 / VII

ແລະຫມູ່ເນື້ອ ເດີນດຸ່ງດາລະວຽ້ງ
ເບຽງຊູຫະບານປະດັບ ຈອດເກີບຊຽ້ງຮ້ານ
ເຊັນໆຊ້າ ຫົ່ງຫ້ຽງປີ້ງເດືອງ
ເອີ້ຍສຸ່ງສຽ້ນ ລະວັງຊູ້ນນອກໃນ.

ຫັ້ງບິນ ອຸເກາດຫອ້ນ ບິນບີ່ເຖຍເຖຍ
ນົ່ງກະສິງປະດັບ ຫອດແຍນເຍືອບຍ້ອນ
ສຽງສັນແກ້ວ ກິນນາສີຮັ້ງຮ່າ
ປະດັບຄ່າບຮ້ອບ ຊຽງເສັນດາດຄີງ

ເນືອສຸບຫຍ້ຽງ ປີ້ນນາກາມີງບານ
ກາສາປະສິງ ລົມສົ່ນສວຍເກົ້າ
ໃສແລແກວ ລີ້ນຕັມຕາໃຄ່
ຊ້ຽງປ່ ເຄົ້າຕີ່ວຊວ້ງ ປະສິງຫລີ້ນນ່ວນເມືອງ

(ຫາກາຫີ່ຊ້າ ຫານຫ່ົາເຣືອງເພີດ
ບສະບາບບານ ບ່າວສາວປະສົງຊູ້)
ບໍ່ງຊາບຸ້ສູ່ ຊຽງກົນການເຍີ່ອບ
ໂຊກສ່ວຮ່ວງ ຮວມຫນ້າບຫມູ່ສາວ -

ພ່ອງກ່ຽວນິ້ວ ໃນພຸ່ມພົນສະເນຫ໌
ວ່າຍຮ້ານຮຽງ ຍາດຊອນຊີ້ຮ້ອຍ
ນາງຄານຕ້ານ ເຕີນເຊົາຂ້າຫຸ່ນ
ໃຫ້ຮີບຮ້ອຍ ດາງເວັ້ນຂາບຖວາຍ

ຊະໃບ່ພ້ອມ ພິນນອບນົບສີພານ
ນາລີລຽນ ຫອດຫານຫັ້ນອ້ວງ
ຮື່ອງໆຫນ້າ ຟູສີສາວຖ່ວ
ປະດັບດອກໄມ້ ກວນເກົ້າຮົ່ນຫອມ

ຟູງບ່າວເຝົ້ງ ພວງເພດນາລາ
ຕາໄຊຊອນ ສຽດສາວປະສົງຊູ້
ຈອນເນືອງເຈົ້າ ໃອຮົມຮັກໃນ່
ສົນກາຍປົ້ນ ໄພກວ້າງນານລະງົມ

ພັ້ງຍິນ ລົມລ່ວງກ້ອງ ໄກວກິ່ງສາຂີ ພຸ້ນເຍີ
ສຸຣະພາເບີບ ບ່າຍສີແສງສ້ວຍ
ບັດນີ້ຈັກກ່າວ ມະຫາພັກຜູ້ ຈົ່ງໄສຣ໌ເຫດ
ນັນກໍ ດີດໃດ່ແນ້ງ ມີພັ້ງຈວດຈິງ

ອນີ້ ກຸເອ່ວໄດ້ ໂດຍປະໄຫຽດອັນຄະນິງເພດ
ງກໍ ຮວາຍອາຄົມ ຜາບຜີຊຸມເຊື້ອ
ງນັ້ນ ຜີເມືອງປ້ານ ຍັກໄຂຂານເຄຽ
ລະຫົ່ມເກັ້ວ ກາງຫ້ອງຍ່າບຍ້າງ.

ຍັກໃຫຍ່ຍ້າງ ທະຍານຮອດປຸນເປືອງ
ກຸມເອົານາງ ພາກພົນພະລັນໄດ້
ນັ້ນຊີເວງຂື້ນ ເວຫາປ້ອນແນກ
ອຸ່ນອ່ອນແກ້ວ ຊະແຄງຕຸ້ນຕ່ອນຂວັນ -

ນາງນາຕາໄຫ້ ຄົ້ນດັ່ນ ຫວງສຈິບ
ພະກາໂບເຫຼືອງ ຫຼ່າຕົນຕາບກະດ້າງ
(ກົງຄາມກັ້ນ ກວ້າງພະໄທໂທເຮດ
ສບົບບ່າເບື້ອ ເໝືອນມ້ວຍນອກຈົນ)

ນັ້ນຄ່ອຍຕຸ້ມ ຕະໂພນນາຕຽງຮົດ
ດາເຄງຄວນ ແວດລະວັງຈົງແກ້ວ
ບັງບິນ ເຫັນໆຮ້ອງ ສຽງຄົນຄຸງແນກ
ນະໂມນາດກ້ນ ດີບັວຫົວທະເລົາ -

ຣື່ນໆຍ້ອນ ເສເນດນາງຂຸນ
ຕີຫອງຫົບ ທ່າວແຄ່ງ ດອມນ້ອຍ
ຝູງຄິງໄຊ້ ຊູນແຫຫານຫັຕຖະບາຕ
ປະເຄື່ງແກ້ວ ນາງນ້ອຍຍ່ຽງຍ້ຽ -

ຫຸກທີ່ຍ້ອນ ອານາຕສຸນນາງ
ສະເຫງເປົາຕົກ ຄະນຳຫາວຸຫັ້ງຄັ້ບ
ອຸທະບານຣ້ອນ ຄືໄຟເຜົາແຜ່ນ
ສຽງໂຫ່ໄຫ້ ປະສົມເຣົ້າຂາດຊຽງ -

ຫຸກທີຖ້ວນ ທະວິນວີ່ງວານຄຸນ
ຍຽງມື ເຖິງເຫາຍາ ຄ່ຄົນຄາງຮ້ອງ
ຊິງຫາງເຫົ້າ ເຖິງນະຄອນຊຽງຣາຊ
ຄິນຄັ່ງເຄົ້າ ທວານກວ້າງມືດມົວ -

ແນ້ງນິ່ງ ຄຳແຜ່ເຫົ້າ ອານາຕໃນສນາມ
ເສນາເນືອງ ມາກຄົນຄາງຮ້ອນ
ຫ້າງປວງຊັ້ນ ເສັນາໃນນອກ
ຍ້ອນຍ່ຳໃຫ້ ບາແກ້ວນີ່ພັນ -

ບາງຍ່ອງ ໜ້າຫຼ່າເບື້ອ ກິວຕິດກິນລະຫິນ
ວາງການເກັບ ລູກະສັງໂຮນເກືອງ
ເນື່ອນັ້ນ ຂຸນຫຼວງເທົ້າ ຫູນຫັນເພາະຮາວ
ຜູ້ຫືເຫັງາ ຍັ້ງເຈົ້າຝັ່ງໃຈ -

(ປຸນຫາອກຮ້ອຍ ເຫງາຫັ່ງຕຶງອີກ
ອາດູນແດ ເສີອດດານດອນນ້ອງ)
ຫົງຊຶນຊົ່ ໃຫຼລົງລິນແຍດ
ສົນນຫຸ່ນກີວ ກອງໄບັ້ນສິ່ນນັ້ນ

ຫຸກຊ່ຳເຊື້ອ ນາງນາຕເຮືອນຫຼວງ
ເຕືອກັນກາຍ ທ່າວເຫາທາງອີອນ
ຍຸສີເຕົາ ຽງສຽງຮ້ຽງອ່ຳ
ບໍດນີ້ ເສັ້ງເດ່ນຕົນ ສະດົນຂວົ້ະອບດີອງ ແຈນໍ-

(ອັນທີ່ ນ້ອງຕ່ານເຕົ້າ ກູເກີ້ງນະດວນຂວາງ
ບັດນີ້ ຮວນໄກກູ ທ່າວຸະເຫັນເຫັນທາວີ)
ແຕນຈຸງສູ່ ຫວາຍກາງເຫຼັ້ງ ເຫງຕົນຕາຍແນວ ກັນວຕໍ່ຮູາ
ແຄມ່ນຈັກ ອັກປູ່ເດີ ນີມົວຮ້ອນຄະນຶງ ແທ້ແລ້ວ-

ວິບາກເຄັ້ນ ຄິດຸ່ກິນສແລງ
ແສ່ນຊີ້ ເນົາໃນປາງ ບໍ່ສະເບີຍເບົາຮ້ອນ
ທຸກທີ່ຖ້ວນ ກາເມໃນນອກ ກໍດີ
ຄັນວ່າ ຮູ້ຂ່າວນັ້ນ ຫົວໃຫ້ຫົວແຄນ -

ແສ່ນວ່າ ສີຍຍະສິ່ງຊົ້າ ມ້າສິ່ງໃນນະຄອນ ກໍດີ
ກໍບໍ່ ກິນກຽງກັດ ຢູ່ຊົງຊະລອນຍ້ອນ
ກັບເຫົ້າ ເລື້ອນົກລ້ຽງ ປະຫິດຫຽນຫົງແຫບ
ຂົວຄໍ່ຊຸ້ນ ກະຫາກີກ່າງບູງ -

ເຂົາແຂກແກ້ວ ປຸ້ນປາກສອນສຽງ ກໍດີ
ສົ່ງກາຈິບ ຈາບເມືອງໃນຮ້ານ
ກໍບໍ່ ຮີຮ່ຳຮ້ອງ ເຮຽງຊຽງດຢູ່
ຜູງມີ້ ເຈົ້າຂນ່ຂນປ້ອງ ປຸ້ນລ້ຽງລຽບລະວັງ -

(ເທື່ອນີ້ ເຈົ້າວາກເວັ້ນ ວາງເຫຍື່ອອາຫານ
ທັງນວນນົກ ຢູ່ຕອນຕິນເສົ້າ)
ສີຫໍ່ ຊົງຊະລອນຄ້າງ ຄອນງຽງອຽງຣາຊ
ກໍບໍ່ ກິນເຫຍື່ອຫຍ້າ ຄອຍປັ້ງມຢູ່ເທັງາ

ບັດນີ້ຈັກກ່າວ ຊຸນຸມຫາເຄົ້າ ກໍເລືອງມນຸສຣາຊກ່ອນເຄົ້າ
ຍັກເຂົ່າຊຸ້ມ ເອົາໄດ້ຕ່ວນນະໂບນ.

ກາບເຂດາ ເຂົ້ານ ນະຄອນໃຫຍ່ເປັງຈານ
ວັ່ນຍຽວເກິນ ຮອດຊຽງນະຄອນເວືອ
ພໍ່ດູ ນະຫາສຖານຫ້າວ ກຸມພັນຍຽງເມກ
ຍອດຊໍ່ຟ້າ ເຣືອງສົວຊິ່ວປະສານ

ຍັກໃຫຍ່ຕ້ານ ໂລນລູບນົງຕານ
ເຫົາຈັກ ເອົາຍະຊົງຊີ ຮອດເສ່ງປຸນເປັນເຈົ້າ
ມີນານເຫື້ອ ຕົ່ງນະຄອນຄາງ[illegible]
ສັນຕໍ ຊຸ້ນອ່ອນເຄົ້າ ປາງເຄົ້າກ່ອນບູຮານ

ຍັກກໍ ປອງມື່ງເຄົ້າ ປະໂລມລູບຈອນຂວັນ
ເຄື່ອງນັ້ນ ນາງການຂົມ ຄຽງເຄົ້ນປຸ່ນປ້ອຍ
ຕູລາ ຊຸງໂຫນເຄົ້າ ຍັກໄຊມີເຍດ
ມິ່ງຍ່າ ກໍດາວາດເຄົ້າ ພໍໃຫ້ເວຫານາ ທ່ານເຊີບ-

(ເທືອນີ້ ມຶງແຂ່ງໄດ້ ໂດຍປະໂຍຊອັນຄະນຶງ
ມຶງຢ່າ ນວຍາໂລ ຮວາກສເນຫ໌ປະສົງຮູ້)
ກາກໍ ອະທິຕຖານແລ້ວ ຫານກິນຫານຊ່າງນຶ່ງເຖິ້ງ
ເທື່ອນີ້ ກັນຄອບແຄ້ວ ອີກທົ່ວນທ່ານຂອນເປັນນັ້ນເດ -

ກູກໍ່ ຍາວຍາກາຍື້ນ ຍິ່ງກິ່ງກຸລອີ່ງ
ຊີວັງເວນ ນອບມຶງລາງໄວ້
ດີດັ່ງ ເສືອລາງໄດ້ ມີຄາລູກນັ້ງຈິ່ງແລ້ວ
ຈີຈັກ ຖຽງທ່ານແຍ້ ກັນຂ້ອຍຄອບຕື່ງໜລເດ -

(ມຶງຢ່າຕ້ານ ຄຳສຽງຄວມສເນຫ໌
ຍ່າງຕາງຊື້ງ ບໍ່ກິນນາຕ້ານ)
ເມື່ອນັ້ນ ກຸນພັນເລີ້ວ ໃລນນາງໃນອາລົມ
ໂຊນໄຊເກີ້ງ ຖນຣນເກົ້ວກ່ອນຂວັນ.

ພີ່ບໍ່ ມີປະໂຍຊດ້ວຍ ເປັນເຫຍື່ອອາຫານ
ພີ່ຈັກ ປຸນເປັນອີງ ເອກໂທນທັນອ້າງ
ບໍ່ສນອນແກ້ວ ເປັນຈອນມີໃຈຣາຊ
ຊຸ່ງຄຳອັ້ງ ຍະ ມຍັ້ງປິ່ນປົວ

ວ້ຳຊາຕາຖ້ວນ ສະເນີ້ນາດນາງອິນ ພີ່ເອີບ
ເຈົາພີ່ ເປັນພຼະຍາພີ ໂລກລືທັ່ງກ້ຽງ
ແມ່ນຊີ່ ຖິນຕໍາລົ້ນ ນະນີກາຍແກ້ວຫຼາກ
ລ້ານສ່ຳຖ້ວນ ຖວາຍນ້ອງນອບນວນ ພີ່ແລ້ວ.

(ນາງໜຸ່ມເໜົ້າ ນັບໝື່ນໃນປາງກໍດີ
ພີ່ຈັກ ວາງເວນຖວາຍ ແຕ່ງປຸ່ນເປັນໃຊ້)
ໃນນະຄອນອ້ຽງ ເອົາອວນເປັນເອກ
ລ້ຳທີ່ຖ້ວນ ຖວາຍນ້ອງຊູ່ເຊີ ພີ່ແລ້ວ

ແມ່ນຊີ່ ການແກ່ນຕື້ນ ຕີຕົວບານາບນັກ ກໍດີ
ພີ່ຈັກ ອາສາວັນ ຂວດແວ້ງເອົາໄດ້
ຊີ່ວ່າ ກຳຫຸກສີ້ນ ສີນທະນາໃນໂລກ
ພີ່ບໍ່ ໃຫ້ຮຸ່ງຮູ້ ກຳຮ້ອນຮອດອວນ ພີ່ແລ້ວ

ຖີນຊຸ່ນເບືອນ ບາໄສກາເດຍຖນັດ ພີ່ຖ້ວນ
ນັ້ນກໍ ກອງຖິ່ນຄ່ຳ ທອດແວ່ນວາງໃຫ້
ຖນິມພອນແກ້ວ ກອງປະເທີງນ້າວສີ່ງ
ກັບທັ້ງ ພວງດອກໄມ້ ພັນສ້ຽງນອບນວນ

ນັ້ນທ່ານຕັ້ງ   ການມະແຕ່ງບົວລະບັດ
ແຕ່ນັ້ນ   ນາງການຄິດ   ປູ່ຫົນຫາງສັ້ງ
ກູກໍ   ກອບປີໃຈຕັ້ງ   ຄົນປອງເປັນເຫງື່ອ ນັ້ນແລ້ວ
ບັດນີ້ຫັກແລ່ວ ນາອວລອ້າງ   ຄຳສັ້ນສວກສເນຫ໌ຮັ່ນນີ້ -

(ກູກໍ່   ໄກເຜົ່າເຊື້ອ   ຕົກຕ່າງຕົນຄຽວ
ຫວັງວ່າ   ວາຍຊີວາ   ບໍ່ຕອຍຄືນໄດ້)
ອັນນີ້ຮັງວ່າ   ແມນນຳກັງວ   ກັ້ນລຶງລຳຕ່າງ ກີຣິ
ບັດນີ້   ໄກໂຄຕເຊື້ອ   ຣີບຫົວນທ່ອນນີ້ຕດ -
ເປັນ

ຕວນຊາງໄວ້   ນັ້ນປູກເປັນຫຼັກ
ວ່າຈັກ   ອິນຄຳຣີ   ບໍ່ຫາອນເປັນປານນີ້
ເມື່ອນັ້ນ   ກຸນພັນນ້າວ   ຖຸນອນນາງໃນອາສນ໌
ຄືຄູ່   ໄຟໝ່າງເຊື້ງ   ຂາງໃກ້ເຊື່ອນໄປ -

ນັ້ນກໍ   ອຸບປະຖາກນ້ອຍ   ນານບິງວັນຄືນ
ຮແວງນາລາ   ເລືອກ້ອບປີເນື້ອ
ເອົາ
ພໍປະນານແລ້ວ   ນາງຫົງກັຍພະລູກ
ປະສູຕນີ້ນຫ້ອງ   ເປັນຫລວກ້ວຍອອດບິງ -

24/VII
ຮ້ານຈຳໜ່າຍ

ສຽງກໍ ຮັກຍິ່ງຍ້ຽງ ສະນີເນຕຕາຕົນ
ກຸນຍັນກຽນຂອນ ປິ່ນປົວນາງແກ້ວ
(ຈອນປາງສ້ອຍ ນົງສີສອນີໂຫງ່
ຜິວດ່າງໜ້າ ງານແກ້ງຈີງຍະຈັນ)

ນັ້ນກໍ ໃສ່ຊື່ນ້ອຍ ນາງນາຕສີດາຈັນ
ໂສນສີສງຽນ ເຊື່ອນຍິນຍຽມເລັນ
ຊ້ຽງເລົ່າ ປາກຽນເຫົ້າ ເຖິງນະຄວນເມືອງນາກ
ຂ້າທ່ານເທົ້າວ ຫອງລ້ານລວບລ້າ -

ຊື່ວ່າ ລະຮຸນນະຣາຊທ້າວ ຫົງແຫ່ນີໃນສມຸດ
ຄຳກີກອງ ແອ່ວໂອນແຄົານ້ອຍ
ກຸນຍັນຍ້ອນ ຫົ້ງສງຍໍ່ແລ່
ປຸນປູກໃຫ້ ບາທ້າວນາກຄຳ -

ເອົາກໍ ແຫານແຫ່ນ້ອຍ ເຖິງນາກໃນສມຸດ
ນາໂຄຊົນ ຊື່ນໃນທະນານ້ອມ
ວາງເຄືອງກ້າງ ທັ້ງໂຫາມສິນສ່ວຍ
ຫຸກຂອບຕັ້ງ ກອງແກ້ວກາບຖວາຍ

(ນາງຫນຸ່ມເຫນົ້າ ສາວນາການາຄີ
ພໍພັ້ນສາວ ຢູ່ເວນລະວັງນ້ອຍ)
ແຕ່ນັ້ນ ເລືອງສອງກ້ຳ ເປັນສະພານຫຽວຫ່ອງ
ປຼະແລ່ນເຈົ້າ ໃຈກວ້າງແໜ່ຜາຍ -

(ທຸກຂວນປົ້າ ຊາວນາກີໃນສມຸດ
ນຳດຶງນຳ ຫາວດຫຼຸນຫັນເຫັ້ງາ)
ນັບແຕ່ ກຸນພັ້ນໄດ້ ຈວນນາງນາຮ່ວມ
ຫຼາຍຂວບເຂົ້າ ລະດູໄດ້ແປດປີ ຫັ້ນແລ້ວ-

ສອງກ່າະນາກິ້ງ ວັຕະນາດຽງທິດ
ສເນຫາຣັກ ລາວດືນເລືອງບ້ານ
ວິປະວາສະບັ້ນ ສຸ້ນຸນຫາະພັດພາກ
ສເດັດຖີ່ຖ້ວນ ຖາວຽໃຫ້ປຼະບອດຄຸນ ກ່ອນແລ້ວ

ບັພພະຊາບື້ນ

ບັດນີ້ຈັກກ່າວ ພຸໄຊ້ຫົວ ກຸສຣາຊພຼະບາເນືອງ ກ່ອນແລ້ວ
ຄະນຶງຕົນເກາ ຄັ່ງຫາງເຫາສ້າງ
ກີໂສເຄັນ ເຄືອງພະໄທບນອງຫມີ່ນ
ກໍບໍ່ ເຫິງເຫືອດນ້ຳ ນວງບົວບຫຼັ່ງໄຫຼ -

ຫຸກໂສກກັ້ນ ພັ້ນສິ່ງສານເດືອນ ນີ້ແລ້ວ
ບໍ່ສເວີຍເພີງພໍ ກາບກາບກາເຄັນ
ອີງຜານພັ້ງ, ຕວງຕາຍເຫຼືອງຫຼ່າ
ເສນຕາເຝົ້າ ຫຼາບຊັ້ນບໍ່ບົານ -

ບໍ່ໄດ້ ສຸກຢູ່ຊ້າງ ສເວີຍຣາຊປົ້ະພະບາ ໄດ້ແຄ້ວ
ຄະນຶງນຶງສີ ຖູ້ວັນສີເຮືອນ
ກຳສຸດໄຊ້ ອະສຸຊາເຈົ້າພີ່ ກຸດີຍ
ປານນີ້ ບັກອ້ວເຈົ້າ ກິນແລ້ວຮູ້ວ່າຍັງ ນັ້ນເດ

ພີ່ຊຸ່ງໄຫ້ ຫຸກຄ່ຳວັນຄືນ
ຈັກວ່າ ເປັນຕາງໃຜ ບໍ່ມີນຳຮູ້
ເນື່ອຈັກ ຕອນພິນລ້ານ ນຳຊູຊີງບາດ ເຈົ້ານັ້ນ
ກໍບໍ່ ຮູ້ລຫ່າງແກ້ວ ກຸຄັ່ງທີ່ໃດ -

ຜີຈັກ ໄປຈອບຈ້າງ ບໍຮ່ຳຮຽນມົນ
ຫຳຕົນເປັນ ດັ່ງຫອນຫະບານສ້າຍ
ອັນນັ້ນ ວິໃສຊົ່ວ ຢຽວເຫີນການຊົ່ວ
ຜິດເຜົ່າເຊື້ອ ຫອນເຕົ້າໃກ່ກອນ -

ວ່າຈັກ ໄປຈອບຈ້າງ ຜີບິນບາງເບກ ນຳນັ້ນ
ຢຽວບໍ່ໄດ້ ໄດບດ້ານດັ່ງສາງ
ວີຈັກ ໄປສແວງດ້ວຍ ຕາປໃສສີນໂພດ
ອະພິນບານໄດ້ແລ້ວ ຫະບານລ້ຳລ່ອງນຳ -

ລອນບໍ່ ເປັນປະໂຍຊເທົ້າ ຜິດຮ່ອນອະວິໃສ
ຄວນກູ ໄລນະຄອນເສັ້ງ ບວດສີນຮເລວງດັ້ນ
ຜີຈັກ ເປັນຄະຫັດຮູ້ ມີໃພຍພົ້ນເບິ່ງ
ຢຽວຈັກ ແຕ້ນຄັ່ງໃໝ້ ໝອງຕ້ອງຕີ່ນສາ -

ໃນເມື່ອ ຫົວສ່ຳຮູ້ ໂຮນບູ່ສຸນຕີ
ນານວນປະດັບ ຊູ່ຊູນຍຸງເຍື້ອນ
ບົວນາງເຫີ້ນ ເຕືອນປລາວໄຫຼຊວກ
ເພື່ອນພາບນັ້ຽນ ເມື່ອຫັ້ວງຄັ່ງຄານ

ຊະໃບ່ນິ້ວ ເນືອງນອບນັສການ
ຍູນີ້ ປຸນຄໍາຄວນ ກ່າວເສັ້ງເສນທ້າວ
ເທື່ອນີ້ກູຈັກ ສອນສູທ້າວ ທຸກເຄາໃນນອກ
ທຸກສໍາເຊື້ອ ຊາວຊັ້ນເຜົ່າເມືອງ -

ບັດນີ້ເຮົາໃຄ່ ສະທ່ອນທ້າວ ທັງຜນວດເປັນອິນ
ດູດັ່ງ ເວຣາຣວນ ຄອບຄີ່ງຖຸງເນື້ອ
ໃຄ່ຈັກ ໂຄຈນດັ້ນ ເດີນນໍານ້ອງນາຕ
ດັ້ນລວບບ້ານ ຖານຊັ້ນອີບດູ -

ນັກກະເວດໄວ້ ວາງນາຕນາງເມືອງ
ທັງປວງຊຸນ ຄ່ອຍຍຸງຄົບຂົວ (໑)
ກູກໍ ອີນເທາເທົ້າ ໃນທາງບ້າບ່ມ ຈິງແລ້ວ
ຈັກບາດຕັ້ງ ອີນສ້າງສັ່ງສູ -

ເມື່ອນັ້ນ ສະບ່າວຫນ້າ ອາມາຕຂຸນນາຍ
ທັ້ງປວງສົບ ຍັ່ງຊີນໄຊມໄທ້
ກັບທັ້ງ ເທວີເທົ້າ ນັກສນົມເສນຊ່ຳ
ຍ້ອມຍາບກົ້ມ ກາງຫ້ອງທາອດທິວ

---

(໑) ທາງສູກເປັນ " ທ້າທາວໃລຊຸນ ຄ່ອຍກຽວກິນຫນ້າ "

ບໍ່ຂາດ ຕັ້ງຢູ່ໄດ້ ໂດຽຣຸ່ນຮັ້ງຮານ
ດີເຕົ່າ ວາໄບເຖຽມ ຫາບເຕີມຕີຄ້ອນ
(ເພາະເພື່ອ ຂາຮີນຮ້ອນ ທັ້ງສອງສອນພີ້ຍາວກາ
ກິດຫ່ວນໄຫ້ ທັ້ງນ້ອງແຄ່ນເມືອງ).

ເມື່ອນັ້ນ ຜູ້ເຖົ້າເຖີ້ນ ມະຫາຣາຊອາກເສນາ
ຮວມຂວາຊີນ ຄົ່ງຫຼວງຫົງໜ້ອນ
ນັບເຕົ່າ ສຽງກະສິດເກົ້ວ ໃກນະກອນພາກໄປ
ທຸກທີ່ເມື່ອນ ທັ້ງກົ້ນໄປ່ວຽງ .

ບັດນີ້ ພຣະບໍ່ເກົ້າ ເກົ້າໃຜດພວນທຸກດານ
ເຫັນວ່າ ວຽງທັ້ງໃຫ້ນ ທາງດີໃນນະຄີກວ້າງ
ອັນນຶ່ງ ເລົາກ່ານເຂົ້າ ກອງຣຸລວງຫຼົວຈຸດ
ທັງໂຫງ່ສຽງ ຈູງຮຸ້ນຢ່າຫຼ້າ ເພາະຣີ

ເຫັນວ່າ ລະ ແທນ ເກົ້ວ ໄວ້ເຕົ່າຕາມແວນກ່ອນຄ້ອນ
ເມື່ອນັ້ນ ພູບານຖຽງ ເລົ່າໂລນເຕີນຕ້ານ
ພຣະອົງທວັງໄວ້ ວາງໃຈຟີນຝາກ
ຜູ້ຄືງເທົ້າງ ຊຸນເຄືອຊຸງຣະວັງກ່ອນເຖິງ

ນິງຢູ່ຂວເນື້ອ ນ້ອງແກ່ນກະນິດຖະກໍດີ
ຍາຍອນຄິດ ຄອຍຝັ້ງເຮົາຕ້ານ
ເມື່ອນັ້ນ ອົງສຖຽນໃຫ້ ເຫວົວອນວ່າ
ຂໍແກ່ ພູວະນາດນ້ວວ ຕົນຂ້າຂອດຕານ ແດ່ກູ້ອນ

(ແລ່ນຊື່ ພຼະຍ່ານເກົ້າ ປະສົງດຸ່ງດົນໄພ ກໍດີ
ຂ້າຂໍ ຕາງຕານແຫານ ແບ່ຕົນຈອນເຈົ້າ)-
ແລ່ນຊື່ ອົງປະສົງສ້າງ ຊີໃງຍາກໄພ່ ກໍດີ
ຂ້າກໍ ຂໍຊູດເກົ້າ ຫົງຜ້າແຜ່ນຂາວພະເວີບ.

ເຄານແກ່ ສອງກໍ່ສ້າງ ນີພາກພໍບານ ນີ້ງນັ້ນ
ຄັນວ່າ ໄກພະອົງສີ ສ່ວນຕົນຕາງ ນັ້ງນ
ອັນນຶ່ງ ບ່າຣະນີນ້ອຍ ຫົງຕົນຕຸ້ມໄພ່ ເປັນຂີ
ຄັນວ່າໄກບາດ ເຈົ້າຕົວຈ້ອຍ ຮຽງແຫ້ງຫາອດຫົວແຫ້ແລ້າ

ເມື່ອນັ້ນ ພຼະບາດຮີ ຮັບພາກ ເຫວີ
ຫາອນຄໍາຄວນ ເລ່າໄລນນາງແກ້ວ
ເຮົາຈັກ ດົນດຸ່ງພ້ຽງ ພໍປະນານຄືນຄວບ
ນ້ອງຄອງ ຕຸ້ມໄພ່ຟ້າ ຖນອນຖ້າບໍ່ນານ: ດອກນາ -

(ຄັນນີ້ ໄດ້ຂ່າວນ້ອງ ນິງເກົ່ານາກະນິຕາຖາ ເນື້ອໃດ
ນີ້ຈັກ ກອບໃຈຄືນ ຄອບຄອງນະຄອນກວ້າງ)
ກັບຫັງ ເຫັນພັນພ້ອມ ພູານປອງປຸນນາກາ ຈົ່ງເຖິງ
ເນື່ອງນັ້ນ ນາງຫນ່ຽວຫນ້າ ຫົວໃຫ້ເພີງ -

ຫາກທີ່ຫັ້ນ ນອງເນຕາຊີ່ງາລີງ
ພູມີ ເນື້ອງສະທຣານເຄສງ ສັ່ງເຂົາຂຸນເລັ້ນ
ສູຈິ ກາລິຫ້າງ ບໍ່ຮີຂານຂົນອອກ ຈິ່ງເຖິງ
ເນື່ອງນັ້ນ ຂຸນຂານແລ້ວ ໂຕຍເຈົ້າແຈ່ງປຸນ -

ຂປະດັບຖີ່ຖ້ວນ ດົບເຄື່ອງຊີສີນ
ເຂົາກໍ່ ນຳເລືອຖວາຍ ທີ່ຢ່ຳປະນົນນ້ອມ
ນຫາກະສັຕຕເຈົ້າ ຈຶ່ງໃຈຈັກບວກ
ຂຸນຂູດເລັ້ນ ໃກນເຂົ້າເກເພລະອົງ -

ເນື່ອງນັ້ນ ອີ່ນໆ ພ້ອມ ອານາຕໍ່ນຸນນາຍ
ບົວນາງເກິກ ເຄົ່າງປຸນປະດັບເຕົ້ງ
ພັ່ງບິນ ເພອີກັອງ ລະຫິ່ນອ່ຽງສູນບີ
ຊົ້ງຄົ່ງເຄົາ ຄາຫ້າງເຄືອງຄົວ -

ເມື່ອນັ້ນ ພູໄຊຫ້າວ ຄຼາແທ່ນທອງເຫຼືອງ
ສາຍເຊີງສະເດັຈ ຮອດທວານທົງຊ້າງ
ໂຍທາຫ້າວ ລະວັງຕາວເຕີນແທ່າ
ທວນຍ່າງ້າວ ຄາຫ້າງເຮື່ອທາວບ -

ເດັຽຣະດາດກ້ານ ກອງເສບສວນໄລ
ພະລານພຽງເພີງ ໄພ່ພົນພໍລ້ານ
ເສີນງຊ້າງ ຊາຍເຊີງຍົກຍ່າງ
ມ້າແຜ່ລ້ອນ ລະວັງແສ້ສູ່ນະຮານ -

(ພົນພວກເທົ້າ ເດີນດຸ່ງກາລະວັງ
ບົວນາງຖີ ເຄື່ອງທົງແຖວກ້າງ)
ເບຽບົນທ້ອງ [illegible] ຄູຄຸນໃທ່ງ
ແຜ້ວແຜ່ນກວ້າງ ປູລິ້ນລວາດເດຍ -

ພຼະກໍ ຍ້າຍຈາກຊ້າງ ສະຖິດອາສົນເນັ່ງຄຳ
ມຸນຕີປະດັບ ເຄືອງນວນນານ້ອມ
ບິ່ນບົນໃກ້ ທ້າວຮາວທຽນທູບ
ປະດັບດອກໄມ້ ເຣືອງຮ້ານຮີ່ນທາວນ -

(ສະເທືອກາບທີ່ອມ ເພື່ອງນອບວັສການ
ເປັນແຖວຖັນ ນອກໃນເມືອງເທນັ້ນ)
ໂບຫາຕັ້ງ ແຕ່ນນະຮານລົ້ນເພັ່ງ
ຫູກທີ່ນັ້ນ ໃນຫນ້າເພື່ອເພງ -

ຄິດເມື່ອ ເຈົ້າບອກເວັ້ນ ວາງໄພ່ພິນກີ
ກໍ່ບໍ່ ມີພຽງສາ ຊົບຫົງເຫານສ້າງ
ເມື່ອນັ້ນ ນີນົນພ້ອມ ສົ້ງ ດໂຮ້ນຮີບ
ປະດັບນາກແລ້ວ ປະນົມເທົ້າທ່ຳຄວນ -

24 / VII

ພໄຊທ້າວ ທົງເພດເປັນວົນ
ອຸບປັດຊາຄວນ ຄູ່ກັນະວາຈາພ້ອມ
ກະລະຄວນນຽ້ນ ເນື້ອສະຖານະສະຖິດາອາວັສ
ເຈົ້າກໍ ເລີກເຄື່ອງໃຫ້ ບົວໄທ້ສູງ -

ຕິດສຸທ້າວ ທົງເພດຂະປັ້ນສົນ
ອາດູນດອນ ເວທະນາມີມົ້ວ
ເມື່ອນັ້ນ ເສນາປັ້ງ ເທົາທົງເທ່ນ
ນາງຕັ້ງແຕ່ງຄັ້ນ ບົວໄທ້ຮູ້ເສົາ

ສນິມຫນຸ່ມຮ້າງ ຮ້ານຮູບເຮົ້າໃບ
ຮ່ານຮຽງຮີດ ຫວດຫມູ່ຍະກາບແກ້ວ
ຮານໂຮຍຮ້າງ ຫວບຫາຈັນອ່ອນ
ຮານຜ່ອນຜ້ວ ກາສາລີ້ງລູບອີງ -

(ຮານເສບຊັ້ນ ຊຸ່ມຊຸ່ບແຄນຣະບຳ
ສານໂຮມແສຫານ ແຫ່ແຍນເຍືອນຍ້ອນ)
ສານສົ່ງນ້ຳ ຄົນໂຫຫວບອາບ
ຮາບຂາບໄຕ້ ຫຽນນ້ອມຍິ່ນຖວາຍ .

ບັດນີ້ ເຮືອນຜ່ານບ້ຳ ບູເຍິ່ງນຍອຍປຸ່ນແລນ
ຍູມີ ໃລເຮົາເສັ້ງ ບວດຮຽນຮານສ້າງ
ບັງຫົ່ ເຫວີແກ້ວ ຈັ່ນຫາຫົງແຫ່ນ
ນາງຢູ່ຮ້າງ ຮານຜູ້ເຜົ່າຜົວ -

ຮຸ່ງຄ່ຳຂ້າ ເຂົາວ່າບບົວລະບັດ
ເຫຍີຍຽນ ສັ່ງສອນແສນຫ້າວ
ຫັງປວງນ້ອນ ປະນິນຈຽນຈ່ຳຮີດ
ໃຜບໍ່ຍື້ນ ເພລາລ້ຳລື່ນກອງໄກ້ແລ້ວ

ຜູ່ກົ່ງຫົວ ຫົງຜນວດຕ້ວດເດືອນ
ປະສົງດອງວັດ ດູ່ງນົກຊຽນຮູ້
ຜາກົດໃຫ້ ມະຫາເຖນກຸສຣາຊ
ຫຸກຫີ່ຫ້ຽງ ບໍບື້ອງບອດຫັນ ແຫ້ແລ້ວ

ກິດຮອດນ້ອງ ຂວັ້ງຂອດມະໂນໃນ ຍິ່ງແລ້ວ
ຈອນຈິ່ງພະໄທ ບໍ່ໄລລານ້ອງ
ພິຈານຫ້ອງ ຫົນພະອົງອັນອ່າວ ວັນນັ້ນ
ໄດ້ດັ່ງແມ້ງ ແໝືອນໄປນໍ້ບາອດຫົວ ແຫ້ແລ້ວ

ສິນປະເສີດເຈົ້າ ເຈັ້ຍຣະຈາກພຼະວິຫານ
ລາພຼະກຸນດູ ຕ່ອບເດີນດົງດື້ນ
ອາຣົນຫົ້ວ ປວງໄປເປັນປະໂຍຊນ໌
ດັ້ນລອບບ້ານ ຖານວັ້ນສືບດູ

ລືນາດໃຫ້ ຫົງຜນວດລີລາ
ເດີນດຽວຕຶກ ຕ່າງຊຸງຊາວແບ້
ຜາກົດແຈ້ງ ຈຳປານັກຄະເຮດ
ໄດ້ລຸ່ນຟ້າ ພັນຫົວວຫາວາຫາວງ

ເຊີວຂ່າວກ້ຳ ປະເທສແຫ່ງຫິມະວັນ ກັນຍາ
ຊາວຄາຊຽງ ກ່າຍກະໄດເນືອຟ້າ
ແຫ່ງນັ້ນ ແດນຄົນແຫ້ ແດນຜີຫຼາຍຫ່ວງ ກັນຕຽງ
ແດນປ່າເປີ້ ຫຼາຍດ້ານຕໍ່.ເປິ -

ເຮືອນັ້ນ ຍານຕຸ່ງດັ້ນ ເຫີນວິ່ງເວຫາ
ເປັ້ນເສົ່າ ພົງພະບາທອນ ທ່ອງບິນບິນຜ້າຍ
ຫຼາຍເຖິງເສື້ອ ສ່າຣະນອນມີຮູບ
ດ່ອຍພະວິກຕົ້ນ ວາງທັ້ງແສ່ນສາ ແຫ້ເສົ້າ

ຍັງເລົ່າ ປະກອບດວ້ຍ ໄຄເຫຼືອທີ່ທາບ
ທ່ວາ ກິນຂອງດິບ ບໍ່ຈູດຈີນຕົ້ນ
ອກີຂລັ້ນ ວະລະດີຊູຊາຕຕ່າງ
ໂດຍດ່ຽງເຣື້ອງ ລືໄວ້ນາກາສູນ ແຫ້ະ
ແລ້ວ

(ເມື່ອນັ້ນ ສົມປະເສີດເຈົ້າ ຄະນິງຮໍ່ປາວກາວນ
ຮົນເພິງເຫຼິງ ບໍ່ລືມນາງນ້ອບ)
ຮູ້ວ່າ ຫຼອນຫຼີກ້າງ ແດນໄກກ້ຳເພື່ອນ ພາຍພູ້ນ
ຮູ້ບໍ່ພັງ ພະວິຍາບ ນ່າງເຄີ້ -

ຄັນຮາດບ້ານ   ບິນບາດພໍ່ສັ້ນ
ດົນຄືນະເດີນ   ດ່ງເຖິງພາຍຫນ້າ
(ຟັງຍິນ ໂກກີລາສ້ວນ   ສວາມສ່ຽງຮ້ອງຮ່ຳ
ເຖຣໃຫ່ງບ້າຍ   ເຊີ່ງຮຽງຮິນຂວາງ)

ນັບແຕ່ ຂວັນເຂດບ້ານ   ພັນສິ່ງສວນເດືອນ ນີ້ແລ້ວ
ຄີຣີຍາວ   ຍ່ານພູພະໝຽງຂັ້ນ
ຫຼີງເຫັນ ກາສະຫງຽງສ້ຽວ   ແສນກໍ່ກາງເຫຼືອ
ໄພລ່ວງແຜ້ວ   ເຮືອຕົ້ວຕ່ານດຽງ

ຟັງຍິນ ກູກາກູຮ້ອງ   ຮຽງແຊ່ມສະບູຮາ ພັ້ນເບີ
ສະຫາເຖຣເຖີ້ນ   ເດືອນໄພພສ່ວນ
ຟັງຍິນ ສວາໆຮ້ອງ   ຮຽງຄະນາພົກໃສ່
ພາບຫົ່ວເປົ້າ   ລໍລົ້ວບ່ວງບິນ

ແສ້ງສິ່ງ ຖີ່ຫົວຫ້ອຍ   ເຫວຕາຄຳຫຼວງ
ວົງຍາວຫົບ   ທັ່ງຫິນເຫວກ້ອນ
ພະລານຢຽງເພີ້ນ   ຄືນເຕີບພັກເພິ່ງ
ຫົ່ມນັ້ນ ຂວ່ກໍ່ກວ້ານ   ປຖມສ້າງຊົ່ວລາງ -

(ເປັນທີ່ ໂສພາບພ້ຽງ ພື້ນະຊຸ່ມພະລານຫີນ
ມີທັງ ທານທະລາໄຫຼ ຫຼັ່ງລິງລິນຍ້ອຍ)
ພໍເມື່ອ ພຸຣຕີແລ້ວ ເລີຍເຊີນພັກເຍີ່ງ
ເຕືອນດ່ວນຊ້ວຍ ເສັ່ງຄ້ອບຣິ່ນຜາ

ໄກ້ຮຸ່ງເຄົ້າ ຂັ່ນ·ຖີ່ທຸກຄອນ
ຍູງເຍຽງງື້ ເຕືອນນະເຄາໂຖຍສູ້
ມະຫາພຸຣເຈົ້າ ເຈັ່ງພັນບວັນປາກ
ນໍ້າລູບນີ້ວ ກອນຫນົ້າສ່ວນສົງ

ແຕ້ວຖ່ວຍຜ້າ ເພັ່ງພົ່ວພາວະນາ
ປົຣະມີຫຼວງ ຈົ່ນຈີງຈອນແຈ້ງ
ພໍປະສານສ້ຽນ ມະຫາສົມສົນໂພດ
ແລ້ວແຕ່ງຜ້າ ເດີນດັ້ນດົ່ງໄປ

ນັບແຕ່ ຂວັນປ່າໄມ້ ຕັ້ນດົ່ງເຈັງຣະການ
ຕີນດອຍເດີນ ສືດແດນນະຄອນນະເທົ້າຈ
ຫຼີກເຫັນ ຜຽງຫຼວງລ່ະ ລຽງລັງລ້ານບ່ານ
ເວັຽຣະດຸ່ງກິ້ນ ອີຕ້ວນຖີ່ນສາລາ

(ຊະພິ່ນພ້າວ ລົມເບີກໃບໃຫວ
ປາການກາວນ ກໍ່ແປງເປັນຕາວັບ)
ມີຫັງ ຊີລີຫລວງລ້ອນ ລະວັງຄູຄົນຕັ່ງ
ບໍ່ຮູ້ ກີໝີ່ນຊຸ້ນ ຊາວຕັວຫ່ອງຫຍາ

ຄົນຕົ່ງລົ້ນ ມີນາກສັ້ງຮບາ
ເປັ ຈ່າປານະຄອນຫລວງ ແຕ່ລາງລືໃ[illegible]
ມີຫັງ ສັງຄະນາຮ້ ຮຽນຫັນມີໄຊສາຕຣ໌
ວັດໃຫ່ງຕັ້ງ ປະສົງສ້າງເຮື່ອເຮືອງ

ພູເບດເຈົ້າ ໃຈສວາດຫານສິນ
ຊື່ວ່າ ກາມະຫາຫິງ ແທ່ນທາວງເປັ່ນເຈົ້າ
ມູນຫຍານແກ້ວ ເຮືອງແສງແສນຍາດ
ບານເມື່ອ ວັນວູ່ຕ້ອງ ຕາເຫຼື້ອນຫຼັ່ງລື

ຄວນສ່ຳແທ້ ຫັງຫີບຣີປານ
ສະເໜີາຫຍາງເຄີ ຊູ່ມີວງມາເຕົ້າ
ມີຫັງ ເລີດກີຍ້ອນ ຍານມະນາກະຕຸມພີດ
ຜາສາດຕັ້ງ ສານຮ້ອບຮອບວຽງ -

(ມີລາດຄ້າ   ຄືບໄຂ່ວຂອງຂາຍ
ສິນສິນຄືນ   ພະກາໃນເມືອງແປ້ນ)
ເມື່ອນັ້ນ ນມຫາເທຣເຖົ້າ ຫຽງຫັນກຸສຣາຊ
ເຈົ້າກໍ່   ໄປຈອດຢັ້ງ   ສະຖານກວ້າງນອກວຽງ

ໃຈສລາດນ້ອມ   ນົບບາດຣາຊຄູ
ຂໍວາໄສ   ສ່ວຣານດອມເຈົ້າ
ເມື່ອນັ້ນ   ຣາຊະຄູໄຫ້   ຫຽງຫັນຫາກຫຍ່ວ
ທິນທ່ານຜູ້   ຈອມດັ້ນຣອດດີ ແດ່ຣີ

ເຈົ້າກຸ   ເດີນດຸ່ງດັ້ນ   ໃດຫຍ່ວເຖິງເຮົາ ນີ້ເດ
ຕີນຕຽວປອງ   ປາຖນາໄດບ້າງ
ແຕ່ນັ້ນ   ກຸສເທຣໄຫ້   ເກີງມັນສັບຣີບ
ຂ້າກໍ່   ມັກໃກ້ດ້ວຍ   ດູບ້ານເບິ່ງເມືອງ ເກົ້າເອີບ

ເຮົາກໍ່   ລືຂ່າວຊູ້   ຊຽງໃຫ່ຍບຸກະເສີນ
ພັນເມືອງມາ   ສ່ວນທາງສີນສ້ອຍ
ເມື່ອນັ້ນ   ຊາວຄະຫາເຣູ້   ເທຣາເກົ້າມ່ວນ
ເຮີຂ່າວເຈົ້າ   ຈອມຊົ້ວຍຊູ່ລາງ -

ນັບແຕ່ ໃຕ້ລຸ່ມຟ້າ ມີນາກສັ່ງຂບາ
ມີທັງ ຊາວຕາຊາ ຂອບຍູແຜງມ້າ
ເຮົານັ້ນ ຫຼາຄົນແຫ້ ຫຼາຜີໃດ້ດຽ້
ຮູ້ນາກພົ້ນ ເນື່ອງເຖົ້າບ່າລາຍ

ເມື່ອນັ້ນ ກຸສຣາຊເຈົ້າ ໃຈບ່ອນບິນກະສັນ
ຈົ່ງໃຈຖາມ ຂ່າວນາງມິງຫນ້າ
ເຮົານັ້ນ ເປັນຄົນຮູ້ ແນວຜີສັກສາດ
ບ່ານຫນ້ານັ້ນ ເປັນດ້ວຍດັ່ງຣີ້ ເຈົ້າເອີຍ

(ວັນນຶ່ງ ທາງຫ່ອງຄັ້ນ ເຫັນຕ່ານແດນຜີ ທີ່ພົນ
ດູດັ່ງ ວິໃສຄົນ ຊິດ່ອຍປ້ອງໄປໃດ້ ພົ້ນບໍ່?)
ເມື່ອນັ້ນ ຣາຊຄູຕ້ານ ຕານຫັ້ນໃຂຂ່າວ
ຄັ້ນວ່າ ພົ້ນແປ່ງຫັ້ນ ແດນຄົ້ວ ບໍ່ກຫຼວງວ່າມາ

ເປັນອາດແທ້ ຫົວຊຸ່ກຸນພົ້ນ
ຕໍ່ໄປ ພຽງນາຣາຍ ເຜົ່າພີງພບາຟ້າ
ເມື່ອນັ້ນ ມຫາເຖຣໄຫ້ວ ຣາຊຄູຄ່ຳຊອບ
ເໝືອນວ່າ ຮູ້ຂ່າວດ້ວຍ ດອນເຈົ້າໂຫສົມຫັ້ນ

(ເລົ່າ ນັກກະເທດພົ້ນ ຊຸ້ນຊື່ນເປັງດານ
ມີໄພບເຂັ້ນ ເກີບກວນເມືອງບານ)
ອັນວ່າ ສົມພນຫານ້ອງ ພະຍາເມືອງກຸສາຊ
ເປັນລູກເຊື້ອ ຊາວຊັ້ນເນ່ດຽວ

ຍັກຍາຕິໄດ້ ໂດຍເມື່ອມະໂຫສົບ
ເອົານ້ຳໄປ ທີ່ໃດບໍມີຮູ້
(ຄູ່ນາມໄດ້ ສາມເດືອນດິນຮອດ
ເມືອງຫ່ານເສົ້າ ບນອງມື້ອຫມື່ນດອນ)

ພູໄຊ່ຫ້າວ ຫົງຄຽງຄູງຫາວ
ໄລຊຸງດີ ຄ່ຽງນຳນາງເຕົ້າ
ປັນດັ່ງ ວີໃສ່ຕ້ານ ໂດຍເຮົາຮູ້ຮ່າງ
ຄັ້ງໃດ່ ປຸ່ງແປ້ນສ້າງ ເອົາໄດ້ຕຽງຮີ່ ພະເວບ

ເມື່ອນັ້ນ ສູ່ນປັນເສີດເຈົ້າ ເທົ້າກ່າວຄຳເຖຽ
ອັນແຕ່ ວີໃສ່ດິນ ບໍ່ລອນເສົາໄດ້
ປຸ່ງວ່າ ໂພຫິບານກ້າ ກຸລວິງພູຫະໂດຕ
ໄດ້ຕຸງການ ພູະວິນເຈົ້າຄົງຄວນ-

ພໍເມື່ອ ສອງກ່າວແລ້ວ ຄວັບຄ່ຳອຣະຊຽນ
ຫັ້ຍປຽງປະດັບ ພ່ຳເພັ້ງການໃດ້
(ນມັສການນ້ອມ ໃນທັມຖ້ວນເທື່ອ
ຫັ້ຍຢາດນ້ຳ ໝາຍຊ້ຳສົ່ງບຸນ)

ແລ້ວພຸ່ງເພົ້າ ພາຍສູ່ຊຽງຄຳ
ພັ້ງບິນ ລົມດິນພັດ ພາດຽວໄຊຊ້າມ
ດາຣາເຈ້າ ຈອນພົມເປີບໂລກ
ຟ້າສວ່າງຕົ້ວ ໂດຍໄດ້ບີ່ນເມືອງ

24/VII

ອະໄນຣາດບໍ້ ຢຽວບໍ່ໃບບບິນ
ພໍດາວສູຣຍ໌ ສ່ອງພາງພູສ້ານ
ພັ້ງບິນ ສັ້ງຄະນາດອັ້ງ ກັ່ງສະດານດັ່ງເມື່
ວັດປ່າເພົ້າ ສແດງເຈົ້າຄູ່ມະຣາຍ

(ຍາບໆຍາ້ບ ເຊີ້ຣະຈາກພະວິຫານ
ເເບງດາເລ ຖີ່ນຖານເເຖວບ້ານ)
ເມື່ອນັ້ນ ມະຫາເຖຣເຈົ້າ ຫົງຫັນກຸສຣາຊ
ເຈົ້າກໍ່ ບິນມາດທັ້ນ ໂດຍຄູ້ນຄ່ອງບໄປ

ຍັງມີ ໝູ່ໄຊ້ຫ້າວ ມັນຫາເສດຖີຫຼວງ
ດາດີຕົກ ແຕ່ງຫານຫາກມື້
ເກີດສາວເຊື້ອ ກຸມາຣີລູກມິ່ງ
ງາມເລີດເລີ້ນ ເລັ້ງຍຸ້ນເຍື່ອງເຍືອ

ເນື້ອຮາບກ້ຽງ ຄັນທະຊາຕບົວບານ
ກາສີສລຽວ ລຸບມັນນາບຕົ້ວ
ຄີງຄຽງແກ້ວ ແສນສາບປະດັບຄາດ
ສະໄບບ່ຽງຝ້າ ເຄຽງກ້ານດອກກ່ຳ

ບິດບິ່ງປ້ອງ ປຸນຊີ່ງສາວສວັນ
ໃດດອບເຫັນ ເນື່ອຍຕົນຕາກະດ້ຽງ
ພໍເມື່ອ ມະຫາເດຊໃຫ້ ພົງຫົ້ນກຸສຣາຊ
ເດີນຣະນາແລ້ວ ກາງຄຸ້ນຂ່ວງປາງ -

(ເຈົ້າກໍ່ ປູດຢູ່ຢ້ຽ ສຽງນາເຍົ່າເຍ້ງສົມ
ສັ້ງຮອນນອງ ຄ່ຽນຄົນດອບຍັ້ນ)
ເຂົາກໍ່ ສົມສົມເຂົ້າ ບາຄູໃສ່ບາດ
ມະຫາເດຊຣາຊເຈົ້າ ແລແລ້ວລາດກະສົມ -

ສເນຫ໌ຫ່ວງກ້ຽວ ກັ້ນສວາດປະໄຫຫວງ
ລອນຫ່ຳ ຜາບເຊິງຂວັນ ຂາດຕີນຕາບເຜື້ອງ
ພມີ້ຣ ຣິນເພີງສອງພາກ
ບ ດື່ມ
ຫງູກແລ້ວ ເລີງຊູ້ໃບ່ມແຖມ ແລນ່

ພະຄ່ອບ ເປື່ອນຮອດຫ້ອງ ຫໍຣາຊຸມະສວນຂວາງ
ຈຽມປາງປິດ ບາດຕີດາຕັ້ງ
ໃຈເລົ່າ ຍັງກະສັນແກ້ວ ເຈັດພຼະອົງແຄ້ນຄັ່ງ
ເຂົ້າບາຕາເຈົ້າ ບິນໄດ້ຄ່ອຍສັນ

ແລ້ວເລີກສ້ຽນ ຖອຍພາກພາຫີ
ກຳເຄືອຂລັງ ຢູ່ຫິນຫວງປ້າ
ເປັນຄັ່ງ ເພຕາຕ້ອງ ຜາໂຄມຊຽງຫາດ
ຣືຈັກ ຊັກຮີບຮ້ອນ ເອົາໄດ້ຄ່ຽງຣີ ມື້ເດ-

(ເບື້ອນບາກກັ້ນ ກໍ່ຣ້ວມຮັກ
ຄືຄ່ ກືນກິນຂັນ ປ໋ອນລັງຫັ້ງດາມ)
ອັນມຽ ພະຫິຫຼວງລື້ນ ພຼະຕັນຫອນເກີບໂລກ
ຣືຈັກ ແກ້ເກື່ອບໃຫ້ ຫາຍບ້າບໍ່ເປັນ

ເທື່ອນີ້ ປັນປຽບປາໄດ້ ໂດຽສ່ວນສອງປະການ
ກໍບໍ່ ມືອນຫົດ ທີ່ກະສັນເສັຽໄດ້
ສົມໃດໄດ້ ນາງແມນເມືອສູ່ ສົມນັ້ນ
ຈົດສ່ວນຈົບ ນົງຫນ້າແໜ່ງງຽວ

ຄວນກາ ທຸອຍຕືນເຈົ້າ ເປັນພະຍາສອງເຖົ່າ ຈິງເຖິ້ນ
ແລ້ວຈິ່ງ ນ່າເຄື່ອງແກ້ວ ຖິງເຖົ້າເສດຖີ
ຂໍເອົາແກ້ວ ກັລຍາເມືອຮ່ວມ
ແມ່ນຈັກ ຂືນທ່ານໄຫ້ ພັນຊັ້ນມອບມວນ ແຫ້ນແລ້ວ

ກ້ອນຮ່ຳແລ້ວ ເຖຣໃຫ່ງລືລາ
ເຈັຽຊູລີສົມ ສັງທືນບາວຫາອັ້ງ
ຄ່ອຍປູ່ຕີເປີ ຣາຊູດເຈົ້າ ດາະພັນທີຣາຊ
ເຈົ້າຈິ່ງ ຍິນບມື່ນນີ້ ຍາໄຊ້ຄ່ອຍສຖຽນ ແດ່ເນີ

(ອັນທີ່ ຄູນທ່ານລົ້ນ ງາມເກສສີຣະສາ
ຂ້າບໍ່ ໄລລືມເສັຽ ຈິ່ຄ່ອຍທ່າວແຫນະກື້ອ)
ເມື່ອນັ້ນ ອົງທັນເຈົ້າ ໃດຄາມຂານຂອບ
ໄປປ່ຳຂັງ ແນຮ້າຍຮ່ອມໃດ ລູກເຕີບ.

ແຕ່ນັ້ນ ເຖຣໃຫ້ບວັ້ບ ລາເລີກລາໄປ
ເບຽສະພານທອງ ທີທາງທັນຕົ້ວ
ທີ່ນັ້ນ ຂົວທອງຂວັ້ນ ພົມມະນາພາວໂພຊນ໌
ໄດ້ທົ້ວຮວັ້ບ ຕາກວ້ນທ່ຽງຈິງ ແທ້ແລ້ວ

ພົນກໍ ອະທິຖານໄວ້ ປຖົມລາງດາວເກົ່າ
ມີບ່ນ້າ ທັ້ງສອບສັ່ງບູນ
ໃນຝູ່ ຍັ້ງຂລັ້ງເຄັ້ນ ດາປູນໄປສັ່ງ
ວາງບ່ນ້າ ສາຍສອບສັ່ງທາ

ທາວກ ສ້າ ເຫັນຮ່າງຄວັບ ໂດຍດັ່ງກອນເຮົາ
ແມ່ນຊີ່ ບູຮານຮຽງ ສ່ອງທາເຫັນທັ້ນ
ພໍເມື່ອ ເຖຣເຖິງແລ້ວ ເພງຄູນ້າບໍ່
ເຫັນຊຸບນ້ອງ ນາງຫຼ້າບູ່ໃນ

ຜູ້ພີ່ພ້ອງນ ເອື້ອຍທ່ານທັ້ງທາກ
ບູ້ກາງໄກ ຊື່ວພໍພັ້ນເສັ້ນ
ມຫາເຖຣເຕົ້າ ໃຈຄານຄະນຶງນາກ
ຈິຕຕອດແກ້ວ ກະສິນຮອນເຮັ້ຍເຖຍນ

ເຕົ້າຕ່ອບຍາມີ ເບື້ອນບາກໄຣບແຣງ
ກາຍທີ່ ນາເມືອງເດີ ເຖື່ອນຫຼວງຫຼາຍຊັ້ນ
ສາຖຸນຮ້ອນ ຮົມເດີນສັງນາດ
ນົກເສັ່ງຊູ້ນ ຊຸມຕ້ອງດື່ນລາງ

ເລີ້ງດອກກ່າບ ບານແບ່ງເຕີນຜາ
ກຽງລົມລຽນ ສາບບອບປະດັບດ້ວ
ຍຸມມະຣາແສ້ວ ສະເວງດອບຕົ້ນຫະຊາຕ
ມີໝູ່ ນົກໃສ່ເຕັ້ນ ກິນບົ້ງຕ່ອບຕອງ

ຍິເສດໄຫ້ ຕຸຣຕຸ່ງເດີນເຣາ
ກາບຄີຣີ ຮອດແດນນະຄອນຫ້າວ
ຈວນໃຈຄ້ານ ຄະນິງແຍງພົ້ນບີ່ງ
ອົກອັ່ງສະຫ້ອນ ສະເທີນໃຫ້ກໍ່ໃຊ່ຫົວ

ເຫຕວ່າ ຫນອງໝື່ນຊຸ້ມ ສອງຍາກເຍັ້ງສເມີ
ເປັ້ນດັ່ງ ແສວທະນາໃຫຼ ຫຼີກຄອນໃດໄດ້
ເມື່ອນັ້ນ ຕາມເຍົ່ຍື້ນ ເປັ້ງຈານຮູ້ເຫຕ
ເຍົາວະຣາຊູ້ ດີງຄ້ອນແມ່ເມືອງ

ໃຊ້ປ່ວຫ້ວ ຫຼາຈະບຊຸມລາບ
ໂຣມພິນເປືອງ ປ່ວປຸນໄປຕ້ວນ
ຫຶ້ງໆພົນ ນະຄອນຄົມຄົນຄັ່ງ
ຫຼາທີ່ຊ້າ ເຂົາຊ້ວຍຊື່ນບານ

ດຶຄູ່ ເທເວດພຸ້ງ ພົມມະໄລດິນທະຣາ
ເຍັ່ຽຣະສານຊື່ມ ຊື່ນປະດາດອມນໍ້
ນົງເບົາສ້າງ ສົນເຣິງຣັກຣ່າຊ່
ເຖິງທີຜູ້ ຜົວແກວກາບກາອນ

ນ້ຳພະເນດພ້ວຍ ຮ່ຳຣາວດວງປະຣາ
ພນິເມິນ ນຸ່ງດູຕາຫຼ້ວນ
ພຸະທ່າ ມື້ຄ່ຳເຫົ້າ ໄອບະໂດມະຫາເອກ
ສູດ່ອບຄ້ຳ ພົນດູ້ສ່ຳສານ ເດ່ດື

ເມື່ອນັ້ນ ໃນຸ່ມື້ວ ຫານຫາອດສີຣະສາ
ເມື່ອນີ້ ບຸນບາຫົມ ຫົມດູຜູ້ຊ້າ
ຈຸງແຕ່ ຄອມຄານຄ້າບ ຄາອອນເຖ້ຽຣະຈາກ
ນັດແນ່ງຖ້ວນ ໃຈນ້ວຍຍັ່ງອອນ

ເໝືອນດັ່ງ ນິໂຄດຄ້ອນ ແຄມທ່າຊະລາໃຫຼ
ຄອຍວ່າ ວາບວັ່ນດິນ ບໍ່ເປັນໄປໄດ້
ອັນນຶ່ງເປັນດັ່ງ ຖືກຖອນໄວ້ ຍັງຫາງເຫັນປ໊າ
ຄຸດຂນາດນ້ອມ ນອນຄ້າງແຄ່ຕົມ ນັ້ນແລ້ວ

(ພວກນິ່ງ ດີ່ຄູ່ພ້າ ພ້າງຂາດແສງສູນ
ເນຫະນິດິນ ມືດມົວໝອງເສົາ)
ບັດນີ້ ພູມີເຈົ້າ ມາເປືອງປົດໂທດ
ລ້າງບຸນເບື້ອງ ຝູງຂ້າຂອບຄູນ ແທ້ແລ້ວ

(ຫູກາທີ່ຂ້າ ດິນອດມົວມືດ
ເຫື່ອນີ້ ຈອນຄູນຜາບ ໂຜດດິນຄາບແຄ້ນ)
ເມື່ອນັ້ນ ມຫາເຖຣເຈົ້າ ບິນດີດອນໄພ່
ສະເດັຈສູ່ຊ້າງ ເຂົາເຈົ້າແຫ່ຕາມ

ແຕ່ນັ້ນ ຄວາມແຜ່ເຫົ້າ ເຂັນດໃພະວິນາມ
ບົວນາງ ຫັງມຸນຕີ ຫຼັ່ງນວນມາ [illegible]
ດີ່ຄູ່ ອິນທະໄລລ້າງ ກະເສີລາສ້າງໃຜດ
ສະພັ່ງນີ້ ຫູນຊຶ້ງກ່າວຄະດີ

ເທື່ອນີ້ ບູນແຈ່ມເຈີ້ ກວນໄປ່ພົນແສນ
ພູມີບ້ຽງ ຄ່ອຍຄືນມາສ້າງ
ຝັ່ງບຶນ ຫົນໆກັບ ໃບຫາຄັບຕັ່ງ
ແຫລນແຫ່ນເຈີ້ ຄືງຫາອ້ງຮື່ນຂວາງ

ເມື່ອນັ້ນ ເຖີຖ່ມເສົ້າ ສາຍຮອດນະຮ້ານຫຼວງ
ສູນຕິປະຕິບ ຕັ້ງເຕົ້ນເກີຍກ້ວາງ
ພໍ່ບານສ້ຽມ ສູນຕິມະຫາເອກ
ຫຸນຫ່ານຫ້າວ ຖາມຖ້ອບຮອດພະນາງ

ອັນນຶ່ງ ບັງຂ່າວນ້ອງ ນີງແກ່ນກະນິດຖາແກ້ວ
ຝູງຂ້າ ຄອງຕ່ານີ້ ຊູ່ວັນວຽນຕ້ານ
ເມື່ອນັ້ນ ເຕວຖຸແລງຖ້ອຍ ຫົງຫ້ມຕ້ານຕອບ
ໃຜບໍ່ຊູ້ ເຫັນແຈ້ງຫົມ ເຄີາເອີ

ນັບແຕ່ ເດີນຕຸ່ງຂ້ວນ ຫຼາຍບ່ານນະຄອນຂວາງ
ຫຼາຍພາສາ ຕ່າງລຽງລາວຄ້າ
ເປັນນະຄອນຫ້າວ ຊົ່ວປາປົນປະເທສ
ຫຼາກຫ່ອນ ໃຕ້ລຸ່ມຟ້າ ໂຮມຫາວັນຊຸ່ມຢຽງ -

ຊີບ

ເຣິ່ມຕົ້ນ ເດີນຣອດນະຄອນຂວາງ
ບຸກະເດີນສູກ ຢູ່ເມືອງສາເຕົ້າ
ສະເພິາຫຽາເຫົ້າ ແດນຜີຟ້າຕ່ຳ
ແສານສ່ານທໍ້ ຫຼາບເຊື້ອສ່ຳແຊງ

ດຽວຂອບຟ້າ ເຂົ້າດ່ານແດນຜີກຳສາ
ຊາກດາຍຽວ ກ່າຍກະໃດເມືອຟ້າ
ໃຜບໍ່ ປີປາຍດ້ານ ກ່ຳເພິງພໍ່ຂ່າວ
ເປີນອນວ່າ ຊັ້ນສ່ຳເຊື້ອ ມຸງກວ້າງກວ່າໃກ ບິ່ງແລ້ວ

ຫຼາກໆແຫ້ ຫຽວຕ່າງຍາ.ສາ
ບາງຍ່ອງ ຄີງຂາວຄຳ ກ່ານຕ່າດູຮ້າບ
(ອັກໃຂລົ້ນ ຫຼາງຊຸນຊາກຕ່າງ
ຕານດ້ຽງເຮື້ອງ ລືໃວ້ສາກລີ ທ່ານເອີບ)

ຄັນວ່າ ກາບເກ່ວຍູ້ນ ເຂົາຂ່າວພະບາບກັ
ອັນແຕ່ ວິໃສກີນ ບໍ່ລອນເລວໄດ້
ປູນດູນຮັ່ບ ນາງຄານໄປຮອດ ພາບພູ້ນ
ກຳຫາກ ພົນແຍ່ງດ້ານ ດາຫຼູ້ບລ່ຳຄານແຫ້ແລ້ວ

ຄັນວ່າ ໄດ້ບໍ່ແກ້ວ ທ່າເກີດໃນທີ່ບ້ານ
ບຸນເຍັ້ງສວຍ ຮີ່ນເອົາດາບໍ່ໄດ້
ບັດນີ້ ກຸກະສິນສ້າງເຊື້ອ ກຸມາຣີເບີວະຣະຊຸ
ເຈັດສິ່ວນ້ອຍ ທັງເລັ້ນລູການານ ແຫ້ເລົ້ວ

ພໍ່ນັ້ນ ເປັນເສື່ອຫ້າວ ຜູ້ຜ່ານນະຄອນຫຼວງ
ສິນຄວນດີ ຕໍ່ຊາຍໃນນ້ຳ
(ມີໃຈ ຫ່ານະດາເຊື້ອ ສະກຸນນາມພວກໄພ່
ບໍ່ສີໃຫ້ງູລ່າ ກຸມກວາງກະເດັ່ງເດນ)

ບັດນີ້ເຮົາກ່າ ຄຶດໄດ້ໄດ້ ເປັນທີ່ມະໂຫສີ
ຈົງກຸຈັກ ໃດ່ລາຄູນແກ້ວ
(ເອົາຕີນເຂົ້າ ດອງມະຄອນສອງເລົ່າ
ຊຸທ່ານເຖີ້ງ ເທັ້ນດ້ວຍດງ່ຣີ ນີ້ເດ)

ເມື່ອນັ້ນ ສ່ວງພ້ອມ ອານາຕໃບຫາ
ໃດບອາສາ ເດື່ອງເອົາດາບໍ່ໄດ້
ແບ່ນຊີ້ ກາມແສນຊື້ ຊີ້ເດີນດານຣາຊ
ບຸນພີຕະຣາຊເຈົ້າ ບາຮັ້ວນຮ່ວນໃດ ພູະເອີບ

24 / VII

ເມື່ອນັ້ນ ຜູ້ກ່ຽງຫົວ ທຽງເພດເປັນພະຍາ
ວາງຫັນຖວາຍ ຜຍາດີໄລລາໄວ້
ບົວນາງລອ້ນ ລະວັງເຍັງຍິ້ນລ່າງ
ຊູຊາຍເສື້ອຜ້າ ຫົ່ມສວມສິ່ງແຫວນ

ເມື່ອນັ້ນ ຮື່ນໆຍ້ອມ ເສເນດນີຣະມິນ
ເຊີນຍຸນີສະເລັ້ມ ສູ່ຊຽງຄິນເຄົ້າ
ວັນນີ້ ຂຸຕາຕະໂນນແຫ້ ຂຸດິນອັນປະເສີດ
ຄວນຈັກ ຍູບພິເສກເຈົ້າ ຈອມຊົ້ບຊວບຄະດີ

ເປັ່ນຮີດດ້າຍ ເດີນກ່ອນນາສີລາ
ເປັ້ນສຸງຄນ ແຕ່ເຍັງເຮົາຮູ້
ເມື່ອນັ້ນ ຍຸບ່ານຮູ້ ປົນຄ່າຂານຂອບ
ພັ້ງບໍມ ທຸວິບາດຍ້າຍ ກາຍງຄອ້ງເສບສັ້ງ

ຍິນຍາດໄດ້ ແຄນຂຸ່ບຂານຂຸ
ແກສັ້ງສຸນ ກ່ອນຍິນໂພນໃຫ້
ຈັນຫາໄຫ້ ເຫວີລະວັງຣາຊ
ສົນພົນພາະ ນປ້ອງ ຍັງຫຼັນແຫ່ແຫນ-

(ເມື່ອຄຽງເຄົ້າ ຕັ້ນຂ່ວງມະຮ່ວມຂວງ
ເສນານັ້ນ ນອກໃນເມືອງແປ້ນ)
ວັ່ນສຸກກ້າ ງາບງາມໄຊປະໄຊກ
ຄວາມກ່ວງຊ້ຽງ ເຊີນຫົ້ວສູ່ພາຍ

ພຸທະນາຄຊີ້ນ ຊ້ຽງຜາຍພາຍຂ້ວນ
ເຣືອງ ໆ ດວງມະນີ ນາຄສຸ່ງເມືອງຫວ້ນ
ຫຼກປະດາຕລັ່ນ ລ່ວງງາປສ່ຽງຖີ່
ແກ້ວຂ່ວບຂໍ້ ແຂວນເລັ່ນສຽບຮ່ວວ

ນາງເອກຕັ້ງ ຊ້ຽງຖ່ວງມະນີນິນ
ດາກຄ່ວປະດັບ ຮູບດວງລະວັ້ງຂ້ວງ
ສ່ານັ້ນ ສາວຂນີນຊີ້ນ ພວງຄ່ວຄັບຄັ່ງ
ຊຸນຂີ້ນແມ້ວ ເຕີນແສ້ເດວດລະວັງ

ຫາງຫ່ອງເຫົ້າ ປຸຍວກາແຍລາບ
ເມື່ອນັ້ນ ພຸມີສະເດັ່ງ ດ່ານພ່ວບຄົນກັ້ນ
ມີນານເຫົາ ເຖິງຄວງລະວັ່ງສາຊູ
ປັ່ນຮົ່ນກັ້ງ ກອງແກ້ວເຣື່ອເຣືອງ

ພຼະບາດ ບັງຫາກຊ້າງ ເສເນດເຊີນສເດັດ
ຍານຫາວນ ເຖີງລິນຄຳສຖິດ ຂາດເຫີງກອງເທັວ
ເມື່ອນັ້ນ ນາຍຈຳຕ້ອງ ເພນີ້ເຄົ້າເຄື່ອນ
ຂີສີໃຫ່ງບັງ ກະຂອນເຄກົວຫຼັ່ງລົງ -

ຖັດນັ້ນ ເສເນດທົ້ວ ຫວບຫາວດສຽງຕານ
ບົວນາງປະດັບ ຫຼັ່ງເຕີນຕານຂ້ວ
(ຄັນທະເລນນ້ຳ ໄຫຼລິນຮວາບຮວາດ
ທອນຮ່ວງຄົ້ວ ໂຮບເທົ້ວທົ່ວປ່າງ) -

ຟັງບິນ ສວ່າ ໆ ພ້ອນ ພົນພວກຊາຫຸການ
ເຂົາກໍ ຜາບເງີນຄຳ ທ່າໆນທານວີໄຣ້
ດົນກົນກ້ານ ຕນນກັນຊີ້ງບາດ
ລາງຜ້ອງສີ້ນ ເວັ້ນເນື້ອໄປ່ເລບັນ -

ສວ່າ ໆ ຂ້າ ເອົາຮ່ຳໂຮສຽງ
ພູມີ ຜາບເຊີງເຖີງ ເຫ່ນຄາດົນຂ້ຽວ
ສຽງສຸນພ້ອມ ເພີ່ງລະບາພິນພາດ
ຕີເຊີບ ເຈົ້າສຸນພ້າ ວະງົມກ້ວເດີງສວ້ນ -

ສະພັ່ງພ້ອມ ພາມສະມາຕປະໂຣຫິຕ
ຊຽງມີປະດັບ ອ່ອນພອນຖວາຍເຈົ້າ
ນູນສາບພ້ອມ ຖວາຍທຽນທູນບາດ
ສເດັຽເລີກເລີສ ດາສັ້ຽນເຄື່ອງເຄົາ -

ພູໄຊ່ຫົ້ວ ສເວີຍວາຊເປັນພຼະຍາ
ຈີໃຈບາອນ ໄພ່ໄທທັ້ງຄັວບ
ບັພພະຊາບັ້ນ ມີທານທັນກ່າວ
ແລ້ວທໍ່ນີ້ ຖວາຍໄຫ້ພະບອດຄຸນກ່ອນແລ້ວ

ວິວາຫະບັ້ນ

ພັງບິນ ລົມພານພ້າວ ໃບທາງຖວາຍບອດ ພຸ້ນເຍີ -
ດາວດາດຂ້ອນ ແຝ່ງກ້ຽວຝ່າຍທັກຂິນ໌ -

ພຼະບາດເຈົ້າ ຄັ້ນຮຸ່ງທາແຮງ
ກ່ບ່ ວາງວິນບານ ທີ່ກະສັນເສັ່ງໄດ້
ເພາະເພິ່ອ ຄະນິງເຖິງແກ້ວ ກຸນນາລີເຈັດນາຕ
ບອກແກ່ ຂະນາຕຊື້ນ ຊຸນຮູ້ຮີດຄອງ -

ເມື່ອນັ້ນ ເທວຣາຊໄທ້ ເສເນຕໄອບະກາ
ໂດບພູມີປະດັບ ແຕ່ງປຸ່ນເປງຖ້ວນ
ນັບແຕ່ ພັງພາຍໄດ້ ພໍພັ້ນວ້າງຖ່າວ
ນ້າເຄື່ອງເຄົ້າ ພັ້ນຜູ້ເນ່ງງານ -

(ອຸຊຸພະຣາຊພ້ອນ ພັນຄູ່ນະຫິງສາ
ເທຣສຳເຜີນ ຄ່າຄານກວນປັງ)
ຖີນຄຳໄດ້ ປຸນພໍພັນຊູ້
ຂ້າຂີ່ລັງ ໂດບໄດ້ຄູພັນ -

ສີພພະສີງພ້ອນ ພັນຄູ່ຄາວີ
ປຸນຊຸນກອນ ອ່ວນສີຊອງທ້າວ
ກິນການພ້ອນ [illegible]ພັນຕາຫານແຫ່
ວັກໍລາບາດ ເຈົ້າລຸ່ນພ້າ ສ່າງທ້າວທາວເທງນ -

ພູໄຊທ້າວ ຫິ່ງສັ້ງສອນຄະດີ
ສອງຊຸນຮັບ ຄ່ອຍລາຈົງທ້ອງ
ພໍບານບ້າບ ບໍພົນພາກ່ວາງ
ຊອງຂອນທ້າວ ຫວນຂ້າປ່າວໄປ -

(ບາບໆບ້າຍ ເຈຼີຍະຈາກນະຄອນຂວາງ
ເຊີນໆ ບິກ ຍ່າງເຊີງຊ່ຳຍ້ອງ)
ກາບກິງຊື່ນ ງຽງຫຼາງໄຫຼຫຼັ່ງ
ຍິນຍ່ອງໄຫ້ ຫົວຮີ່ຮູ່ສາວ

ຫຼິງຖູ ອະເນກໄມ້ ມີດອກດູກະການ
ສັບແຕ່ ໃກເປັງຈານ ຈາກນາຫຼາຍມີ້
ຊອງຊຸນຂຶ້ນ ຍູຫຼາງຫຼຽງຜ່
ອະນັນອະເນກໄມ້ ຕານຕ້າຍບ່າງໜາ

ສຸດຢັ່ງຢ້ຽນ ກົ້ຕ່ອນແຄຜາ
ບາງຫຼາງຫຼາຍ ຫຼັ່ນຍູຍາຍບາຫົ້ວ
ພັ່ງບິນ ອຸລຸໂກຮັອງ ຊຽງຄະນາເປົ້າປ້າ
ງົວນຸ່ນດົ້ວ. ບານບ້າງຕາດເຕາງ.

(ຣິສຊ່ວງເຄື້ອ ໄຮເຄື່ອຮັ້ງຮອນ
ໄຮບໆ ບາອນ ເຄື່ອແຄງລີນຄ້ອງ)
ເມື່ອນັ້ນ ຊຸນກອນຕົ້ນ ເຕີນສີສຽງຮ່ຳ
ຮາຮິບຮົ້ອນ ເຮວນ້າເຄື່ອເຟີ້ນ

ຈັກຢູ່ຊູ້ ຢຽວໃຫ່ຍຫິນຫິວ
ຫາງໄກກົວ ຂາດຂອງເຂີນເຂົ້າ
ຟັງບິນ ໂກກິລາສ້ານ ສ່ຽງວອນຮ້ອງຮ່ຳ ຟຸ້ນເຢີ-
ຄະບອນບັ່ງບ້ອບ ມ່ານບັ້ງຫຼົ່ນເຫຼືອງ

(ສາງດອກຕັ້ງ ຈື່ຈໍ່ຈາວໄຂ
ຄືຕຸ່ ແລດູດາວ ດາດຍາບຍະໃບນຟ້າ)
ຊຸນດວນຄຸ້ນ ຄຳກະສີນເຫຼືອອ່າວ
ຄິດເຍືອ ຄາຄາດຢ້າວ ຢຽວນ້ອງຮ່ຳຫາ ບູ່ເຕ

ວັງກີ່ ວັນໝື່ນນື້ ຈ້າຄືນກອບຍະເຍິງອົກອ່າວນັ້ງ
ທ່ອນີ້ ຄະນິງນົງຫິວ ບາອດດຸນເດີງນ້ອງ
ປັນຕັ່ງ ໃບເຂິວຂ້ອງ ຂາສະກຸນກາງປ່າ
ຈີຈັກ ຢຸດຢູ່ໄດ້ ບານນ້ອຍ ນິ່ງນີ ແນ່ເອີຍ

ນໍເຍືອ ວັນຊອດສ້ວຍ ແສງນອດນິວເປັນ
ຊອງຂຸນ ເຕີນໄບຫາ ແຕ່ງເຊົາຍຽງຍ້ອນ
ໄຟລານລ້ວນ ເລີບແລງແລ້ວຄ່ຳ
ສອງອ່ອນຫ້ວວ ກິນແລ້ວເລີນນອນ

ພໍ່ເຫັນ ເດືອນດ່ວນແຈ້ງ ພື້ນພຸ່ງເຂົາຂຽວ ພຸ້ນຟີ
ຊາບາຽງ ຣີ່ນດອບດາວຊ້ວຍ
ເພາະພາອນຮ້ອງ ແກວໆ ກໍຣະອີກ
ຍາຍປ່າເປີ້ະ ຍູ່ຮູ້ສິ່ງສຽງ -

ໃກ້ຊຸງເຄົ້າ ຊະນີກ່ອນຊານສຽງ
ເຈັ່ງຈອນຄືນ ກອບຮັ້ງເຮືອງເຈົ້າ
ທັງປວງພ້ອມ ທໍຄົວຄົບພາບ
ຕົນເຍື່ອນຍ້ອນ ງາບແລ້ວເລົ່າໄປ -

ໄບ່ໆ ນ້າວ ເຮວເຮ່ງລົງພູ
ກາຍທີ ນາເນືອງເຖີງ ຂອບນະຄອນໄທຫ້າວ
ນັບແຕ່ ເດີນໄກໄດ້ ໂດຍເດືອນທຽວຖີບ
ພື້ນຂອບຂັ້ນ ເຖີງນໍ້າແມ່ບົນ -

(ໂຫດໆ ນໍ້າ ເຍືອນຍາດຍອງປຼາວງ
ເຍຕາຕັນ ຊູ່ເນືອງນາເຕົ້າ
ຄອບເຫັນ ກົງເນືອງຊຸ້ມ ຈໍາປາບາວບ່ານ
ຈູງໃບ່ງກວ້າງ ຄົນເຄົ້າກັ່ງເຕັ້ນ .

ຊຸນຂື່ນ້ົາ ຫວນໃຍ່ຍິນເຄີງ
ເຕີນຕອນປະດັບ ຫມູ່ເຊີງຊຸມຊ້ວງ
ໂຍຫາຫ້ອນ ສານສູງນ້ຽນຫາບ
ຄວາມກ່ຽວຊ້າງ ລົງເຫົ້າຫ່າຍຽງ -

ຍິນຍາຍນ້ຽນ ນຸງຕູບຕອງເຕີຍ
ຫຼິງເຫົາ ວົນວຽນຕິກ ຕຳສູນເຕຊ່ງຄ້ອມ
ດາຕລາງຕັ້ງ ຫຸກຂຸນຄົບຄູ່
ຄອນຂອບຂໍ ເຕີນຕ້ານເຕ່ງລະວີງ -

ຜໍ່ເທັ້ນ ຟ້າສວ່າງແຈ້ງ ຈັນຫາຮູ່ງຮາວແສງຍຸ້ນເຍີ -
ສຽງຍັ້ນ ດິນນະຄອນຫຼວງ ດັ່ງກີ[illegible]ຄວ້າ
ສວນຕານລີ້ນ ລົມພານານຕ້ອນຄື້
ເດືອນດ່ວນຄ້າຍ ຄາຂ້ອນຂອບແສນ -

ໃກ້ຮູ່ງເກົ້າ ຄາງອັ່ນອໍຣະຊອນ
ຜະນິວເໜື່ອຍ ຫນອການາຍນ້ຽງຂ້ອນ
ໃຍຍືນຫ້ອນ ຫຸກເຕົາເຮືອງຊູ່ງ
ສວ່າໆຂ້າ ກາຕັ້ງເຕັ່ງງາຍ -

ຄອນຄອບນີ້ ໄຂພາກເພັ່ງຄະດີ
ຈາຊຸມສີ . ກ່າວຄວາມຄຳແຈ້ງ ໆ
ເຣົາຄວນຕ້ານ ຊຸມເພີ່ງເພື່ອຂ່າວດີການ
ວັນໄຊກຣູ້ ຮອບຝັ້ນຝ່າຍເຣົາ ໙ຫ້ແລ້ວ -

ລາງເຄົ່າໃຫ້ ຫາແນ່ນຫາຍສາວ ກໍມີ
ປຸນຄຳຕັດ ເຕົາພີ່ບາເຄົ້ວ
ຊຸມຄອນພ້ອມ ພໍຄວນລາມຂອບ
ຈັດບ່າວນ້ອຍ ດາຫ້າງເທົ່າສານ -

ໃຊ້ຂ່າວລີ້ ເຖິງໝູ່ຊຸມຕີ
ຫົ່ງອາພອນ ພ່ຳສີປະສົງຍີ້ງ
ບິນ ໆ ເຫີ້ວ ຫວານທາງກິນຄັ່ງ
ເຈົ້າຕົວຊ້າງ ເຢັ້ງຮູ້ລອບເລັ້ງ -

ເຕັ້ງຣະດາດດ້ວຍ ສາວຖ່າວ່ຖຸນິມເຣືອງ
ເອົາກັນຫມາຍ ຫມູ່ຊາບຊີ້ຕ້ອນ
ລີເຊັ້ງຊັ້ນ ເຢັ້ງຈານຈອນໂລກ
ປຸນ໙ປກເຂົ້າ ມານ້ອມພະຍາຄເພິ່ງ

24/VII
ຫ້າມຈຳໜ່າຍ

ຜລ

ຫຼາຍສ່ຳຫຽ້ນ   ຫຸກປາກປຸນຖະເລງ
ສອງນາຍເນື່ອງ   ຜ່ກາຍກົດຫນ້າ
ສວາກະສັນເຍື້ອນໃນຄວາມປະສົງສວາກ
ຕົ້ວພີ່ຂ້ອຍ   ລືມນ້ອງຫນ່າຍຫນາແລ້ວ

(ຊູຄ່ານ້ອງ   ຄິນງວຸ່ນອົກກະສັນ
ຫນາຍວ່າ ວາງຊີວາ   ນອບການຫຍັງຄ້ວຍ)
ເນື່ອນັ້ນ ຂຸນຄອນເຜົ້   ຜີລຄວນຕ້ານຕອບ
ພໍກ່   ເຫານຫາວນ້ອງ ສະເຫີນຕານປາກວອນ ນີ້ກ່

ເມື່ອນີ້   ການພີ່ຍຽ້ງ   ຫຽນເກົ່າກ່ອນະພີ
ຢ່າວ່າ   ຊຽນພາໃລ   ຕາດສະຫາກການ້ອງ
ດວງຕົນຍຽ້ງ   ພະກຸເຢຽງຢ່ງແວ່ນ
ຈິດນີ້   ເຮືອນດີນ   ກະຫາຍຂອ້ມຊາດຂວນ

ບານໃດ   ເສົ້າທີ່ກ້ຳ   ການພູະບາດເຫັນອທີວ
ຈຶ່ງຈກ.   ປຸນປະຈົງຂໍ   ຂອດມາມວນນ້ອມ
ເຈັບໃຈອ້າບ   ເຫືອນເປັນປາງປ່ວບຕີງແລ້ວ
ຂໍອະນຸບາດເຈົ້າ   ຈອນຊ້ອບຢູ່ໃນນາງ ແຕ່ກ່ອນ

ເດ່ຽຣະດາງສ້ຽງ ສາວສັ່ງສຽງວອນ
ບານໃດ ບໍຣະບວນຄ່ວ ດອຍຄີນຢານນ້ອງ
ສອງຊຸນຕ້ານ ຖະແລງຄ່ຳຊ້ອຍຊື່ນ
ສາວຢູ່ຢ້ຽນ ສອງຂ້າງດັ່ງດາວ -

ເມື່ອນັ້ນ ສີຖະແລງຖ້ອຍ ປະດັບປ່າວໄປເບື້ອງ
ຍິນໆ ແບງອາວ້ານ ຣາຊສິງຫານກ້າງ
ຜໍ່ດູ ຮວານໆຫ້ອງ ຫ່ຳຫອງຫ້າວໃຫ່ງຍູ້ນເປີ
ວັນວູ່ຊຸ້ ແສງເຂັ້ນດັ່ງໄຟ

ເມື່ອນັ້ນ ອໍລະນ່ອບຫນ້າ ສອງອ່ອນຄອນສີ
ຢ່າມະຫາມຸນຕີ ແຕ່ງເມືອງນວນສີໃຫ້ວ
ຖຸນອມຕິຼ້ຕາງ ຖັນຕານຕອມມັ່ງ
ຜໍ່ດູ ສະໝິ່ນຜົ້ງ ຝູງອ້າງເອກເມືອງ

ພ່ວງໆຖ້ອຍ ຖະແລງພາກພາທີ່
ສອງນາຍ ນ່ຳຄ່ຳຄວນ ຮອດດີດີຣນ້ອຍ
ກິຈການກ້າ ນະຄອນໃດດັ້ນຮອດ
ລູກຈຶ່ງ ຂວັນເຕື່ອນກ້ວງ ກຸມໃຫ້ວບໍເງິ່ງ ເຈົ້າພໍ່!

ເມື່ອນັ້ນ ສະໃບ່ນີ້ ສອງອ່ອນຄອນສີ
ຖວິນໃຈຈິງ ກ່າວປູນແປງຖ້ອຍ
ຍັງມີ ພູບານເບື້ອງ ເປັງຈານພະຄອນໃຫ່ຍ ພາະ ພຸ້ນ
ປະສິງສ່ວນອ້ບ ພິງລ້ຳລູກຍານ

ເປັນເຜົ່າເຊື້ອ ແນວຮາຊລິຣດ
ຈອນເມືອງ ມີຄ່າຄວນ ອີກສົນສານໄຊ້
ລຸກໃດ່ ຫູນຫັນອ້າງ ຈອນຫັນຂໍຫຍ່ວ
ໃຫ້ວອອກຜູ້ ຜາງຕົ້ນແຕ່ງຕີນ ແຕ່ກ້ອນ

ເມື່ອນັ້ນ ຜູ້ແຕ່ງຕົ້ນ ມະຫາເອກເສນາ
ຍິນດີດອນ ແຂກເມືອງມານຕ້ານ
ຂອບຫີ່ ມະຫາກະສັຕຣ໌ເຈົ້າໃຈຄານຄິດໃດ່
ດີນດັ່ງ ສອງຝ່າຍຟ້າ ເຮົາຮູ້ແຮກລາງ ແລ້ວພໍ່

ເປັນຣີດແຫ້ ຫາງຫ່ອງໄນຍີ
ບິງຊາຍ ໃນສິງສວນ ສິ່ງສະກຸນເລີງເລື້ອບ
ເທື່ອນີ້ ຜິລຄວນໃຊ້ ສອງຂຸນມາກ່າວ
ກໍ່ບໍ່ ຜິດແຍ່ງຊູ້ ຊຽງລ້ານລ້ວງຫັນພໍມາ -

ເມື່ອນັ້ນ ພຸ່ງໆພ້ອມ ຫາກສິ່ງຮຽງກອນ
ດາກຸນ ຫຸນເຫາໄວ ກ່າວກອນການໄຊ້
(ຕາມກະບິນຂໍ້ ຂຸນຄອນຄົມຂນາດ
ນຳອາດເຈົ້າ ເມືອງກວ້າງກ່ອຖານາ)

ເມື່ອນັ້ນ ພຸວະນາດຮ້ ໄຂຂາດຫິງຫ້າມ
ບົງບານຄື ຄຸ່ບົວຈັນແຈ້ງ
(ອົງຄະນິງຮູ້ ເຫັນຄອງຄະດີໂລກ
ລາງເລົາໄວ້ ຮືດວັ້ນຫາອນະປັນນັ້ນດ)

ພຼະຄິງ ກ່າວເພື່ອນພ້ອມ ໃຫ້ນຳແນບສອງຂນ
ອວນຂາ ນບັງຄົມ ຫອດຫຍຸ້ນວັນນີ້
ເມື່ອນັ້ນ ເສນາແກ້ວ ວິເມືອງມະຫາດອກ
ຂາບພຼະ ເຈົ້າລຸ່ມຟ້າ ລົງຫ້ອງແຕ່ງເຕີມ

ບອກສ່ຳນ້ອງ ພົງຖ່າຂຸນຈົມ
ອວນຈົງ ນຳດວງພອນ ພາດສົ້ນສອງໄຊ້
ເອົາຂ້າເຂົ້າ ຫານຫຍຸມະຫາລະຣາຊ
:ເມື່ອນັ້ນ ຈົນຈື່ຖວຍ. ເຖີງໃຊ້ກ່າວກອນ -

	ຍົກຂ່າຍແກ້ວ	ກວມພາດອີຣະສາ
ນຄອນ	ຍໍສລາຖວາຍ	ສຸກັນກິນຄ້ຽວ
	ນິນານມ້ຽນ	ດາຄີປະດັບໃໝ່
	ຂອງຂາບຂ້າ	ກີລ້ວນຄູ່ຄີນ
	ລານຂີ່ມ້າ	ຈັນເພນບນຳໄປ
ຊຽງນາຍ	ຫົງອາຍຍອນ	ສ່ອງສີປະສົງຍີ້ງ
	ລຳ ຫ້ວຍ	ເຖິງດວງຄີນຄັ້ງ
ຢູ່ເຂກ	ເຈົ້າຄຸນຟ້າ	ເຂົາຂ້ອຍໃກ້ເລັ່ງ
ພໍ່ດູ	ສະພິນຜີ້ງ	ພ້າວແພ່ຊາຍຊຸມ ພຸ້ນເຍີ
	ລົມອອນພັດ	ກິ່ນສວນແສນຖ້ອງ
	ສານຊຸນໄວ້	ວາງລາວເລີຍຮອດ
	ເຂົ້າສູ່ຫ້ອງ	ຫໍກວ້າງຄ່ອບເຊົາ -
	ສອງຂອບຖ້ອບ	ຖວາຍສ່ວນເສນາ
	ຖິງຈຸມຈັກ	ແຈກຮໍແຣະລົ້ວ
ເມື່ອນັ້ນ	ມຸນຕີແກ້ວ	ກໍເມືອງມະຫາເອກ
	ຊນຊື່ນພ້ອມ	ພາຂຶ້ນ ຊາບຖວາຍ

ຊຸມແຊກນ້ຽນ ນິບບາດປະຊິດຊຽງ
ຖວາຍດິຽນຕາ ໝື່ນຄຳພັນກ້ອນ
ເມື່ອນັ້ນ ຂົວໆຫົ້ວ ກາມະຫາກະສັຕຣໃຫຍ່
ຈິນຈື່ນຕ້ານ ຖາມຖ້ວນທຸກຄອງ

ອັນວ່າ (ຜູ່ຜ່ານພື້ນ ພຼະຍາໃຫຍ່ເປັງຈານພາຍບ
ບຸນຍວງ ຍານສອງຊຸມ ຂາບມາມິອ້ອນ ນັ້ນຣື
ແຕ່ນັ້ນ ຊຸມດອນນ້ອມ ມັສການຮັບພາກ
ນ້ອງທ່ານ ຄຸ້ນຂອບຟ້າ ຫອມຂ້າຄ່ອຍຄົງ ເຈົ້າເອີຍ

ອັນໃຫ້ ເມືອຂ້າຂ້າມ ເຂົານຶດມາເຖິງ ທ່ານພີ້
ດູດັ່ງ ເຄືອງແຄນປະດັງ ພະບອກນາງນາມທ້າວ
ເປັນສາຍເຊື້ອ ເສຕຖິຫຼວງ ລູກສິງ
ເຈັດຣູບນ້ອຍ ນິງຫນ້າແນ່ດຽວ –

ຂໍຂາບພື້ນ ພິງກີ່ງກູມາ
ຝູງຂ້າ ມືຂອງຖວາຍ ແຕ່ພາງພໍ່ຮູ້
ເມື່ອນັ້ນ ມະຫາກະສັຕຣເຈົ້າ ກາມະຫາຈິນຈື່ນ
ຕ້ານຕອບຂ້າ ສອງໃຈ້ບໍ່ບັງ _ –

ສິຣ່າງ ພູເບກພຸ້ນ ເຂີນຂາດພຽງກະສັຕຣ ນັ້ນຮີ
ລອນວ່າ ຈຳເຂືອຂຽວ ຂ່າວເຮົາພາບພື້
ເມື່ອນັ້ນ ກອນຖວິນຖ້ອບ ເຖມຖາວບົບນອບ
ເຫື່ອນຕັ່ງບຸນເບ່ງເບື້ອງ ບູຮານຂັ້ງຂອດກັນ ເຈົ້າເອີ

ນັບສ່ຳເຊື້ອ ນັ້ງພີ່ພົ່ນສາວ
ດັກັ່ງ ເທິງຫະສັງກິນ ບໍ່ຜາງໃຜເກື້ອ
ຖ້າວ່າ ພູນີ້ອງ ຂືນຄຳຄິນຄອບ
ຮອບທີ່ ນ້ອງທ່ານສ້ວຍ ເສັ້ງພົ້ວບນອດເດຽງ ເລທ່ານ

ເມື່ອນັ້ນ ພູໄຊທ້າວ ຊົມຊື່ນຫຸນຫົວ
ເຮົາບໍ່ ຂິນບູຮານ ເຍ່ງເຄີງລືໄວ້
ສູຈົ່ງ ໄປຫານ້ອງ ນ້າວຫະພາວນໍ້ຕຽຮົບຈິງເ ບ້ຽນ
ຢ່າໃຫ້ ຂ້ອງ ຂືນໄວ້ປຸກໄປ ວ່າເນີ

ກຳເນີດເຕ້ ຫຽວທ່ອງສິງສານ
ບູຮານເຮົາ ທ່ອນເທັນໃຜໄດ້
ເທົ່ານັ້ນ ນາບຈັນພ້ອນ ສອງຂາຊຸນເຂກ
ຂາບທ່ານທ້າວ ລົງທ້ອງກ່ວນໂດຍ

ແບງຫົນຫ້ອງ ນັ້ນທະຍານຄົນຄັ່ງ
ສານຂ່ອນຂື້ນ ປາງກວ້າງກ່າວຄະດີ
ເມື່ອນັ້ນ ເສດຖີເຖົ້າ ທັງສອງພໍ່ແມ່
ແລ້ວວ່າ ມາໃສດເຖົ້າ ເຮືອນໄຮ້ ຄົງຮື ນີ້ແດ-

ລູກແມ່ ລູກແກ້ວຕ້າວ ພານຫີບທາງໃດ
ມີປະສົງສິ່ງ ດ່ວນມາເຖິງເຖົ້າ
ເມື່ອນັ້ນ ຊຸນກອນນ້ອບ ຕາງຕາພູວະນາດ
ຮູ້ບໍ່ຍັ້ງ ຍອນແກ້ວການບງາຍ-

ຂ້າແຕ່ ພຼະຍ່ຳເກົ້າ ຕົນປະເສີດສິນຄວນ ພໍ່ເອີຍ
ເພື່ອຂ້າ ນຳຄຳສຽງ ຂາບກອນກອບນ້ອມ
(ຊົມຫູມາໄທ້ ຫົງບານຢັ້ງມຢັ້ງ
ຟັດດີກແທ້ ຈອມມະຈົ້າຢ່າຕຽນ ແດ່ກ້ອນ)

ບັດນີ້ຍັງມີ ພູໄຊທ້າວ ຊະວີບຣາຊເປັນພຼະມາ
ຫົງນະຄອນເປັງຈານ ໂລກລືໄທອ້າງ
ໄດ້ປະສົງເຈັດໄທ້ ທາງສີຊາບເລືອດພຼະອົງແລ້
ຂໍພຼະ ຄິດບິດເບື້ອນ ຜາບເຜ່ຍນເຜໄກ ແດ່ກ້ອນ

ເມື່ອນັ້ນ ທະນ່ວຍໜ້າ ມະຫາເສດຖີຫຼວງ
ຈາວອງຂຸນ ຄັ່ງຫາງຫົງສະບັ້ນ
ດູດັ່ງ ອໍໄສນ້ອຍ ຊ່ຽງບານບົສປະເສີດເປັນຮີ
ຂໍໂຜດຂ້າ ຄົນໄວ້ແຕ່ໄກ ກ່ອນເຖີ້ນ -

ອັນນີ້ງພໍ່ອ້າ ຮັກບີ່ງຍັ້ງ ພລັນເລືອດໃນອົກ
ດູດັ່ງ ຄາວໄກສຸດ ບໍ່ຈາງໄປໄດ້
ເມື່ອນັ້ນ ຂຸນສີຊູ້ ຄະດີວອນໄຫ້ວເລົ່າ
ຮັກຢ່າຮ້ອນ ເດືອງແຄ້ນເຍື່ອງໃດ ພໍ່ເອີຍ-

ແມ່ນແທ້ ພໍ່ປູກປ້ອງ ເປັນເຫຼົ່າກະນິງຫມາ
ໃນນະຄອນເປັງຈານ ແຈກປຸ່ນປັນໄວ້
ຂໍພໍ່ ຫົ່ວງອ້ອຂ້ານ ສະພາສນທອງຫຼ່າງທ່ອງ
ເມືອງໃຫຍ່ ສອງຝ່າຍຟ້າ ກະດານເກົ້າກ່າຍກັນ ແທ້ແລ້ວ

ເປັນຮີດດ້ວຍ ໂດຍປະໄບຂູບານຂວາງ
ຊື່ວ່າ ແສນນຳເຖີ ແຕ່ລາງລືຫ້ານ
ແສນຊີ່ ທາງຫຍຸ້ງຕົ້ນ ໂດຍເດືອນເດືອນບາກ ກໍດີ
ເຮົາດາກ

ໃບບົວນີ້ ຫຼີກກ່ຽວກໍ້ ກະບວນເນື້ອງແສນສິນ
ບໍ່ຊາບ ໃນໂລກາ ກ່ຽວກັບຫຼາຍດ້ານ
ເບື້ອງນັ້ນ ນະຄາດຕ້ານ ສືບຄຳຂຸນແຂກ
ລູກເລົ່າໃຫ້ ເຮົາຮູ້ຊູ່ເຊີ່ງແທ້ແລ້ວ -

(ຊື່ວ່າ ສັກຂໍ່ບັ້ນ ບນາບຮ່ວນໃນຕີ
ກຳສົງສານ ບໍ່ເຫັນໃຜໄດ້)
ທໍ່ວ່າ ຫັງເຈັດໃຫ້ ຄີຕາໃນຍະເນຕ
ໃຫ້ຕນ່ ຄວັກເຊິ່ງຖ້ວນ ຖວາບໄດ້ດ່ຽວນັ້ນເດ ..

ເມື່ອນັ້ນ ຝູງເຜົາເຊື້ອ ປະຊຸດຊອບຮຽງຄວາມ .
ຄວນທີ່ ເຮົາປຸ່ນຖວາບ ດັ່ງໂດຍຄອນໃຫ້
ໂລກະນີ້ ເຮົາເຄີຍຮູ້ຮ່າງ
ຊື່ວ່າ ບຸນະວ່າງໃກ້ ເຮົາຫ້ານທ່ອນຄວນ

ຍ້ອນຍາບຍຸ້ງ ຄວາມຄອບນີ້ນານ
ພຼະກຳ ຫັນເຍົາແຍງ ຍໍ່ສາເກີບໃກ້
ດູລາ ທັງປ້ອງໃຫ້ ທີຕາເຈົ້າຍໍ່ ກູເຮີບ
ປັກນີ້ພູພບດ ເຈົ້າລຸ່ນຟ້າ ປະສິງຫ້ອບຊູ່ນາງ ວ່ານາ

24/VII
ຫ້າມຈຳໜ່າຍ

ເມື່ອນັ້ນ ສະຍ່ງໜ້າ ເນີງນອບປະນົມນີ
ຜູ້ຂ້າ ເປັນທີຕາ ຊິວ່າລືລວນໄດ້
ສຸດທີ ຈອນກຸນຂ້າ ຕາບລາບຂີນວ່າ ເປັນຮີ
ເມື່ອນັ້ນ ພໍ່ຄອບຂໍ້ ຂານເລ້ມລູບຂວັນ -

ກູຄັ່ງ ວິບາກແທ້ ທຸກຮັ່ງຮານຮັກ ລູກເອີຍ
ປຸນພໍ່ ບາຍກົນຄວັດ ພະເນຕຖວນຖວາຍເຈົ້າ
ເມື່ອນັ້ນ ນາດາຮູ້ ຮຽງແຜວຮັກຮີ່
ສວງພະເນຕນ້ຳ ເນີງບ້ອຍອາບຕົງ -

ລູກແມ່ ດີດູ່ງແກ້ວ ອັນເກີດກາງອົກ ນີ້ແລ້ວ
ບັດນີ້ ເວຣາຈຳ ຈາກເນື້ອສອງເຖົ້າ
ແມ່ຈັກ ສອນສູ່ໃຫ້ ຮຽນກຸນຄອງຮີດ
ໄກແມ່ຫຼ້າງ ລອນຮ້າງ ບໍ່ໃຊ້ ບໍ່ຮູ້ -

(ລູກແກ່ນແກ້ວ ກູແມ່ທັງເຈັດ
ຂໍໃຫ້ ຈົ່ງໃຈບາອມ ຮໍ່ກັ້ນບາບຮ້າຍ)
ຜິວ່າ ໂພຍໄພຕ້ອງ ວຽງໃດບັງເກີດ ກໍດີ
ຜູ້ຍື່ນສ້ອງ ບາຊ້ຳ ແຕ່ງໄລ ແມ່ເນີ -

ວັນນຶ່ງ ໃຫ້ສລາດຮູ້ ຮຽນຮີດຫຼະຣາຊາ
ການໃດ ຜູ້ມີບັງປະວິງ ຮີບຫາວນທຳເກືອ
ຜູ້ໃດຮ້າງ ເຫັນກະບວນມາປຽບມັ້ນເໝີ
ເຫັນວ່າ ຄົນຂີ້ເຫຼົ້າ ວອນລ້ຽງບໍ່ດີລູກເອີຍ -

ອ່ານຶ່ງ ພາໂລລື້ນ ລັບຕີ່ນສຸຣຍ໌ສວາຍ
ສ່ານຶ່ງ ເປັນໃຈວາຍ ຢຽບມັນນົວໄວ້
ຄົນໃດຮູ້ ຈານຸນເຕຽງໄລບ
ລອນເລົ່າລ້ຽງ ເສັ້ງຫາມົ້າເພີ່ອມັນ ລູກເອີຍ

(ຄົນໃດ ໃຈໂກດກ້າ ບັງເກີດໂມໂຫ
ທຳການຊັງ ຖຸກໄວຍາລັງ)
ອັນນຶ່ງ ພາລອນລ້ຽງ ຄົນໂຈຣໃຈບາບ
ລັກເພື່ອນຂອງ ເຂັ້ນຮ້າງຮ່ວມເຮືອນ ລູກເອີຍ

ຄົນໃດ ຮູ້ປາກກ້ຽງ ເວົ້າມ່ວນມີຜາ
ຄັນເອົາ ມາໃນເຮືອນ ໄປ່ຄາງຄອງໄຮ້
ກູ້ຂວນໄວ້ ບາດົນກາຍະບາມາດ
ເຫັນວ່າ ຫຼັບຕີ່ນໃຫ້ ຄະນຶງຊົ້ນສູ່ບານ ລູກເອີຍ

ຄັນຫວ່າ ສັ່ງລູກແລ້ວ ແລ້ວສັ່ງນາຍເນືອງ
(ຫລິວໆສັ່ງ ສັ່ງຄະດີດາຊັ້ນ)
ເຂືອຈິ່ງ. ເອົາຄຳຂຶ້ນ ຫູນຫັ້ນເຫາະຣາຊຈິງຊຸ້ນ
ບົດນີ້ປູນແມ່ ເຈາະຫນ່ວຍແກ້ວ [illegible] ມີໃບ້ເພາະຍອດເນືອງວ່າ ນີ້

(ແມ່ກໍ ຫວັງປູກປັ້ງ ເປັນຮຸ່ງຫນານຫນາ
ຫວັງເພິ່ງ ປາຣະມີສູງ ລູກລູນຫັງຄ້າຍ)
ແມ່ນວ່າ ໂຫຍບໄຫຍຕ້ອງ ນາງໃດພໍເຜາກໍດີ
ຂໍໃຫ້ ລູກຄ່ອຍນ້າວ ຄຳແນ້ງສັ່ງສອນ ກ່ອນເນີ

ຜີວ່າ ໂຫດຖືກຖ້ານ ເຖິງເພິ່ງພໍຣະນາ ກໍດີ
ຂໍໃຫ້ ພູນສີໃສ ສິ່ງດີນເຖິງເຖີ
ເຫຕວ່າ ນາງໄປເຕີຍຄອງຮູ້ ນຳນອງໃນພະຣາຊ
ຜີດຖືກເຫັ້ ຈອມເຈົ້າສັ່ງສອນ ແດ່ເນີ

(ແມ່ນວ່າ ການຫມັ້ນຊຸ້ນ ຕື້ຕີ່ຕຶງຫນັກ ກໍດີ
ຂໍໃຫ້ ພູບານພູ່ະ ໂຜຕປູນປ້ງກາຍ)
ເມື່ອນນ ສອງນາຍຮ້ ຮັບຄະດີພ້ອມພາບ
ຫູກເບື່ອງເບື້ອນ ນຳໃນຂາບຖວາຍ

ພໍ່ກໍ ຈັດແຈກນ້ຽນ ນິຄຄະຊາຕຊາະພິນ
ແລະນາງແກນ ໂກດຄ່າຄົບໝ້ວ
ແມ່ນວ່າ ຫາສີຂ້ວ ພໍປະມານຮ້ອຍຄູ່
ພໍ່ກໍປັນແຈກໃຫ້ ວາງພ້ອມພ່ຳສີເມື້

ແມ່ນວ່າ ຝູງສລາດພ້ອມ ພາມມະນາດປະໄຣຫິດ
ພໍ່ກໍ ປູນໄປປະປົ້ນ ເຂື່ອນແຂງຂນິງຮ້າ
ເມື່ອນັ້ນ ສາວກະສັດຣ໌ນ້ອຍ ຫຼຽນຫາງຫູນຣາຊ
ໄຫ້ວພຼະ ຜູ້ທີ່ຕົ້ນ ສອງເຈົ້າຈາກລາ

ໄນຍະເນຕນ້ຳ ນອງຫຼັ່ນຫຼັ່ງສອງ
ເທື່ອນີ້ລູກຈັກໄກກູພັດ ພາກໍໄປວັນນີ້ ແລ້ວ
ອັນວ່າ ຈອມໃຈນ້ອຍ ນາງລູນເຈົ້າແມ່ ກູນີ້
ກໍບາວກ ຍັງຢູ່ນ້ອຍ ຊູ້ເກົ້າຄ່ອຍສອນ ນ້ອງເນີ

ຫຼາກທີ່ໃຫ້ ມອງເນຕເມືອງໃຫຍ່
ເປັນປາງຫຼາກ ຊາດປະມານນີມ້ວ
ຄ່ຳຮັກຫືນ ຖີທາງຫົວຣະຫ່າວ
ແມ່ຫອດແຫ້ງ ຫິວນ້ອຍມອດຕາຍ

ເມື່ອນັ້ນ ຄວາມຕື່ນຫວັງ ເຫົ້າທົ່ວນາຄອນຫຼວງ
ເອີກກັນພົນ ພື່ນທະຣາລາງຮ້ອງ
ລາງເລົ່າ ຍັ່ງຫົວໃຫ້ (໑)ອະນາຫອນຫຼັງຟັ້ງ
ນ້ຳແຜ່ຕ້ອງ ຕັ້ນເຈົ້າຈິ່ງກິນ -

ໂລມລູກແກ້ວ ເຈົ້າແມ່ໄປດີ ແດ່ເນີ
ພໍປະມານຄືນ ຄອບເຮືອນເຫັນໜ້າ
ພໍເມື່ອ ມະຫາໄຊຍ້າຍ ຍວງແຖວເຂົາຂອບ
ຫມ່ຄອບຂົ້ ແຂນສ້ຽນແມ່ນຍາມ

ພ້ອມພາບຂຶ້ນ ຍານຍອດີໄທມເຫຼືອງ
ຄານຄຳປະດັບ ຊ້ອງກຣອງຮຽງໄວ້
ພັ້ງບິນ ຫິນໆຮ້ອງ ສຽງໂຮຄັບຄ່ອງ
ວ້າຂວາບກຸ້ມ ກອງສ້ຳມສັ່ງໄປ

ສຽງສັ່ງພ້ອມ ພອນພາບເມືອງນັ້ນ
ສີວອາຫົວ ຮ່ຽວອນແວນຫມ້ອມ
ດີແທ່ ສອງຂນກັ້ນ ລາລີງເລີຍພາກ
ຄົນລື່ ຂນຂ້ນມາ ຜັນຜ້າຍເຜີ່ນຜລ

---

(໑) ຄວນເປັນ ອາຫອນ ຄື ອາຫາຣ

ແຫວນເກົ້າແກ້ວ ກັລເບດຫັງເຈັດ
ຮົມງ ຊາວນະຄອນຈົວປາ ປ່າວກັນສາຢຽ້ນ
ນຽຍາວຜູ້ ຊຸມຄອນຄົນຊົນວາດ
ຕານສຽງຄູ້ ສາວສ້ອຍສ່ຽງເສືອ

ຢູ່ດີເຢີ ຊາວເມື່ອນມ້ອນ ວຽງລູກສາມວນ
ປານນີ້ ນຽຄວາມຕອງ ພ່າງເພີາຮອບຮ້າຍ
ອັນນຶ່ງ ບຸຕາຕາຮ້ອງ ຮາມພົມນານບີ່ງ
ລິເລົ່າ ຫ່ວອາຕະອ້ ກະບວນແປ້ແປກສາວ

ຜູ້ນີ່ນ້ອງ ເປີ້ນຮ່າງສອຍຫົວ ນາກແ
ລອນຫ່ ຊາວໃກຕູ້ ຕູ່ຄອນຄົນບ້ານ ນັນຣີ
ເມື່ອນັ້ນ ຮົມງຍອມ ສາວສີສຽງວນບ່າວ
ຢ່າວ່າ ອ້າຫ່ານໄຫ້ ໃຈແຈ້ງໂລບລອງ ທ່ານເອີຍ

ຊື່ວ່າ ນອນຄຶກຄ້ວງ ໃນໂລກໂລກາ
ຊຸມພູມີ ທີ່ດຽວຕູໄຮ້
ຮີຈັກ ມີໃຜຫຍ້ງ ຈອມຄູນຄາມີງຮ່ຽມເຄ
ຊື່ວ່າ ຫຼັບຕື່ນນ້ອງ ຫຍຸງຫຍ້ຽງປີ່ນບົວ -

ຊູຊື່
ຮັກຮູບນ້ອງ ຖ້າບິ່ງຕາຕາມ
ເວີນນ່ອນ ເກວາຍສາລີ ຮຽກຮ່ຽມເມືອພ້ອມ
ເມື່ອນັ້ນ ຊຸນສີຊຸ້ ຂະຫີບາຍຕ້ານຕອບ
ນ້ອງປູ່ ເບື້ອນຍາກແຄ້ນ ຄອງຖ້າເບິ່ງນາງຕຂະກາມາ

(ຍາມໄດ ແລ້ວທີ່ກ້ຳ ການພູະບາດເຫັນຮູບຫົວ)
ພີ່ຈັກ ນຳຄວາມຂໍ ກ່າວໂອນອະວານ້ອງ
ຢ້ານທ່ຳ ແມະວນາມກ້ຽ ປີ່ປາຍລ້ານທ່ຳ
ລວງພີ່ ໄຫ້ທ່າງແຄ້ວ ຄາຫ້ອງເຄີກຄາວ ບໍ່ແດ

ດີທ່ຳ ສາວນ່າວເຄົ້າ ເຄົ້າກ່າວເສີນສຽງ
ຂອງຊຸນຂາມ ຊັ່ງຫ່າວສຽງແປ້
(ເປີນຄຽງວັຍ ຄ່າເຄີຍກັ້ນແກ່ວນ
ເບິ່ງອາເວົ່ງ ຊູ່ວ່ອນເທ້ອງ ແອ່ງວັ້ງຈາກກັນ)

ແຕ່ນັ້ນ ນ້ຳເນ່ງນອ້ນ ເຮັວຮີບເຄິ່ງສິມານ
ຍໍ່ຍຽມ ຫຸນທັນຢ່ຳ ຂາບລາໄທທ້າວ
ລາຫ້ຽງ ມຸນຕີຫ້າວ ກີຕະເບີອຽງມະຍາເອກ
ກັບຫ້ຽງ ຈ້ານນາະແຈ່ງເນື້ວ ຊອງສ້ານສົ່ງເມືອ.

ສອງສົ່ງເຈົ້າ ເຈົ້າສົ່ງສອງສີ
ສອງສີ້ຂາມ ສົ່ງສອງສີ້ຫ້າຍ
ເມືອເມືອງພຸ້ນ ເພລາເລົ້າກ່າວຄືນຄີ້
ລ່າງດັ່ງ ເຫັນບໍ່ນ້ອງ ໃນເມັ້ນທາງຫຼວງ

ຫ້ອງນີ້ ເຈົ້າລຸ່ມບັນ ສອງແຜ່ຍກວຍກວນ
ກວຍກວນເຜີ້ນ ຜົວກາບໃບບານາຍບາມັ້ນ
ຖຸດັ່ງ ເປັນຫົງຊັ້ນ ສາຍຖຸງວີໂກຍເລີ້ກ
ອັກຍ່າເກົ້າ ຄາເອັ້ນຫ່າງໃດ)

ເມືອນັ້ນ ສອງບໍ່ນ້ອງ ຄາຄາຄານະຄອງຫຼວງ
ເລີອຸ່ງ ຕີ້ສາມສົງ ທົ່ວໄປບຸນຍ້າມ
ຂັ້ວກໍ່ ບົນດີ້ກາຍ ພາງຊູ່ງຊູ້ອີ້ຊຸມ
ທາຄາຄາເບ່ງ ເກບານເຈົ້າເບົ່າສະວົ້ງ

ສະພົນພ້ອມ ກົ້ນສາວາເດີນເຜົ້າ
ໂອ້ວກໍ່ ພຽງພານຄ່ຳ ພະຍອກນາງເມືອບ້ານ
ຄໍ່ຍຸເບັນ ວັນເວີ້ອງຊ້າຍ ບົດສູນເສຽງເຈົ່າ ພຸ້ນເຢີ້
ວາເຍດຍູ້ ເກົ່າໄມ້ເມື່ອເລງ

ຍ່ຖຸ ເມໂສເຄົ້າ ຄືເມີບເມີນບູ່ມ
ບາງຍ່ອງຄື່ຄູ່ ຂ້າຂອງເກົ້າ ໄຊ່ນຂຶ້ນຂອບເຂົາ
ສອງຊຸນຍ້ຽນ ພິນເຕີນຕັ້ງຕູບ
ສວນຈອດຍັ້ງ ບາງຂ້າຂອງເຊົາ

ເມື່ອນັ້ນ ເບົາະບອດແກ້ວ ຍ້ອມສູ່ສານສູງ
ຍູງໆແສງ ຈູດບານເບື້ອງໄຕ້
ບົນໆຂ້າ ດາແລງລົງແຈກ
ຜູ້ໄຍ່ພ້ອສບ ເພົາແລ້ວເລົ່ານອນ

(ບັງທົ່ ເບື້ອງຝ່າບເຝົ້າ ຮັກສາຣາຊຫິດາ
ເຕີນຕາມປະດັບ ຢູ່ການຣະວັງນອນ)
ຍັງບິນ ສຽງຣະບ້າກອງ ແຄນແຄູແຄູນລຸ່ບ
ຕີເສບ ຕ້າວບອດແກ້ວ ກົນກົ້ວກ່ອມໄປ

(ຄື່ບຫາງ ເປີ່ມອບບັງບັນບ ຮາບເຊັງຮ່ວບາວ
ນາງກະສີ່ງຢູ່ດ ບ່ເພີານອນພ້ອນ)
ດີແກ່ ຊີສີແຈງຕາມ ເຕນພິນຣະວັງຣາຊ
ເດືອນດ່ວນຂ້ານ ເຊົາເຮື້ອງຮຸ່ງມາ

ເຈົ້າພີ່ນ້ອງ ນາງນາຕສາວສ້ວນ
ຈານໃຈລູກ ພາກສານສິງນ້ຳ
ຄົນໃນຂົ້ວ ນ່ຳແຫນຫົາຕຖະບາດ
ສິງໂສດນ້ຳ ດີແລ້ວລວດງາຍ

ເມື່ອນັ້ນ ຄອນສ່ຳຄ້ອງ ເຕີນແຕ່ງປຸນເປືອງ
ພັ້ງພາຍສຽງ ຮົ່ມດີດາຫ້າງ.
ຫົວພົນຍາຍ ບາງເດີນດາອອກ
ຊ້າງຄ່ງະເຄົ້າ ຕົນກຸ້ນມີດຫາງ

ກາຍເຂດໄມ້ ດ້ຽງຣະດາງດົງຂວາງ
ພູຊຸ້ມສູງ ຊ່ອງຫີນເຫາຫ້ວຍ
ພົ້ະຫັ້ນ ບີງບີງຊຸ້ງ ຊຽງກາກາງກີ່ງ ພູ້ນເຍີ
ປະດັບຢ່ຳແຍ້ ບານະບົ້ອແບ່ງຍູງ

ມີດອກດ້າຍ ຊ້າງຄ່າງເຄືອສະເຫີນ
ກາວກະແລັ້ນກຽງ ກີ່ນຫາອມໂຮຍເຮົ້າ
ພັ້ງບິນ ຍຸງສຸນຜູ້ ສັ້ນດອຍດັງມີ່
ດາງໆ ຊ້າງ ສຽງຫ້າວແກ່ວງກະດິງ

ສະໝັ່ນໄມ້ ກາງກິ່ງແຖວຖັ້ນ
ລົມອອນພັດ ຍອດດອຍດັງກ້ອງ
ຟັງຍິນ ງູສງງອງເປົ້າ ປົ່ງປັ້ງເປັດປ່ອງ
ຂົ້ນແຄ່ບາວ້ຍ ເຫວໄມ້ລຸ່ມດອຍ

ພິນລ່ອງເຫົ້າ ກາຍດ່ານດົງຂວາງ
ຫຼາຍວັ່ນຄືນ ຮອດແດນນະຄອນຫ້າວ
ສອງຂຸນໄຊ້ ລວາເລາະເລີຍຮອດ
ຂ້າຂາບແຈ້ງ ຈອມເຈົ້າຊື່ນຊົມ

ແລ້ວປ່າວ ໃຫ້ແຕ່ງຕັ້ງ ຫຼາກາຂອບຂູນກວາມ
ຮີບໆ ສ່ຽງລວາພອນ ຫມື່ນຕົວເຕີນເຕົ້າ
ພູບານຫ້າວ ຫົງເມືອງນານອກ
(ຕ້ານສັ່ງຂ້າ ຂຸນໄຊ້ຊູ່ປະກາສ)

ຈັດໃຫ້ຫາງ ມ້າມິ່ງສິນຫຼວາ
ເຂົາກໍ ຕາດາວຄ່ຳ ຕາດອານຄຽນແຂ້ນ
ຈອມຕືນຂັ້ນ ສິນຫາວໄວເລ່ງ
ມ້າຫມື່ນຮ້ອຍ ເຕີນເຈົ້າແຈກາລະວັ່ງ

ນ້າບີກບ້ອງ ສ່ອງຍ່າງປ້ຽງຣະບຳ
ລາຕາວຕານ ເຫົາໄຫຼຫຼ້ງຫນ້າ
ອິງຄະນິງເຄົ້າ ຄະນາຫຼາງໄຫຼຮະດ
ຍື້ນປ່າເປົ້າ ເຫົ້ນຊູ້ງຊູ່ປະນານ

ເຈົດຫັ່ນໄຫ້ ຫິງແນ່ຍ້ງຄົາ
ສຶ່ງວານປະດູ້ບ ຫັ່ນຍອນເຍຫ້
ບູນຂວາງຢຶງ ລວາຊູນຊຶນຊຶ່ນ
ນ່ອນນັ້ນ ຄອນຂາບເກົ້າ ກອບໄຫ້ວຮ່າຮຽນ

ເທົ່ານີ້ ບູນເຕົ່ານເຈົ້າ ລີ້ນແຜ່ສ່າກິນ
ບວໄທ ຫິງຈ່າບາ ໂຜດກິດິນເຕົ້າ
ຍູບ້ານຕານ ຮິນແຕ່ງຖານຂາວ
ຂອດ່ອບ ຫານໄບ່ຍ້າ ຕຶງຫັ້ນສ່າລານແຕ່ຮີ

ນ່ອນນັ້ນ ຄອນຂາບຂົ້ ແຂຄອບຄ່າຊຸງ
ບວນ ຫາຍອາຮິນ ລ່ວງລວາອວນຊ້ຽງ
ຍິນກິກ້ານ ຕ້ານນານນວງເດື່ອງ
ຄີ່ນໆເຂົ້າ ຊຸງລ້ານເນື່ອແລງ

ລາ໑

ສະໜິ່ນໜ້ອນ ອານາຖາປະຄົບດີ
ປູຣາຊະສົງບານ ລາວາຫຍຸງໜິນລ້ານ
ຍິງໆ ຊ້ຽງ ຢູຫອງຄັບຄັ່ງ
ສ້ານາກາເກົ້າ ເກີບກ້າງຈອດດິນ

ເມື່ອນັ້ນ ກຸສຣາຊູຫ້າວ ຕ່ຳຄາດຄອງນາງ
ເຊີວກຳ ຊື່ນເບາມີ້ ບາວ່າກາໜ້ງເກົາຫ້ວ
ບະນາງອນມ໋ ພາຍງວມີພາງເມືອ
ຈົ່ງຈ່ອງກ້ອບ ວັນເຊົ້າສູ່ທ່ຳ

ຝູງນີ້ພ້ອງ ເມືອງຈາເປນາຄອນ
ບຸບຫານ ເຕີງເນັ້ງຄ່ຳ ຊ່ວຍເກຸ້ງກຸມເຂັ້ມ
ວັນມາເກັ້ ເທັ້ງສຽງບໍ່ເນົ່າ
ຫ້ຽງສູນຄ້ງ ອີາຊູ້ບສຳຣານ ເອເວົ

ເມື່ອນັ້ນ ອໍຣະໄບ່ນຸ່ນຫນ້າ ພາງນາວາປະຫຸງສາ
ຫຸນທັນຍຳ ຊູ່ລາງເລີຍໄທ້ວ
ຍັງຄ່ອຍ ສີ່ສຽງນູ່ຖ້ວຍ ບຸນຄຸນມະຫາຣາຊ
ເຄານເຕົ່າ ລູກຈາກເຈົ້າ ໝາຍພຸ້ນພາກມາໄສ້ແລ້ວ

ພູກໍ ຍັງຊື່ງກ້ອຍ ເຖີງທ່ານຫຼາກກອນ
ເປັນດັ່ງ ດອນສອງສີ ຮ້າຣູບຈອນເຈົ້າ
ເມື່ອນັ້ນ ພຸບານຣາຈັ້ງ ກອນດຳດຶງນາ
ພູກໍ ຕ້ານຕໍ່ໄທ້ ທັ້ງຄ້າຍຂ່າວກະສັນ

ພີ່ປູ່ ກ້າຟາກຟ້າ ນຄອນໄວ້ງຽບງຸນ
ເຂົ່າຄນຶງເມີງການ ຄັ່ງຫາວງຄາແຄັນ
(ວັນຄືກະຂ້າຍ ທີງໄຊມສີເປ່ວຍ
ອີນເທື່ອຣຣັ້ນ ທືວເທັງຫາອະກະສົ່ນ)

ທາວເມື່ອ ຄີດຢ່ຽວແກ້ວ ນ້ຳງບ່ານທັງເຈັດ
ຂວາໄລ ບຽງບັງບຽງຮ້ອຍ
ບັດນີ້ ບຸນຣາຊງກັ້ນ ຂວາໄລບູງ
ນາງກອນ ທົງສີບສັ້ງ ສີພຣ້ອຍຈອບເສົາ ພີ່ກ້ອນ

(ສ້ານຂ່ຳຖ້ວນ ຫຼາກສິ່ງໄນພະກອນ
ເຖີນຄ່ຳມັບ ໂກດກີກອງແກ້ວ
ພີ່ຈັກ ວາງຈອນໄວ້ ຂາກອນສີນສ່ວຍ
ປູນເຕົ່າ ເຈັດແກ່ນແກ້ວ ກູສ້າງສູ່ງານພີ່ກ້ອນ

ບັງຄ່ອຍ ຕັ້ນໄທສະເຫົ້າ ສນຸກຢູ່ເຮືອງຮົມ
ປີເດືອນຖາມ ຂ່າວການບໍ່ໄດ້
ແມ່ນຊື່ ຫັງປາງນ້ອງ ປະສົງຢາມເຊື້ອຊາຕກໍ່ດີ
ມື່ຈັກ ປະດັບໄປພ້ອມ ພົມຕື້ແຕ່ງນ່າ ມື່ແລ້ວ

ເມື່ອນັ້ນ ເສັດແຈ່ມເຈົ້າ ນ້ອມເນັ່ງປະນົມແຫວນ
ຫັ້ງບິນຄຽງໆຊາວເບັ້ງຈານ ແຈກປູນປະດັບໄວ້
ຫາກປະຕາຖ້ວນ ຫານຫັ້ນເຫວະຣາຊ
ປູນບອກໃຫ້ ເຕັ້ນຕັ້ງແຕ່ງດິນ

ເຮົາຈັກ ຊຸມພິເສກໄວ້ ເປັນເອກມະຫາໄຫນ
ຫັງປາງສຸກ ສໍາຮານພຽງພ້ອມ
ເມື່ອນັ້ນ ສົນໆພ້ອມ ມຸນຕີຕົກແຕ່ງ
ປະດັບເຄື່ອງເກົ້າ ຕານໄວ້ຊູ່ນາງ

ເມື່ອນັ້ນ ພິເສສນ້ອຍ ພົບພອນຫາຍຫັງ
ບໍຣະບວນກົບ ເຄື່ອງນາງມີຖ້ວນ
ພໍເມື່ອ ມະຫາໄຊໄດ້ ບັ່ນເມືອງຫນູຄອບ
ພຼະບາດເຈົ້າ ຈູນ້ອງສູ່ດິນ -

(ເຣືອງເຣື່ອໄຕ້ ຫຽນຫຸບໄຣບຫອນ
ມາລາຄຽນ ຊຽບສາວຊຽງອ້ອນ)
ເມື່ອນັ້ນ ຫົງປົງຂຶ້ນ ເຫືອນອາອງຮັດຕະນາສົນ
ອຸຕຕະມະນ້ຳ ປະສົງລ້າງຫຼັ່ງລົງ

ແລ້ວເລີກມ້ຽນ ເມືອສູ່ສນາກອງ
ພານຫຸນຖວິ່ນ ອ່ານພອນເພຽງຖ້ວຍ
ບໍຣະບານະແລ້ວ ພູຫອນຫານຈ່າຍ
ປາຍໃສ່ຫ້ອງ ຫໍຊ້ວຍສູ່ນາງ

ແມ່ນວ່າ ຂ້າເກົ່ານ້ອງ ນ້ຳແຕ່ເມືອງມາກໍດີ
ພູຫອນ ຫານເງິນຄຳ ກໍ່ຄົນຜືນຜ້າ
ຍັງເລົ່າ ປະສິກຕັ້ງ ຂຸນກອນຄົນຂນາດ
ປັກໃຫ້ ປັ້ນຫັ່ນຫ້າວ ກົນເງື້ອຊາຕາປຼະອົງ

ວາງຄົນພ້ອມ ພໍແສນສົມປະໂຍຊນ໌
ກັບຫັ້ງ ສີສວາດນ້ອບ ກົນຫ້າວຄັ້ງຄຽງ
ຂ້າກໍ ສູກກະເສີນດ້ວຍ ບຸນຄຸນເຈົ້າໂຜດ
ເມັງມິ່ງໄດ້ ໂດຍຮ້ອມເກື່ງກົນ -

ແມ່ນວ່າ ຊ້ຳແຕ່ຕົ້ນ ໃຊ້ຊ່າງບົວຣະບັດ ກໍດີ
ເຂົາກໍ ຍິນດີສຸກ ຮ່ວມບຸນບາຫົ້ວ
ອີງກໍ ປິງປະຫານໃຫ້ ນາງງານຄົນຄູ່
ເສືອຜ່າພ້ອນ ຄ່ຳເວັ້ນຄູ່ຄົນ

(ຫຼາກໆຜ້າ ຫາງເຫດແຮວນີ້
ຕາວດີປະດັບ . ໂຄບຕ່ຳຄັ້ນແກ້ວ)
ບໍຣະບວນແລ້ວ ພູຫອນສະເຖິ້ງກ່ວນ
ເຂະນດນອ້ນ ເຫາມເຈົ້າສູ່ວງ

ພຼະກໍ ສຸກຢູ່ສ້າງ ສເວີຍຣາຊເຮືອງຣົມ
ແພງຈອມສີ ຊູ່ນາງປານແກ້ວ
ແມ່ນວ່າ ເຫວີ[illegible] [illegible]ທານມະຫາເອກ ກໍດີ
ພຼະກໍ ຮັກຍິ່ງຍ້ງງ ແພງໄວ້ເກີ່ງເມືອງ

(ບໍ່ຮ່າງຮ້ອນ ຄ່ຳໂຮກໂສກາ
ພູຫ່າງ ຫ້ງຫັງສົກ ສ່ຳຮານດວນເຈົ້າ)
ອື່ນວ່າ ຈອມກະສັຕຣ໌ໃຫ້ເຫວີເກັ່ງແປດ ກໍດີ
ກໍທາວກ ຮັກທ່ານຫົ້ວ ປະສົງຊູ້ຮັດຄອງ

ຮຸ່ງຄ່ຳເຊົ້າ ຫຽວຫ່ອງບິວຣະບົດ
ອຽກ່ ຫວນຫຽວເຖິງ ຊູ່ສາງສອນຊູ້ອນ
ວິວາໄຫ້ຫາບັນ ບ້າງປະຖົມເຖົ້າເກົ່າ
ແລ້ວທົ່ນ ຖາບີໄຫ້ພຼະບອດຄູນ-
ກ່ອນແລ້ວ

ພັບ ໖ ຍັງມີຕໍ່

ຄຳແປແລະອະທິບາຍສັພທ໌ຍາກ

ເລກຢູ່ໜ້າເຄື່ອງໝາຍ / ບອກໜ້າໜັງສື

ເລກຢູ່ຫຼັງບອກແຖວ.

໑/ ພະສັຕຖຸ = ຄວາມພ້ອມໄຫ້ວ

໑/໑ ສີສຍະ = ດີງາມ

໑/໔ ງຸລີ, ເອັງງຸລີ = ຍ່ສີພິບ

໑/໕ ວາໂຍພລຽງ = ລົມພັດ

໑/໗ ພຶກສລາ (ມາຈາກຄຳວ່າ ພຼຶກສາ) ແປວ່າ ຕົ້ນ ໄມ້

໑/໘ ຣະດູພິຊະ = ລະດູໝາກໄມ້

໑/໙ ມະຫາເມກ = ເມືອກ້ອນໃຫຍ່

໑/໑໐ ສຸຣະຍາ = ຕາເວັນ

໑/໑໑ ສັຕຕະພິດ = ດາວຈີກໜ່ວຍຊື່ສັຕຕາພິດ ດາວໜ່ວຍນີ້ຢູ່ໃນຣາສີກຸມ ຄືດວງສາມ

໑/໑໒ ສຸລຸຣຸບເມື່ອ = ບໍ່ສຸລຸ

໒/໑ ໄດ້ຮັກຕີກເຕົ່າຕັ້ງ ແປບັ່ນເປັນໃຫະປະສົງ ຈະຕ່າງແລະແປເປັນໜ້າທີ່ໃຫ (ໃຫສັພທ໌ນີ້ບໍ່ ແມ່ນໝາຍເອົາຊາຕາໃຫຍ່ ແຕ່ໝາຍເອົາ

ພາສາລາວ ຄຳວ່າ ໄທ ຕາມພາສາລາວແປວ່າ
ຄົນ ຫຼື ພວກ ຫຼື ຊາວ ດັ່ງຄຳວ່າ " ຟ້າຮ່າຮ້ອງ
ຣະດູດ່ວນເດືອນສາມ ຫູກໄທຊິງ ຢຽກຂວັນເມືອ
ຫາອີງ " ຫຼືດັ່ງຄຳທີ່ເຮົາເວົ້າກັນວ່າ ໄທບ້ານ
ໄທເມືອງ ໄທໃຕ້ ໄທເໜືອ ໄທເຈັກ ໄທແກວ
ເປັນຕົ້ນ. ຕົ້ນເຫດຂອງຄຳວ່າໄທ ນີ້ເພິ່ງມາ
ຈາກເຈັກ ພາເວົ້າກ່ອນ ຄືຄົນຊາດໄທຍ ທຸກວັນ
ນີ້ແລະຊາດລາວ ແຕ່ກ່ອນເອີ້ນວ່າ ອ້າຍລາວ
ມີຖິ່ນຖານບ່ອນຢູ່ທາງທິດຕາວັນຕົກສ່ຽງເໜືອ
ຂອງປະເທດ ຈີນ ແຕ່ກ່ອນພຸ້ນ ຊາດຈີນຖື
ຕົວວ່າ ເປັນຊາດທີ່ຈະເຣີນກວ່າໝູ່ ແລ້ວຖື
ໝິ່ນຄົນຊາດອື່ນ ຈຶ່ງເອີ້ນຄົນຊາດອື່ນວ່າ " ກຸ່ຍ "
ແປວ່າ ຜີປ່າ ມີແຕ່ຊາດອ້າຍລາວ ເທົ່ານັ້ນທີ່
ມີຄວາມຈະເຣີນທຽມກັນກັບຈີນໆ ຈຶ່ງເອີ້ນ
ຄົນຊາດອ້າຍລາວນີ້ວ່າ ໄຕ໋ ຫຼື ຕ໋າ ແປວ່າຄົນ
ດັ່ງຄຳວ່າ ຕ້າສຸງ ແປວ່າໄທເມືອງ ຫຼືຄົນໃນ
ເມືອງ ຄຳວ່າ ໄຕ໋ ຫຼື ຕ໋າ ນີ້ເອງ ກັບກາຍມາ
ເປັນຄຳວ່າໄທ.

໖/໖ ເອງຊູລີເຊີນສວາງ = ຍ່ນມີເຊີນເທວະດາ

24/VII

໖/໕ ຈະຕຸໂລກະ : ໂລກທັງ ໔ ໝາຍເອົາທ້າວໂລກະ
ບານທັງ ໔

໖/໖ ປະຈິຕ = ງາມ; ມ່ວນ

໖/໗ ໄວ້ເທົ່າໂຕຕອງບຸນ ແວ່ນແຍງຍານແຄ້ນ :
ໄວ້ໃຫ້ຊາວໂລກເບິ່ງແຍງຕາງແວ່ນໃນເວ
ລາເສົ້າໂສກ.

໖/໘ ທວານສາມ : ຄືກາຍທວານ ທາງກາຍ
ວຈີທວານ ທາງວາຈາ ມໂນທວານ ທາງໃຈ

໖/໙ ຕະເຄິງ = ງາມ

໖/໑໐ ຍູແຍງ = ຍູທ່າງເບິ່ງ

໖/໑໑ ນັກຄະເຣດ ມາຈາກຄຳວ່າ ນະຄະເຣດ
ແປວ່າ ເມືອງຫຼວງ, ເມືອງໃຫຍ່

໖/໑໒ ນິຄົມ = ບ້ານ, ເມືອງ, ຄັ່ງເມັງ = ເຕັ້ນອັກ

໖/໑໓ ວຽງຫຼວງ = ນະຄອນຫຼວງ

໗/໑ ຊາວເທດ = ຊາວຕ່າງປະເທດ

໗/໒ ພູເບດ = ເຈົ້າແຜ່ນດິນ ປູຊະກະສັດ

໗/໓ ປາກຽນ = ລືທົ່ວໄປ, ລືຊາຍາກິດ

໗/໔ ບູຣີ = ເມືອງ

໗/໕ ສຸກສາຕະ ສຸກແລະທອງຄຳ

໔/໕ ກະບິລ = ທ່ານຽ໌ນ, ບູຮານ, ປະເພນີ

໔/໘ ທຸກຫ່ວຍ = ທຸກບຸ່ນ

໔/໑໑ ໄຊຊາຕີ = ເປຊາຕົກ ຄືເຣື່ອງທີ່ເກີດ
ຂຶ້ນແຕ່ກ່ອນ

໔/໑໕ ພວະນາຄ = ພຼະເຈົ້າແຜ່ນດິນ

໕/໗ ນື່ງຍາວຜຽງໃຫ່ຍ = ນາງງາມຍວນຂຶ້ນໃຫ່ຍ

໕/໑໐ ມຸສີ = ພຼະເຈົ້າແຜ່ນດິນ

໕/໑໔ ນະເນຕະເພົາໃນໜ້າ = ຕາຢູ່ໃນໜ້າ

໖/໕ ເລຽງຊ່ອງຊັ້ນສຸກສາຄວະໃນຣົດ = ເບິ່ງການ
ຊ່ອງຕາມຊັ້ນຜາສາດຫຼັງຊີວ່າ ສະໃນຣົດ ປະ
ດັບດ້ວຍສຸກ ແລະທອງຄຳ

໖/໗ ສຸກຫຼຽມເທວະຣາຊ = ຜ້າສາດເທວະດາ

໖/໘ ວັນເຂັ້ມ = ສີເຂັ້ມ, ສີເດງ

໖/໑໔ ເພີ່ໃນອະໂພຣາດ = ຢູ່ໃນເມືອງ, ອະໂນຣາດ

໖/໑໕ ສວາງ ເສືອ ສ່ວຍສືນ = ເທວະດາ ແລະຜີຍັກ
ມາສ່ວຍຊົມ

໗/໕ ຈົບເພດ = ໝາຍຄວາມວ່າຮຽນຈົບຄຳພີ
ທັງສາມຕາມຄຳພີພາມ ຄື ຣິຄະເພດ
ຄວາມຮູ້ໃນທາງດາຣາ ອາຄົມ ຍັຊຸຣະເພດ

ຄວາມຮູ້ໃນທາງປຶ້ມຊາຍັນ. ສ່ວນເບດ ຄວາມຮູ້ໃນ
ທາງສຸດ~~ທີ~~ທົ້ວວອນ ສະເດາະເຄາະ

໗/໙ ພະເຍີ້ງ = ງາມ, ດອກໄມ້ (ໝາຍຄວາມວ່າເມຍ)

໗/໑໙ ພະນາງ = ສາຍແພງ, ເມຍຂວັນ

໘/໒໑ ລິຖານະ = ລິຍິສ, ລິຊີສ່ຽງ

໘/໑໗ ຊູລັງ = ເຄີ່ນ, ຮູກອັ້ງ, ເຮັດໃຫ້ມຶນເມົາ

໙/໑ ພູ່ຊາຍາ = ເມຍ

໙/໕ ໃຈຄວາມ = ໃຈກວ້າງຂວາງ

໙/໑໑ ເສົາວະພີ = ເວົ້າ, ຄຳສັ່ງຂອງພູ່ເຈົ້າແຜ່ນດິນ

໑໐/໑໑ ຄຳເບັ່ງ = ຄຳກ່າວ, ຄຳເຂາ

໑໑/໑໕ ກຳເກີດປາງປະກຸມ = ຄູ່ສ້າງນຳກັນແຕ່ກ່ອນ

໑໑/໖ ກຸິ່ມ = ພົບ

໑໑/໗ ກຸມພັນສະເວີຍໂພດຕາຄີງວັນ = ກຸມພັນ
ກິນເຂົ້າແຄ້ນຄືກິນງວັນ = ໃນຄວາມເປັນໄພຊຸມ

໑໑/໒ ສັງເຄາະຄີສິກ = ສັງເຄາະເປັນນຳສຶກ
ບວັຍ

໑໑/໑໗ ຮູ້ບໍ່ພ້ງ = ນ້ອຍບໍ່ ຊື້

໑໒/໕ ຈອນເມກ = ໄປທາງອາກາດ

໑໒/໘ ພະໂຍມ = ອາກາສ, ຟ້າ

໑໕/໕ ໄພພະນຂົນ = ປ່າແລະໝູ່ຊ້າ
໑໖/໗ ຈີ້ມຣະແສ = ໄກ້ແມ່ນ້ຳ
໑໖/໙ ຝ່າຍ ຄະເນ = ຝ່າຍອາຄະເນ, ຄືທິສໃຕ້
໑໖/໑໗ ເລງຕ່າວໃຕ້ = ຫຼຽວຄືນຫາໃຕ້
໑໗/໑໑ ປຸໂຊ - ປຸໂຊຍະ = ຜູ້ປາບຕະພັດແຜ່ນດິນ
ຄືເຈົ້າແຜ່ນດິນ
໑໗/໑໖ ມົນຕີ = ດົນຕີ, ເຄື່ອງເສບ.
໑໗/໑໖ ຊຸໄຄ້ = ຊູເຄື່ອງເສບເພລງທີ່ມີ
ສາຍ ສອງສາຍໃຊ້ດີດເອົາ ຮູບຄືຄັນບາຍຕັກ
ນ້ຳ ຫຼືຫົວລ້າງເບ່ງ ເອີ້ນວ່າ ກະຈັບປີ່ ໄດ້ເຄື່ອງ
ເສບພວກນີ້ສວຍ ຄືກັບຊູແລະຊໍ ແຕ່ໃຫຍ່
ກວ່າ ແລະມີຫຼາຍສາຍໃຊ້ດີດ ດີກັບຊູ
໑໗/໑໙ ໄສຍາດ (ໄສຍາສນ໌) = ນອນ, ນອນເທີງ

ອາ.ສີນາ

໑໘/໕ ຄຳຟຸນ = ຄຳຮ້າຍ ຄຳເຊງ
໑໘/໕ ດ້າງ, ເຖື່ອນ = ດາບ
໑໘/໙ ໂດຍຍັນຍາສເລງ = ເໝືອນເມົາຢາເບື່ອ
໑໙/໑ ດຳດ່ວນເຂັ້ນ = ຜີດ້ຳຄຽດ
໑໙/໗ ເອງໂຍ (ມາຈາກຄຳວ່າ ອັພໂຍ) = ພຣະຣາຊາ

໑໕/໑໑ ນາຍນັກການຮູ້ ຮາງຮ້າວຄອນໂຄດ: ນາຍ
ຍາມ ຫຼືເຈົ້າໜ້າທີ່ຮູ້ຈັກເວລາແລ້ວເອົາຄ້ອນຕີ
ລັ້ງຄັ້ງ

໑໕/໑໕ ຕາວເວງ = ດາບແລະງ້າວ

໑໗/໙ ສຸນຕິຕັ້ງເຕິນລາງລັ້ນຫື້: ສຸນຕີນາເຕັນ
ສນານ ເປື້ອນຝູ່ເຕົ່າກ່ອນ

໑໗/໑໐ ກາບກອນ (ກາບກຣ) = ກາບແຊນ, ໃຫ້ວ
ນົບ

໑໗/໑໖ ຫວນ = ພາໄປ ໄປ

໑໗/໒໗ ຊັ້ງທອງຫ້າວ ທະລັ້ງຮ້ອຍຮູບງາມ: ລືເຖິງ
ພຼະກະສັຕຣໃນແຜ່ນດິນຕັ້ງຮ້ອຍປະເທດວ່ານາງ
ຮູບງາມ

໑໘/໖ ບໍດອນດິນນິມິດ : ພໍ່ຜັນ

໑໘/໙ ກັງຍາ (ມາຈາກກັນຍາ): ແປວ່າ ນາງສາວ, ສາວ
ນ້ອຍ

໑໘/໑໑ ພລິກັມ = ການບະບິນ

໑໙/໑ ສຸບິນບັນ = ບັນກ່າວດ້ວຍການຝັນ

໑໙/໔ ຊຽງສາ = ຊື່ນໍ່ຜາສາດ

໑໙/໘ ເຖຶງກວິນກ້ອງ : ສຽງເລາດັງກ້ອງ

໑໙/໔ ເສື້ອຍສ່ຽງ = ພີ່ລ້ຽງ

໑໙/໘ ນາງສີງປະດັບຫອດແໜ່ນເປື່ອຍພ້ອນ =
ນາງລະຄອນແຕ່ງຕົວແລ້ວຢຽດແຂນອອກ
ຟ້ອນຢ່າງເອ່ນງາມ

໑໙/໙ ເຜື້ອນສຸ່ຍໝ້ຽງ ປຸ່ມພາກພີງບານະ ຜົວພັນ
ຂາວເຄຽງປານດອກບົ້ວນາກພະວບານໃໝ່

໑໙/໑໑ ຕາໄຄ່ = ຕາເບົ້າ

໒໑/ ໗ ປອມເສກາ = ຈອມສະນາ, ສຸກເສກາ

໒໑/໑໑ ກວັງເພົາໄຫ້ໂທເອດ = ເກີໃຈຫັກແສນລຳບາກ

໒໑/໑໔ ດ່າເຄງຄວນ = ລັດເອົາເມົ້າເມີນຄວນ

໒໒/໑໕ ຫວານກວ້າງ =(ແຄວາສົກວ້າງ) ເຜົ້າຕຸກວ້າງ

໒໓/໘ ອາດູນ = ເດືອດຣ້ອນ ຮ້ອນ

໒໓/໗ ຫົງຊຸ່ມຊ້ຳ ໃຫ້ຊ້ຳ

໒໔/໘ ກຽງ = ຫຼ້າ

໒໕/໔ ພະຄອນເມືອ = ເມືອງຜີ, ເມືອງຍັກ

໒໕/໕ ມຫາສຖານະ = ປາສາດໃຫຍ່, ຫໍຮັບກວ້າງ
ຂວາງ

໒໗/໓ ອະທິຕາຖານ = ຕັ້ງໃຈ, ຄວາມຕັ້ງໃຈ

໒໗/໗ ສິຄ່າ = ເມື້ອ (ໝາຍເຖິງສັ້ງຫຼືກວາງ)

໔໘/໑໕ ກຸມິນພຣມເກ້ວ = ເຄີ່ຽງປະດັບທຳດ້ວຍເກ້ວ
໔໙/໑໕ ຄູ້ຫາພະ = ທ້ຳ, ຂີລາກ
໕໐/໑໑ ວິປວາສາ = ການພັດພ້າກ
໕໑/໖ ບໍ່ສີເວີຍະພີາ = ບໍ່ກິນເຂົ້າ
໕໑/໑໑ ອະນຸຊາ = ນ້ອງ
໕໓/໑໕ ເຣອນພີນ = ໂຮງພີນ
໕໔/໗ ຄາປະໂສສິນໂພດະ ບອກເປັນຣັດຊີ
໕໔/໘ ອະພີນຍານ = ຍານອັນຍິ່ງ, ຍານອັນວິເສດ, ອະພີນຍານັ້ນມີ ໖ ຄື ໑ ອິທທິວິທີ ສະເດງເດດຕ່າງໆໄດ້, ໒ ທິບພະໂສດະ ມີຫູທິບ, ໓ ເຈໂຕປະຣິຍຍາ ຮູ້ຈັກໃຈຄົນອື່ນ, ປຸພເພນິວາສານຸສສະຕິຍານ ຄືຊາຕິໄດ້, ໕ ທິບພະຈັກຂຸ ມີຕາທິບ, ໖ ອາສະວັກຂຍະຍານ ທຳຄວາມເສົ້າໝອງໃຫ້ໝົດໄປຈາກສັນດານ
໕໔/໑໐ ບວດສິນ = ບວດເປັນພິກຂຸ (ສິນມາຈາກ ຄຳວ່າ ສະມະນະ ແປວ່າຜູ້ສງົບ. ຜູ້ລະງັບຈາກ ບາບ, ສິນຄວນຊຸ່ມເປັນ ສິນນ໌
໕໔/໑໖ ຄັ້ງຄານ = ຕວັນບ່າຍ
໕໕/໕ ເປັນສິນ = ເປັນສະມະນະ ຄືພິກຂຸ
໕໕/໗ ໂຄຈອນ = ເດີນ. ທ່ຽວໄປ
໕໖/໑໐ ວາງທັ່ງໂທສາທອດໄມພະທີກວ້າງ = ປະເທວ ບລັດໃຫ້ເຣືອຈົມໃນແມ່ນ້ຳ

໙໗/໑ ກະນິຕຖາ = ນ້ອງ, ນ້ອງສາວ

໙໗/໒ ເຫັງພັງ = ພາງພິນ, ເສພາບໍດີຜູ້ໃຫຍ່

໙໗/໓ ຊຸມເລັມ = ມາງຄັງ, ຊຸມຄັງ

໙໘/໑ ຄຼາແຫ່ນ = ຈາກແຫ່ນ

໙໘/໔ ຫວນງ່າງ້າວ = ຫອກງ່າມແລະງ້າວ

໙໘/໕ ສວນໄລ = ປື໋

໙໘/໖ ສະຣາມ = ອາຣາມ, ວັດ

໙໘/໑໐ ເກຼວກ້າງ = ເປັນເກວຄືກ້າງ

໙໙/໑໐ ຄູ່ກັມວາຈາ = ອາຈານສູດໃນເວລາບວດ

໑໐໐/໔ ຫຸກຫີ້ຫຼັ້ນ = ຫຸກຫີຖ້ວນ

໑໐໐/໑໔ ຊາວແຢ້ = ຊື່ຄົນພວກໜຶ່ງຢູ່ຕາມພູ

໑໐໑/໖ ຊາວຄາຊຽວ = ພວກຄາຊຽວຢູ່ຕາມພູ

໑໐໑/໗ ຫຼວງເຖິງເສືອສາວລອຍນອມພມຮູບ ຄັນພວກ
ເວັນວາງທ້ອງແມ່ມາ = ພວກພັນຫຼວງເຖິງ
ພວກຍັກທີ່ມີຮູບຮ້າງ ພໍອອກຈາກທ້ອງແມ່ກໍ່
ເດີນໄດ້

໑໐໑/໑໑ ອະລັດຊີ = ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມອາຍ

໑໐໑/໒ ໂກກິລາສ້ານ = ນົກກາເວົາຮ້ອງເປັນຈັງຫວະ

໑໐໑/໗ ກາສະຫຼີສ້ຽວ = ດອກກາສະຫຼີແລະດອກສ້ຽວ

໑໐໑/໘ ກຸກກຸ = ນົກເຂົາ; ມຍຸຣາ = ນົກຍູງ

໑໐໑/໑໙ ຊາກໍ່ກວ້ານ = ພວກຊ້າງສາງສ້ານໄວ້

໑໐໑/໖ ທາມທະລາ (ທາຣທະຣາ) = ສາຍຫ້ວຍ
ນ້ຳຫ້ວຍ

໔໗/໑໗ ກິ່ນສລາ = ສວນຫມາກ

໔໔/໖ ປາການ (ປາກາຣ) ກຳແພງ, ຕ້ວຍ

໔໔/໑໕ ກະດຸມພິກ = (ກະດຸມພິກະ) ຄົນມີເງິນ

໔໕/໑໕ ເຖຣາ, ເຖຣ, = ພະພິກຂຸຕົນເກົ່າ, ຕົນເປັນໃຫຍ່

໔໗/໗ ແມວຜີສັກສາດ = ແມວຜີປໍຣີສາດ (ປາລີວ່າ
ປີສາຈະ ແປວ່າ ຜີ)

໔໗/໑໔ ເຕໂຊພຽງນາຣາຍ = ມີເດຊເສີ ພຼະນາຣາຍ

໔໘/໕ ມະໂຫສົບ = ການຄົບງັນ, ການມ່ວນຊື່ນ

໔໙/໗ ດາຣາ = ດາວ

໔໙/໘ ອະໂນຣາດ = (ອະນຸຣາດ) ຊື່ດາວອະໂນຣາດ

໔໙/໑໐ ສູນ (ສູຣຍ໌) = ຕາເວັນ

໔໙/໑໑ ກັງສະດານ = ຄ້ອງ, ລັງຄັງ

໕໐/໑໐ ກຳເດາຂະລັງ = ຮ້ອນແລະເຄັ້ນໃຈ

໕໐/໑໑ ເພດາ = ເຮືອສຳເພົາ

໕໐/໑໔ ພະທີປຼວງລົ້ນພະຄັນທອນ ທົບໂລກະ = ແມ່
ນ້ຳໃຫຍ່ລົ້ນເຂົ້າຢູ່ຄັນທອນກວ້າງໂລກ

໕໖/໕ ປະຖົມລາງ = ເຄົ້າເກົ່າກ່ອນ

໕໗/໗ ພຸມມະຣາ = ແມງພູ່, ຄັນທະຊາດ, ດອກໄມ້
ຫອມ

໕໗/໑໐ ຄີຣີ = ພູເຂົາ, ປ່າດົງ

໕໗/໑໔ ແປວທາຣາ = ແປວນ້ຳ

໕໔/໕ ຄີຄຸ່ຫາເວດພຽງພົມມະໂລກລົງທະຣາ = ຄືດັ່ງ
ເທວະດາໃຫ້ຜົນຕົກລົງມາຈາກພົມມະໂລກ

໕໔/໘ ອຸພທະກາ = ຫົວຂົກ

໕໔/໑໑ ໂອຍະໂກນຫາເອກ = ສະຫາເສນາຜູ້ເປັນປູ່

໕໔/໑໕ ຄາຈອນ = ຈາກໄປ

໕໕/໕ ຄື່ຄູ່ບ່າຟ້າງຊາດແສງສູຣຍ໌ = ຄືບ່າງນິດໂພະ
ຊາດແສງຕາເວັນ

໕໕/໗ ເມທະນີດິນ = ເນື້ອແຜ່ນດິນ

໕໕/໑໕ ກະເສລາ = ນ້ຳຫີນ

໕໖/໓ ໃຜບ່ປີ້ປາຍຕ້ານ = ໃຜບ່ເວົ້າແລະອະທິບາຍໄດ້

໕໖/໔ ພີງເລັ້ນ = ນາງງາມ, ນາງທີ່ເລືອກໄດ້ວ່າງາມ

໕໘/໗ ສົມຄວນຄືຄູ່ຊາຍໃນພ້ຳ = ສົມບັດປານດິນ
ຊາຍໃນພ້ຳ

໕໙/໑໔ ໂພນພີຫຼ້າ = ກາງຕະໂພນແລະປີຫຼ້າ

໖໐/໑໐ ຮູບລວງ = ຮູບພາກ

໖໑/໗ ນາຍຈ່າຕ້ອງເພຍ = ນາຍ. ເວນຕີກອງ

໖໒/໙ ວິວາຫະບັ້ນ = ບັ້ນແຕ່ງດອງ

໖໓/໕ ອຸສຸພະຣາຊ = ງົວເຖິກໃຫຍ່, ນະທີ່ງສ່ວຄວາຍ

໖໓/໘ ຄາວີ = ງົວແມ່

໖໓/໑໐ ປຸນຊຸນຄອນອອນສີສອງຫົວ = ແບ່ງໃຫ້
ສອງຫົວ ຄື ຊຸນຄຸນກັບຊຸນສີ

໖໔/໕ ກຸດະການ = ກູງານ

໖໔/໑໑ ອຸລຸໂກ = ນົກເຄົ້າແມວ

໖໕/໑໑ ຊາສະກຸນ = ຊານົກ (ຄືນົກກິນເສືອ)

໖໖/໖ ສາຍາ = ເງົາ.ຮົ່ມໄມ້

24 / VII

໖໗/໑໑ ລົມພານຄ້ອນຄິ້ວ = ລົມພັດກ່ອງລົງເລັ້ວ ນາຍອອກ

໖໘/໖ ເຕົ່າຍີຍາແຄ້ວ = ບີເຕົ້າຍີ່ຄືຂີ້ຊານບໍ່ ຜິດ

໖໘/໑໐ ອາພອນ = ເຄື່ອງປະດັບ ເຄື່ອງນຸ່ງ ຫົ່ມ

໗໑/໘ ໄຫ້ວອອກຜູ້ຜ່າງຕົ້ນແຕ່ງເຕີມ = ໄຫ້ວ ເສນາບໍ່ດີ ຜູ້ເປັນຕົ້ນເຄົ້າໃຫ້ແຕ່ງຕາມ ບູຮານ

໗໑/໑໖ ແປ່ງ = ນໍາພຽນ , ຮັກຄອງ

໗໒/໑໐ ອວນຂາມາບັງຄົມ = ພາເຂົາມາໄຫ້ວ

໗໒/໑໔ ອວນຈິ່ງນໍາດວງພອນພາດເຜີນສອງໄຊ້ະ ພ້ອງຈິ່ງນໍາພະຣາຊໂອງການນີ້ໄປບອກຣາຊ ທູດທັງສອງ

໗໓/໗ ລວາ = ນ້າລໍ

໗໔/໑ ພິບບາດປະຊິດວຽງ = ພິບລົງໄກ້ຕີນເຈົ້າ ແຜ່ນດິນ

໗໕/໖ ທະລັງ = ດິນ , ແຜ່ນດິນ

໗໖/໙ ດີນປະເສີດສົມຄວນ = ຜູ້ປະເສີດດ້ວຍ ສົມບັດ

໗໘/໑ ກະບວນເບື້ອງແນບສົມ = ເຮື່ອງສາຍ ແນນກ່ຽວເຕົາກັນ

໗/໘ ທິດາ = ລູກສາວ

໗/໑໘ ກ່ແມ່ຫຼ້າງລອນຮ້າຍບໍ່ຊຽງ = ໄກແມ່ແລ້ວ
ລາງເຫື່ອຈະບໍ່ດີ

໐/໕ ສຸຣຍ໌ສວາຍ = ຕາເວັນສວາຍ

໐/໗ ຈ່າຮາມ = ເວົ້າຮ້າຍ, ເວົ້າແຮງ

໖/໑ ມິຄຄະຊາດຊາວພັນ = ສັດຈຳພວກທີ່ກົ
ຂນາດ

໖/໓ ຫຸ້ນ = ກຸ້ນ

໗/໖ ພິພຫະຣາ = ພື້ນນ້ຳ

໗/໗ ມອະນາຫອນ (ຄວນເປັນ ອາຫານ) ເຄື່ອງເພື່ອ,
ອວິລ

໗/໗ ພໍ່ເມືອງມະຫາຍາຍຍາງເຫຼວເຊົາຊອບ = ພໍ່ເວລາ
ບ່າຍແຫ່ງຕາວເຫຼວຮັກມະຫາສາຍ

໗/໑໔ ສີວະ = ຫົວ

໗/໑໗ ປູ = ຫາງ

໘/໗ ບ້ານພີ່ນີງຄາມຄອງພ່າງເພິ່ນ ຮອຍຮາຍ =
ບ້ານພີ່ລູກສາວຄອຍຖ້າພັ່ງເວົ້າ (ໝາຍຄວາມ
ວ່າຖ້າກິນເງິນ)

໙/໗ ຢ້ານຫໍ່ເຕາງານຫຍິ້ງ ທີ່ປາຍລ້ານຫໍ່ = ຢ້ານເປັນ
ຄືໝາກຫຍິ້ງ ເອົາລ້າລ້ານຄວາມກໍ່ເຊື່ອບໍ່ໄດ້

໙/໕ ສອງຝ່າຍກອຍກອນ = ສອງຝ່າຍເວົ້າຖືກກັນ

໙/໓ ດາຄາດ (ຄູາຄູາດ) ຈາກໄປ

໑໐/໕ ຜູ້ໄພ່ພອັນເພິາເລັວເລິວພອນ =

ບວດີບ
ພວກບ່າວກິນເຂົ້າແລ້ວນອນ

໒໗/໑໖ ຢ່ຳເຢ້ = ດອກຢ່ຳເຢ້ (ລາງເທື່ອວ່າ ດອກ ຕ່ຳເໜ້ ຫຼື ນ່ຳເໜ້)

໒໘/໑໗ ນີດອກດ້າຍ ຊ້າຄ່າງ ເຄືອສະເຫີນ ກາວກະເລັນ ກຽງກິ່ນຫອມນີໄຣຍເອົາ= ນີດອກດ້າຍ, ດອກຊ້າຄ່າງ, ດອກເຄືອ ສະເຫີນ, ດອກກາວ ດອກກະເລັນ, ດອກກຽງ

໒໙/໑໐ ລວາພອນ = ມ້າລໍຂາວ, ມ້າຂາວ

໓໐/໖ ລວາຕາວຕານ = ພວກຂີ່ມ້າຖືດາບ ຕາມເຫົ່າໄປ

໓໐/໗ ຄະພາຫຼວງ = ບຸ່ນໃບ່ງ

໓໐/໙ ສາກົນ (ສະກົລ) = ທັງໝົດ

໓໐/໑໗ ຄອບຂາບຊໍ່ເຂົ້າຄອບຄຳຊຽງ = ຊົນ ຄອບຂາບລົງແລ້ວເວົ້າຕອບຄຳພຍາ

໓໑/໑໐ ເມັ້ງຄຳ = ຕຽງຄຳ

໓໖/໕ ຍປົມ = ຍທາງເທັ່ງເທ[illegible]

໓໗/໑໗ ມີບແລ້ວກໍເອົາປະດັບ

໓໘/໗ ກອງຣັຕຕະນາສົນ = ກອງແກ້ວ, ອາສນາແກ້ວ

໓໘/໘ ອຕຕະມະນ້ຳ = ນ້ຳປະເສີດ

໓໘/໑໑ ປະສິດຕັ້ງຊູນຄອບຄົນຊນາດ ຯລຯ
[illegible]

ໂປຼດ = ຊົງພຼະກະຣຸນາຕັ້ງຂຸນຄອນ ແລະ ຂຸນສີ ໃຫ້ເປັນກິນ ແລະ ຍົກຂຶ້ນເປັນເຈົ້າ (ເປັນບໍຣົມວົງສານຸວົງ)